

آزمون آزمایشی ۲۰ تیر ۱۴۰۴

(جایگزین تاریخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۴)

گروه آزمایشی علوم انسانی

ویژه داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۴

A

دفترچه شماره ۱

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۳ دقیقه
روان شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۲ دقیقه
تعداد کل پرسش ها: ۸۰		مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه		

دانش آموز گرامی، با اسکن تصویر روبهرو و یا مراجعه به کانال @gozine2 در تلگرام و ایتا می‌توانید پاسخ تشریحی آزمون را دریافت کنید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات خود مانند کارنامه هوشمند بعد از آزمون، بانک سؤال گزینه دو، آزمونک‌ها، رفع اشکال هوشمند، دفترچه پاسخ تشریحی و آرشیو آزمون‌های گزینه دو، با استفاده از نام کاربری و رمز عبور وارد سایت gozine2.ir شوید.
در ثبت نام اینترنتی نام کاربری کد ملی شماست و رمز عبور توسط خودتان تعیین شده است.
در ثبت نام انفرادی و مدرسه‌ای، نام کاربری و رمز عبور خود را از مدرسه یا نمایندگی شهر خود دریافت نمایید.

۱- در حل معادله درجه دوم $3x^2 + x - 2 = 0$ به روش مربع کامل، پس از آنکه معادله را به صورت $(x+m)^2 = n$ می نویسیم، حاصل عبارت $\sqrt{n-m}$ کدام است؟

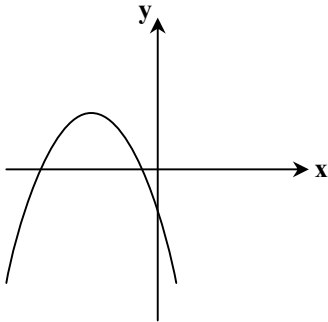
$$\frac{3}{2} \quad (4)$$

$$\frac{2}{3} \quad (3)$$

$$\frac{3}{4} \quad (2)$$

$$\frac{4}{3} \quad (1)$$

۲- نمودار سهمی مقابل، مربوط به کدام یک از توابع زیر می تواند باشد؟

$$y = -x^2 + 3x - 6 \quad (1)$$

$$y = -x^2 - 4x - 3 \quad (2)$$

$$y = 2x^2 + 8x - 4 \quad (3)$$

$$y = -x^2 - 6x + 3 \quad (4)$$

۳- اگر ارزش گزاره $(p \vee q) \Rightarrow (r \wedge s)$ نادرست باشد، آنگاه ارزش گزاره $(r \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow (\sim s \Rightarrow p)$ کدام است؟
(۱) هم ارزش با $\sim q$ (۲) هم ارزش با p (۳) همواره درست (۴) همواره نادرست

۴- اگر $x^2 - 2, 55, 13x + 11$ از چپ به راست، به ترتیب جمله های متوالی دنباله $a_1 = a_2 = 1, a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ باشند، مقدار x کدام است؟
(۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴) ۸

۵- اگر $x = 3$ یکی از ریشه های معادله $\frac{x+2}{(x-1)-a} + \frac{2}{a+1} = \frac{x+3}{x-2}$ باشد، مجموع مقادیر قابل قبول برای a کدام است؟

$$-1 \quad (4)$$

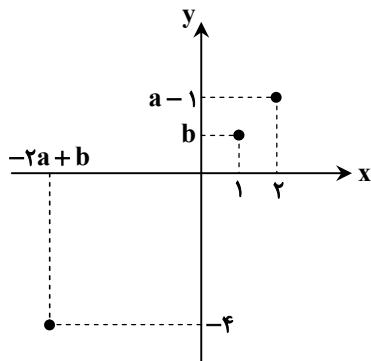
$$1 \quad (3)$$

$$-\frac{1}{2} \quad (2)$$

$$\frac{1}{2} \quad (1)$$

۶- نمودار تابع f به صورت زیر است. اگر مجموع اعضای برد تابع برابر با $4a - 2$ و حاصل ضرب اعضای دامنه تابع برابر با -10 باشد، مقدار

$$\frac{b}{3} + \frac{4b}{a} \quad \text{کدام است؟}$$

$$2/5 \quad (1)$$

$$-2/5 \quad (2)$$

$$3/5 \quad (3)$$

$$-3/5 \quad (4)$$

محل انجام محاسبات:

۷- در نمودار جعبه‌ای داده‌های ۱۷، ۱۵، ۱۳، ۱۱، ۱۰، ۸، ۷، ۵، ۴، واریانس داده‌های روی سبیل سمت راست، چند برابر دامنه میان‌چارکی است؟ (اعداد روی لبه جعبه را جزء مقادیر مربوط به سبیل‌ها در نظر بگیرید.)

(۱) $\frac{8}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۸- تابع درآمد و هزینه برای تولید x واحد کالا در یک هلدینگ، به ترتیب $R(x) = ax$ و $C(x) = x^2 - 5x + 12$ است. اگر این شرکت به‌ازای تولید ۷ واحد کالا به حداکثر میزان سوددهی برسد، بیشترین میزان سود این هلدینگ کدام است؟

(۱) ۳۴ (۲) ۳۵ (۳) ۳۶ (۴) ۳۷

۹- اگر $f = \{(y, 3a+4), (-2, 5a-2), (0, 3b+1), (1, c^2-3)\}$ تابع ثابت باشد، حاصل عبارت $\frac{|c|}{b-2a}$ کدام است؟

(۱) ۲ (۲) -۲ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$

۱۰- اگر $f = \{(1, -3b+2), (3, a-3), (7, -4)\}$ تابعی ثابت و $g = \{(2b+3, 7), (1, 1), (c, b^2)\}$ تابع همانی و

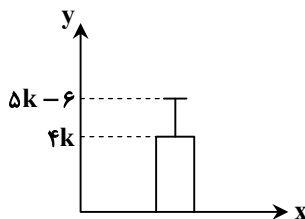
$f - g = \{(1, n-1), (m+2, -11)\}$ باشد، مقدار $m^2 + n^2$ کدام است؟

(۱) ۳۴ (۲) ۴۱ (۳) ۶۵ (۴) ۹۷

۱۱- با حروف کلمه «جمهوری»، چند کلمه ۵ حرفی بدون تکرار حروف می‌توان نوشت که تنها شامل یک حرف نقطه‌دار در ابتدای کلمه باشد؟

(۱) ۷۲ (۲) ۶۰ (۳) ۴۸ (۴) ۳۶

۱۲- در نمودار زیر، میانگین داده‌ها ۱۲ برابر انحراف معیار است. واریانس داده‌ها کدام است؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۹

(۴) ۱۶

۱۳- جمله عمومی دنباله $a_n = 4n + (k-2)$ و رابطه بازگشتی $a_1 = 5$ ، $a_{n+1} = a_n + 2m$ ، هر دو مربوط به یک دنباله حسابی هستند. مقدار km کدام است؟

(۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۸ (۴) ۱۲

۱۴- اگر $-3, x, y, z, -27$ جملات یک دنباله هندسی غیرکاهشی باشند، مقدار z کدام است؟

(۱) $3\sqrt{3}$ (۲) $-3\sqrt{3}$ (۳) $9\sqrt{3}$ (۴) $-9\sqrt{3}$

۱۵- با توجه به معادله $(\frac{5}{4})^x \times (\frac{64}{125})^{-x} = (1/25)^{x+1}$ ، حاصل 3^{3x-1} کدام است؟

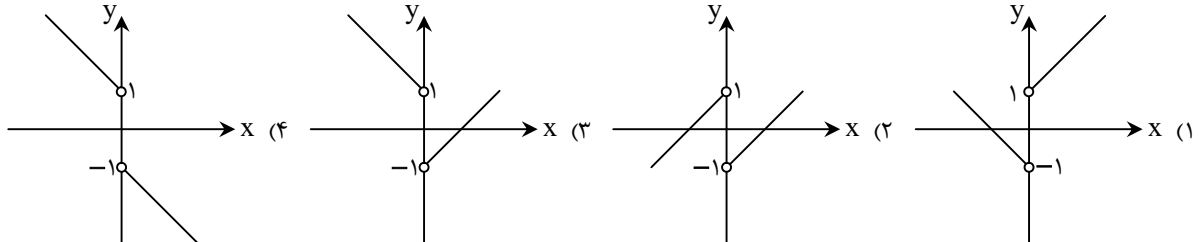
(۱) ۱ (۲) ۹ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) ۳

محل انجام محاسبات:

۱۶- در شهری که جمعیت آن ۲۰۰۰ نفر است، ۷۵ درصد افراد ۱۶ ساله و بیشتر توانایی کار کردن دارند و از بین این افراد، ۸۰ درصد آن‌ها شاغل‌اند. اگر بخواهیم نرخ بیکاری در این شهر ۱۰ درصد کاهش یابد، حداقل چند شغل باید ایجاد شود؟

- (۱) ۲۰۰ (۲) ۱۵۰ (۳) ۱۷۵ (۴) ۱۲۵

۱۷- اگر $f(x) = \frac{x^2}{|x|}$ و $g(x) = \text{sign}(x)$ باشد، نمودار تابع $(f - g)(x)$ کدام است؟

۱۸- از بین ۸ دوست شامل سهیل، سامان و سینا، می‌خواهیم ۴ نفر را به یک مهمانی دعوت کنیم. چقدر احتمال دارد سهیل، سامان و سینا، سه نفری با هم در این مهمانی حضور نداشته باشند؟

- (۱) $\frac{9}{14}$ (۲) $\frac{13}{14}$ (۳) $\frac{5}{7}$ (۴) $\frac{6}{7}$

۱۹- نمودار دو تابع $f(x) = 2^{-ax+b} - 2$ و $g(x) = x^2 - x$ یکدیگر را در نقاطی به طول ۱- و ۲- قطع می‌کنند. مقدار $f(-4)$ کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۱۴ (۳) ۳۰ (۴) ۶۲

۲۰- کالایی پنج سال پیش به قیمت ۱۰۰۰۰ تومان خریداری شده است. قیمت این کالا تا دو سال پس از خرید هر سال ۲۰٪ افزایش داشته و سپس در سه سال اخیر قیمت این کالا با نرخ سالانه ۱۰٪ کاهش پیدا کرده است. قیمت فعلی کالا به‌طور تقریبی کدام است؟ $((\frac{10}{9})^3 \approx 0.73)$

- (۱) ۱۰۵۱۲ (۲) ۱۰۵۲۱ (۳) ۱۰۱۵۲ (۴) ۱۰۲۵۱

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | ادبیات اختصاصی

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

۲۱- وجود واژگان کهن یا کاربرد تاریخی دستور در همه گزینیه‌ها مشاهده می‌شود؛ به جز

- (۱) همه گردن نهاده حکم تو را
(۲) بدین کار دل هیچ غمگین مدار
(۳) چون اشتران قافله در صحن بادیه
(۴) عشق مستغنی است از تدبیر عقل حیل‌گر
- دم که یار زدن ز چوون و چو را
که شاخ برومند آمد به بار
هرگز کسی نداشت چنین بر قطار پای
شیر کی سازد عصای خود دم روباه را

محل انجام محاسبات:

۲۲- چند مورد از گزاره‌های زیر درباره «زبان فارسی میانه» درست است؟

- زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود و به ناحیه پارس تعلق داشت.
- قطعات شعری این زبان در میان اندرزنامه‌های منثور مانند «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» به جای مانده است.
- آثار ادبی فارسی میانه به دلیل اهمیت سنت شفاهی در ایران پیش از اسلام، غالباً به کتابت درنیامده است.
- این زبان با کنار گذاشتن برخی از صداها، الفبای آن را پذیرفت.
- زبان پارتی در دوره اشکانیان تا اوایل ساسانیان رواج داشته و در شمال و شمال شرقی ایران متداول بوده است.

(۱) پنج (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- نام نویسندگان کدام آثار تماماً درست ذکر شده است؟

- (۱) (نفحات الانس: عبدالرحمن جامی) / (مرزبان نامه: سعدالدین وراونی) / (مرصاد العباد: شمس قیس رازی)
- (۲) (محاکمة اللغتين: امیرعلیشیر نوایی) / (کشف الاسرار و عده الارار: خواجه عبدالله انصاری) / (الهی نامه: عطار نیشابوری)
- (۳) (عالم آرای عباسی: اسکندر بیگ ترکمان) / (بدایع الوقایع: زین الدین واصفی) / (انوار سهیلی: ملا حسین واعظ کاشفی)
- (۴) (محبوب القلوب: میرزا برخوردار فراهی) / (رشحات عین الحیات: قاضی نورالله شوشتری) / (حبیب السیر: وحید قزوینی)

۲۴- در کدام گزینه یک «ویژگی فکری نثر عراقی» و یک «ویژگی ادبی شعر هندی» بیان شده است؟

- (۱) تضعیف تحقیق و تتبع میان ادبا به علت نبودن استادان و از بین رفتن مراکز علمی - استفاده کمتر از بدیع و بیان به دلیل کم توجهی شاعران کوچه و بازار به آن‌ها
- (۲) جایگزینی تعمق و تفکر با صنایع ادبی و ظاهرسازی و تصنع - استفاده از مفردات به عنوان قالب حقیقی شعر و پیوند زدن ابیات مستقل با رشته قافیه و ردیف
- (۳) کاهش صحت و اتقان مطالب به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتابخانه‌ها - نداشتن ارزش والا از دیدگاه ادبی و همراهی با تصنع و تکلف
- (۴) تضعیف نثر فنی و جایگزینی با نثر ساده و رواج تاریخ نویسی به اسلوب ساده - خلاصه شدن شعر در تک بیت‌ها و فراتر رفتن طول و عرض معنا از یک بیت

۲۵- با توجه به ویژگی‌های ادوار شعر فارسی، سبک کدام بیت در مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

- (۱) جاننا، ز دل ار کباب خواهی، دارم / وز خون جگر شراب خواهی، دارم (عراقی)
- (۲) می کند دل را پریشان شادی بی عاقبت / رخنه در دل غنچه را گردد ز خندیدن زیاد (هندی)
- (۳) می سوزم از تبی که دماسنج عشق را / از هرم خود گداخته زیر زبان من (بازگشت)
- (۴) شعاع صبح زرین کرد ارکان فلک یک ره / ضیای روز سیمین کرد اطراف زمین یکسر (خراسانی)

۲۶- کدام گزاره درباره ویژگی‌های دوره‌های «معاصر و انقلاب اسلامی» درست است؟

- (۱) باستان گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژه‌های کهن در نثر دوره انقلاب اسلامی کاملاً مشهود است.
 - (۲) ابهام در شعر معاصر پسندیده است و آشنایی زدایی از ویژگی‌های شعر این دوره محسوب می‌شود.
 - (۳) مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن بیستم و بیست و یکم اروپا مانند رمانتیسم، در ادبیات داستانی معاصر حضور آشکار دارد.
 - (۴) تا پایان دهه شصت، گرایش به داستان‌های بلند بیشتر است، در صورتی که قبل از انقلاب اقبال به داستان کوتاه نیز وجود داشت.
- ۲۷- پدیدآورندگان آثار «تنفس صبح - بره گمشده راعی - سفر ششم - همسایه‌ها» به ترتیب صاحب کدام آثار دیگر نیز هستند؟

- (۱) طوفان در پرانتز - زمستان ۶۲ - ملاقات در شب آفتابی - مدار صفر درجه
- (۲) در کوچه آفتاب - آینه‌های درد - دل‌ویتر از سبز - زمین سوخته
- (۳) ظهر روز دهم - آینه‌های درد - آگه بابا بمیره - مدار صفر درجه
- (۴) جای پای خون - زمستان ۶۲ - ظهور - آینه‌های درد

۲۸- کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات فارسی در دوره «مشروطه و معاصر» نادرست است؟

- (۱) میرزا محمدصادق امیری فعالیت اصلی‌اش روزنامه نگاری بود و شعر او از زندگی سیاسی او جدا نبود. وی در قصیده بیش از سایر قالب‌ها طبع آزمایی کرده است.
- (۲) در دوره معاصر، ابتدا نیما یوشیج و پس از او افرادی چون تقی رفعت، بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی و جعفر خاмене‌ای، تغییر قالب و محتوای شعر را رقم زدند.
- (۳) از معروف‌ترین شاعران معاصر می‌توان فریدون توللی، نادر نادرپور، احمد شاملو، اسماعیل شاهرودی، منوچهر شیبانی، پرویز ناتل خانلری و حمید مصدق را نام برد.
- (۴) جمال‌زاده در داستان، بیشتر از اینکه به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسندگی توجه دارد و به همان راهی می‌رود که کسانی چون زین العابدین مراغه‌ای در سیاحت‌نامه ابراهیم بیگ و دهخدا در چرند و پرند رفته بودند.

۲۹- تعداد تشبیه در کدام ابیات یکسان است؟

- (الف) غیر از دل گرم در جهان شمع نیست
(ب) منعم مکن ز گریه که در آتش فراق
(ج) چشمم ز شوق لعل تو درجی است پرگهر
(د) چاره با ناوک چشمت سپر انداختن است

(۱) «الف» - «د»

(۳) «ج» - «د»

(۲) «د» - «ب»

(۴) «ج» - «الف»

۳۰- آرایه‌های بارز بیت زیر، در کدام گزینه تماماً دیده می‌شوند؟

یاد باد آن که به روی تو نظر بود مرا

- (۱) برافکنن ساییان ظلمت از نور
(۲) من در نیاز بودم و اصحاب در نماز
(۳) شام خون آشام گیسو را اگر چین کرده‌اند
(۴) کفر و دین چون سبزه و زَنار عالم گیر شد

۳۱- آرایه‌های نوشته شده در مقابل کدام بیت صحیح نیست؟

- (۱) چرخ را خون شفق در دل ز استغناى اوست
(۲) ظلمت شب‌های غم را لشکری در کار نیست
(۳) چرا صائب به پشت پرده ظلمت نهان باشد
(۴) رحم بی‌رحمی است چون با نفس باشد کارزار

۳۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

آن کس که بود معتکف کعبه قربت

(۱) ایهام - تمثیل

(۳) مراعات نظیر - استعاره

(۲) تشبیه - ایهام تناسب

(۴) مجاز - تضمین

۳۳- کدام یک از ابیات زیر فاقد مجاز است؟

- (۱) دیگران مست فتانند و قدح ما خوردیم
(۲) یک موج تو را برد و کسی هیچ ندید
(۳) نرانم دگر حرف در کیش تو
(۴) ز آن دو نرگس مخمور ناتوان عجب است

۳۴- به ترتیب آرایه‌های «متناقض‌نما، حس آمیزی، تلمیح و موازنه» در کدام ابیات دیده می‌شوند؟

و افکنده در هوای تو سیمرغ وهم بال
زخمم مکید تا دم شمشیر آب داشت
معنی کفر از نمی‌دانی ز اهل دین پرس
دانای بی تفکر و دارای بی‌ملال

(۲) «ج» - «الف» - «د» - «ب»

(۴) «ج» - «الف» - «ب» - «د»

(الف) بشکسته در قفای تو شهباز عقل پر
(ب) کامم چشید هر چه نگاهش عتاب داشت
(ج) کفر دانی چیست دین را قبله خود ساختن
(د) گویای بی تلفظ و بینای بی‌بصر

(۱) «د» - «ب» - «الف» - «ج»

(۳) «ج» - «ب» - «الف» - «د»

۳۵- همه ابیات «اسلوب معادله و مجاز» دارند، به جز

- (۱) حرص پیران شد زیاد از ریزش دندان به نان
(۲) نیست از زخم زبان پروا دل بی‌تاب را
(۳) نفس را بدخو به ناز و نعمت دنیا مکن
(۴) شانه زند چو ماه من طره مشک‌فام را

دانه خواهد بیش چون افتد ز کار این آسیا
مانع از گردش نگرده خار و خس گرداب را
آب و نان سیر کاهل می‌کند مزدور را
سرمه خامشی دهد طوطی خوش‌کلام را

۳۶- با توجه به غزل زیر کدام گزینه درست است؟

پیش اسبت رخ نهم زان رو که غم نبود ز مات
چون روان بی خط برات آورده بودم از چه وجه
چون تو را گویم که لالای توام گویی که لا
دی طبیبم دید و دردم را دوا ننوشت و گفت
گر حیا داری برو خواجه و دست از جان بشوی

در وفایت جان ببازم تا کجا یابم وفات
خط برون آوردی و گفستی که آوردم برات
جان ببازم بی سخن چون بت پرستان پیش لات
خون دل می خور که این ساعت نمی یابم دوات
زان که لعل جانفزایش می برد آب حیات

(۱) تمامی قافیه های این شعر دارای «ایهام» هستند.

(۲) ابیات فاقد «استعاره مصرحه» هستند.

(۳) ابیات دارای «حسن تعلیل» و «کنایه» می باشند.

(۴) ابیات دارای «تضاد» و «موازنه» می باشند.

۳۷- به ترتیب قافیه کدام ابیات براساس «قاعده (۱) + الحاقی» و الگوی قافیه «مصوت + صامت + صامت + الحاقی» است؟

(الف) یاری به دست کن که به امید راحتش
(ب) دانمت آستین چرا پیش جمال می بری
(ج) نه من تنها گرفتارم به دام زلف زیبایی
(د) با فراق چند سازم برگ تنهاییم نیست
(ه) چو ترک دلبر من شاهی به شنگی نیست

واجب کند که صبر کنی بر جراحش
رسم بود کز آدمی روی نهان کند پری
که هر کس با دلارامی سری دارند و سودایی
دستگاه صبر و پایاب شکیبایم نیست
چو زلف پرشکنش حلقه فرنگی نیست

(۴) «الف» - «ج»

(۳) «ج» - «ه»

(۲) «د» - «الف»

(۱) «ب» - «ه»

۳۸- با توجه به مبحث قافیه توضیح مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) اتفاقم به سر کوی کسی افتاده است
(۲) طرفه می دارند یاران صبر من بر داغ و درد
(۳) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
(۴) کبر یکسو نه اگر شاهد درویشانی

که در آن کوی چو من کشته بسی افتاده است («س» حرف روی است).
داغ و دردی کز تو باشد خوش تر است از باغ ورد (بیت ذوقایتین نیست).
یادم از کشته خویش آمد و هنگام درو (قافیه براساس قاعده (۱) نیست).
دیو خوش طبع به از حور گره پیشانی («یشان» حروف اصلی قافیه است).

۳۹- با توجه به دو بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

■ وقت صبح از هوای مجلس عشاق
■ این شمع فروزنده ز ایوان که افروخت

(۱) در دو بیت مجموعاً دو حذف همزه وجود دارد.

(۲) هیچ کدام از ابیات وزن دوری ندارند.

(۳) با توجه به اختیارات شاعری در بیت اول فقط یک هجای «کشیده» وجود دارد.

(۴) ابیات حداقل یک وزن و اژه مشترک دارند.

۴۰- به ترتیب کدام مصراع ها «همسان تک پایه ای» و کدام مصراع ها در «بحر هزج» سروده شده اند؟

(الف) بر دلم چند زنی ناوک دل دوز امشب
(ج) آن نقش بین که فتنه کند نقش بند را
(ه) در باغ چون بالای تو سروی ندیدم راستی

(ب) بیا بر چشم من بنشین اگر سرچشمه ای خواهی
(د) شنیده ام که ز زر کارها چو زر گردد
(و) جادوان مسمت چشم میگوننت

(۲) «الف، ه، و» - «ب»

(۱) «الف، ب، ه» - «ب»

(۴) «ج، د، ه» - «ه»

(۳) «ب، ه» - «ه، و»

۴۱- کدام بیت بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن» سروده شده است؟

(۱) بر دل خاقانی اگر داغ جفا نهی چه شد
(۲) کام من جان به لب رسیده برآورد
(۳) گر زنی بر صف دل خنجر مرگان چه کشی؟
(۴) ساقی ام از یک جهت ساغر و پیمانه داد

او ز سگان کیست خود تا بردت به داوری
ز آن لب شیرین کزین هزار برآورد
ور نشوی قلب شکن بر سر میدان چه کنی؟
مطربم از یک طرف خرقه و دستار برد

۴۲- اگر بخواهیم ابیات زیر را بر اساس داشتن اختیارات شاعری «بدال - حذف همزه - کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند - بلند تلفظ کردن مصوت

کوتاه» بیاوریم، کدام گزینه این ترتیب را نشان می‌دهد؟

- (الف) دوش یارب چه شبی بود چنان تیره ولیک
(ب) مه چه باشد که به روی تو برابر کنمش
(ج) کشتی از ورطه عشقت نتوان برد برون
(د) همچو سرچشمه نوش تو ز بهر سخنم

(۱) «ب» - «الف» - «د» - «ج»

(۳) «الف» - «ب» - «د» - «ج»

(۲) «ب» - «الف» - «ج» - «د»

(۴) «الف» - «ب» - «ج» - «د»

۴۳- در کدام بیت «دو نوع اختیار وزنی» و «دو نوع اختیار زبانی» به کار رفته است؟

- (۱) تو نه مرد گل بستان امیدی سعدی
(۲) ما دل دوستان به جان بخیریم
(۳) ناچار هر که دل به غم روی دوست داد
(۴) چنان به پای تو در مردن آرزومندم

۴۴- نام وزن چند مورد از مصراع‌های زیر درست آمده است؟

- (الف) خوشا طرف بستان و دستان مستان (بحر متقارب مثنی سالم)
(ب) میانت چون تنم پیدای پنهان (بحر هزج مثنی محذوف)
(ج) ما گدایان خیل سلطانییم (بحر رمل مسدس محذوف)
(د) ساقیا وقت صبح آمد بیار آن جام را (بحر رمل مثنی محذوف)
(ه) تا کی خورم خون جگر در انتظار وعده‌اش (بحر رجز مثنی محذوف)

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۴۵- کدام گزینه به دو بیت زیر نادرست است؟

- گر گبر و جهود و گر مسلمان باشی
در کیش تو راسترو همی باش چو تیر
از خود بگذر تا همه تن جان باشی
ورنه چو کمان لایق فرمان باشی

(۱) در این رباعی، ایهام تناسب، جناس و تشبیه وجود دارد.

(۲) در هر دو بیت اختیار وزنی قلب وجود دارد.

(۳) در بیت دوم سه نوع اختیار وزنی وجود دارد.

(۴) بیت «از حدیث راست روگردان مشو چون بیدلان/ چون هدف ثابت قدم در رهگذار خویش باش» با بیت دوم قرابت دارد.

۴۶- کدام گزینه با بیت زیر قرابت تصویری دارد؟

- بگشود گره ز زلف زرتار
(۱) شبی کز شبیخون کشد تیغ چون خور
(۲) خورشید تو چون از افق زلف برآید
(۳) در آبگون قفس بین طاووس آتشین پر
(۴) خورشید رایش از افق دل کند طلوع

۴۷- کدام ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارند؟

- دانه باشی مرغکانست برچنند
(الف) طاووس وار طوطی جان جلوه می‌کند
(ب) شد ناف معطر سبب کشتن آهو
(ج) وان که ظواهر کدورتی دارد
(د) رطوب از شاهدی و شیرینی
(ه) وز لطافت که هست در طاووس

(۲) «الف» - «ج» - «ه»

(۴) «الف» - «ب» - «د»

(۱) «ب» - «د» - «ه»

(۳) «ج» - «د» - «ه»

۴۸- جمله «الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو، درد و داغ است.» با کدام گزینه قرابت دارد؟

- (۱) عمر زاهد به سر آمد به تمنای بهشت
- (۲) گر خمر بهشت است بریزید که بی دوست
- (۳) فردوس برد رشک بر آن سینه گرمی
- (۴) دامن آلوده به بوی گل فردوس مکن

۴۹- کدام گزینه با بیت زیر قرابت ندارد؟

کافر گر جوی زیان بینی که درد عاشق بیدل همین دوا دارد نقد هستی در قمار نیستی در باختیم تا کسی را دل نرفت از دست صاحب دل نشد در قمار عشق ای دل، کی بود پشیمانی	هر چه داری اگر به عشق دهی (۱) بیا و جان و جهان در قمار عشق بباز (۲) ما به سودای وصال دوست در بازار عشق (۳) در قمار عشق باشد باختن نقش مراد (۴) دین و دل به یک دیدن، باختیم و خرسندیم

۵۰- بیت زیر با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است (۱) غبار احتیاج آنجا که دامن طلب گیرد (۲) دام سودا می کند دل را هجوم احتیاج (۳) خلق را در تیرباران هجوم احتیاج (۴) به چشمه گر بردم احتیاج تشنه لبی ها	با دهان تشنه مردن بر لب دریا خوش است روان است آبرو هر گاه به رفتار آوری پا را از فسون موج زنجیر جنون می گردد آب آبرو تا بود وقف چشمه غریب بود جبین دهم به عرق تا تری ز آب گزینم

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | علوم اجتماعی

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۱۳ دقیقه

۵۱- به ترتیب، هریک از عبارت های زیر با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

- در جهان متجدد، رواج این دسته از کنش ها عرصه را بر کنش های عاطفی و اخلاقی تنگ می کند.
- معیار ارزیابی ارزش ها و آرمان ها در جهان متجدد با افول علوم فراتجربی
- تکاثر و قبیله گرایی
- تعیین کننده فاصله میان قلمرو آرمانی و قلمرو واقعی

- (۱) کنش های حسابگرانه معطوف به دنیا- تمایلات افراد و گروه های متفرق- ارزش های باطل- عمل مردم
- (۲) کنش های حسابگرانه معطوف به ارزش- عقلانیت ذاتی- قلمرو واقعی- برنامه ریزان فرهنگی هر جامعه
- (۳) کنش های مذهبی- عقلانیت ابزار- ارزش های باطل- واقعیت های اجتماعی
- (۴) کنش های معطوف به هدف- علوم تجربی- قلمرو واقعی- آرمان های اجتماعی و خواست و عمل مردم

۵۲- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با تزلزل فرهنگی درست و در مورد از خود بیگانگی فطری نادرست است؟

- (۱) اگر فرایند تحول هویتی جهان اجتماعی را چهار مرحله در نظر بگیریم، تزلزل فرهنگی در مرحله دوم آن قرار می گیرد- جهان های اجتماعی که براساس فطرت انسان شکل نگرفته اند و از عقاید و ارزش های حق برخوردار نیستند، مانع از آن می شوند که انسان ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم برسند.
- (۲) تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می دهد که عقاید، آرمان ها و ارزش هایی که در بحران هویت محل توجه قرار گرفته اند، مورد تردید قرار گیرند- اگر عقاید و ارزش های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار از خود بیگانگی فطری می شود.
- (۳) تزلزل فرهنگی پدیده ای است که میان دو مفهوم پیچیده و عمیق اجتماعی دیگر یعنی بحران هویت و تحول اجتماعی رخ می دهد- از خود بیگانگی فطری در کنار از خود بیگانگی حقیقی دو معنای اصلی مفهوم از خود بیگانگی فرهنگی است.
- (۴) ناسازگاری در سطح عقاید و ارزش ها را تزلزل فرهنگی می گویند- جوامع خودباخته ای که در مواجهه با فرهنگ های دیگر، هویت خود را از یاد می برند، به این معنای از خود بیگانگی گرفتار می شوند.

۵۳- به ترتیب، هر عبارت نشانگر کدام مفهوم یا موضوع است؟

- آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی که مستقل از او باشد.
- تردید درباره بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب
- پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کردند.
- اندیشه‌های پسامدرن این ظرفیت را نداشتند.

- (۱) لیبرالیسم- تردید در فلسفه روشنگری- قرون وسطی- دفاع از ابعاد وسیع اقتصادی، سیاسی و نظامی جهان غرب
- (۲) پیامد سکولاریسم و اومانیسم- تردید درباره علوم تجربی- رنسانس- توان معرفتی لازم برای دفاع از فرهنگ گسترده جهان غرب
- (۳) اندیشه سیاسی جدید غرب- تردید درباره علوم تجربی- قرون وسطی- توجیه حضور جهانی غرب در ابعاد اقتصادی و سیاسی
- (۴) لیبرالیسم- تردید در فلسفه روشنگری- رنسانس- توجیه علمی حضور جهانی سیاست و اقتصاد جهان غرب

۵۴- کدام گزینه عبارت‌های نادرست جدول زیر را مشخص می‌کند؟

عبارات	مفاهیم	
جان راسل یکی از طرفداران این رویکرد بود.	لیبرالیسم اولیه	الف
مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم است.	مارکسیسم	ب
یکی از مشکلات اساسی آن از بین رفتن آزادی افراد بود.	پروتستانتیسم	ج
نگاه معنوی به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت.	پساسکولاریسم	د
با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار دادند.	سوسیالیسم	ه

(۴) «ه»- «الف»

(۳) «ب»- «ج»

(۲) «الف»- «ب»

(۱) «ج»- «د»

۵۵- به ترتیب، عملکردهای زیر توسط چه کسانی یا چه جریان‌هایی تحقق یافته است؟

- استفاده برخی از آن‌ها از مکاتب غربی تا قبل از انقلاب اسلامی
- هضم و جذب گروه‌های مهاجم بیگانه درون خود
- روی آوردن به‌سوی قراردادهای استعماری
- تعامل عالمان شیعی با حاکمان قاجار در حد واجبات نظامیه

- (۱) بیدارگران اسلامی- فرهنگ اسلامی- منوالفکران غرب‌گرا- جنبش تنباکو
- (۲) مخالفان فرهنگ اسلامی- دولت‌های استعمار غربی- روشنفکران چپ- جنبش عدالتخانه
- (۳) سوسیالیست‌ها و ناسیونالیست‌ها- استبداد تاریخی قومی- حاکمان سکولار در کشورهای اسلامی- مقاومت منفی
- (۴) نخبگان کشورهای اسلامی- فرهنگ اسلامی- دولتمردان قاجار- مقاومت منفی

۵۶- به ترتیب، در ارتباط با «پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی» و «دیدگاهی که موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را یکسان، ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند»، کدام گزینه درست و نادرست است؟

- (۱) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به‌تدریج سبب می‌شود، افراد بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند- روش علوم انسانی را روش تجربی و روش علوم اجتماعی را روش‌های غیرتجربی می‌داند.
- (۲) با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهریانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است- این گروه، علوم اجتماعی را شامل جمعیت‌شناسی، جامعه‌شناسی و مردم‌شناسی می‌داند و علوم انسانی را شامل هنر، فلسفه علوم اجتماعی و مطالعات فرهنگی می‌داند.
- (۳) بر این اساس، انسان در روابط اجتماعی به مثابه آگاهی است- این نگاه، کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهد و روش علوم انسانی و علوم اجتماعی را روش‌های تجربی می‌دانند.
- (۴) برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان در استفاده از اینترنت از روش‌های تجربی استفاده می‌کند- معتقدند که به‌ترتیب، روش علوم اجتماعی و روش علوم انسانی، روش تجربی و روش‌های غیرتجربی است.

۵۷- به ترتیب، در رابطه با سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

- در قرن بیستم، به ترتیب نتایج کدام باور توسط اندیشمندان علوم انسانی مورد تردید قرار گرفت و شرایط برای غلبه کدام رویکرد فراهم شد؟
- دانش «اینجایی و اکنونی» به کدام نوع دانش اشاره دارد؟
- چرا ماکس وبر جامعه‌شناسی خود را تفهیمی - تبیینی معرفی می‌کرد؟
- از نظر ماکس وبر، کنش اجتماعی انسان را با چه روشی می‌توان مطالعه کرد؟
- (۱) محدود دانستن دانش علمی به دانش تجربی - رویکرد تبیینی - دانش علمی - فهمیدن را برای درک معنای پدیده‌های اجتماعی کافی می‌دانست - روش حسی و تجربی
- (۲) مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند - رویکرد تفسیری - دانش تفسیری - او تفهم را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت - فهم معنای آن‌ها
- (۳) تأکید بر تفاوت میان پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی - رویکرد تفسیری - دانش عمومی - تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی می‌دانست - روش عقلانی
- (۴) ضرورت فهم معنای پدیده‌های اجتماعی توسط جامعه‌شناسان - رویکرد تبیینی - دانش علمی - معتقد بود برای مطالعه پدیده‌های اجتماعی روش تجربی کافی است - روش علوم ابزاری

۵۸- به ترتیب کدام گزینه با عبارات زیر ارتباط دارد؟

- باعث می‌شود اتفاقات غیرمنتظره ما را از همکاری با دیگران باز ندارد.
- رواج سیاست نامه‌نویسی
- عدم تعمیم نتایج به‌دست‌آمده از مطالعه یک جامعه به جوامع دیگر

- (۱) نظام اجتماعی - فهم معنای پدیده‌های اجتماعی و سیاسی - محدود کردن دانش علمی به علوم تجربی
- (۲) نظم اجتماعی - در گذشته قدرت مسئله اصلی سیاست نبوده است - جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند.
- (۳) قواعد اجتماعی - اعمال قدرت یا تبعیت برخی در برابر خواست و اراده دیگران - مطالعه هر فرهنگ و جامعه‌ای از منظر خودش
- (۴) نظم اجتماعی - رواج کنش‌های سیاسی در درون نهاد حکومت - عدم محدودیت دانش علمی به دانش فراتجربی

۵۹- به ترتیب، کدام گزینه نقاط ضعف رویکردهای تبیینی، تفسیری و انتقادی را نشان می‌دهد؟

- (۱) جدایی دانش از ارزش را انکار می‌کند - پدیده‌های اجتماعی را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند - به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد.
- (۲) بر این باور است که انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن، کار علم نیست - به ارزیابی پدیده‌های اجتماعی با ملاک‌های هنجاری می‌پردازد - بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند.
- (۳) دآوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گرفت و غیرعلمی قلمداد شد - به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده می‌کند - هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.
- (۴) دانش و ارزش را در دو قلمرو متمایز و متقابل قرار می‌دهد - در چارچوب علم تجربی به دآوری پدیده‌های اجتماعی می‌پردازد - بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کند.

۶۰- به ترتیب، کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

عقل انتقادی	الف)	ب)	عقل نظری
د)	علوم انسانی و علوم اجتماعی را پدید می‌آورد.	در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که می‌پسندیم، استفاده می‌کنیم.	ج)

■ عقل ابزاری

■ قانون علیت در فلسفه و قانون جاذبه زمین در فیزیک

■ ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی

■ عقل عملی

(۱) «ب» - «د» - «ج» - «الف» (۲) «الف» - «ب» - «د» - «ج» (۳) «ب» - «ج» - «د» - «الف» (۴) «ب» - «ج» - «الف» - «د»

۶۱- به ترتیب، هریک از عبارات زیر به کدام شخصیت مربوط می‌شود؟

- تقسیم‌بندی جوامع به ارگانیکی و مکانیکی
- کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند.
- کتاب «سرمایه‌داری در عصر جهانی‌شدن»
- مظهر ناسیونالیسم عربی

(۱) دورکیم - ادوارد اسنودن - سمیر امین - جمال عبدالناصر

(۲) اسپنسر - فرانس پرس - سمیر امین - انورسادات

(۳) دورکیم - فرانس پرس - تیمورتاش - انورسادات

(۴) اسپنسر - ادوارد اسنودن - تیمورتاش - جمال عبدالناصر

۶۲- به ترتیب، مفاهیم جامعه‌شناسی در متن زیر کدام‌اند؟

«نیکی کدی، پژوهشگر آمریکایی، با توجه به اینکه دو انقلاب، طی یک قرن، یعنی قرن بیستم در ایران واقع شده، مقاله‌ای درباره ایران با این عنوان نوشته است: چرا ایران کشوری انقلابی است؟»

- (۱) کنشگر اجتماعی - به کارگیری عقل تفسیری - اشتراک انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی ایران - به کارگیری عقل نظری
- (۲) اکتسابی، اجتماعی و متغیر - پدیده اجتماعی - اشتراک انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی ایران - اجتماعی، اکتسابی و متغیر
- (۳) بعد اجتماعی هویت - کنش اجتماعی - ظهور جامعه‌شناسی تفسیری - انتسابی، ثابت و اجتماعی
- (۴) اجتماعی، اکتسابی و متغیر - نمونه به کارگیری عقل تفسیری - عبور از جامعه‌شناسی تفسیری - متغیر، اکتسابی و اجتماعی

۶۳- به ترتیب، در مورد هریک از مفاهیم زیر کدام بازه زمانی صدق می‌کند؟

■ شروع استعمار

■ جنگ جهانی دوم

■ روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی

■ چگونگی شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی عادلانه در نگاه میرزای نائینی

- (۱) نیمه دوم قرن چهاردهم - نیمه اول قرن نوزدهم - نیمه دوم قرن بیستم - نیمه دوم قرن نوزدهم
- (۲) قرن پانزدهم - نیمه اول قرن بیستم - نیمه اول قرن بیستم - آغاز قرن بیستم
- (۳) قرن شانزدهم - نیمه دوم قرن بیستم - قرن نوزدهم - نیمه دوم قرن بیستم
- (۴) نیمه اول قرن چهاردهم - نیمه دوم قرن نوزدهم - بعد از رنسانس - نیمه اول قرن بیستم

۶۴- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

■ چه عاملی گاهی به معنای انکار وحدت انسان‌هاست و فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد؟

■ مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم اشاره به کدام بحران دارد؟

■ هویت فرهنگی جوامع اسلامی از دیدگاه مستشرقان غربی، چه ویژگی‌هایی دارد؟

- (۱) به حاشیه رفتن و حذف هویت‌های فرهنگی و انسانی - بحران معرفتی - توحیدی و معنوی
- (۲) ایجاد سیاست هویت در دوران پسامدرن - بحران معنویت - سکولار و دنیوی
- (۳) سلطه علم با درست و غلط دانستن آن - بحران فقر و غنا - غیرتوحیدی و اساطیری
- (۴) تأکید بر تکرر و تنوع هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن - بحران زیست‌محیطی - قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی

۶۵- به ترتیب، درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

■ جامعه جهانی محصول جوامع مختلف و شبکه روابط میان آن‌ها است.

■ اقتصاد سرمایه‌داری براساس رفع نیاز انسان‌ها و بر محور سود شکل می‌گیرد.

■ رویکرد تبیینی و انتقادی ظرفیت مطالعه قدرت را در قلمرو واقعی دارند.

■ لژهای ماسونی در دهه‌های نخست ورود خود به کشورهای غیرغربی، از جاذبه آموزشی و سیاسی برخوردار بودند، ولی در دهه‌های بعد،

بیشتر به صورت گروه‌های فرهنگی باقی ماندند.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست

(۲) نادرست - درست - درست - نادرست

(۳) درست - درست - نادرست - درست

(۴) نادرست - نادرست - نادرست - درست

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | روان‌شناسی

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

۶۶- هر کدام از موارد زیر به ترتیب به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی اشاره دارد؟

■ استفاده از اثر نهفتگی در مواجهه با سوالات امتحان

■ ویژگی‌های لازم برای خوب تعریف شده بودن یک مسئله

■ برآورد افزایش سرقت‌های خیابانی، پس از جهش تورمی

■ اعتقاد رفتارگرایان مبنی بر نقش تشویق و تنبیه در یادگیری

(۱) تبیین - مشاهده - پیش‌بینی - تبیین

(۲) کنترل - توصیف - تبیین - توصیف

(۳) تبیین - مشاهده - تبیین - توصیف

(۴) کنترل - توصیف - پیش‌بینی - تبیین

۶۷- عبارات کدام گزینه به ترتیب در رابطه با رشد شناختی دوره کودکی و رشد اجتماعی دوره نوجوانی درست هستند؟

- (۱) برخلاف نوجوانان، کودکان به دنبال راه‌های بهبود و ارتقای حافظه خود نیستند. - دستیابی به هویت یا همان تمایز میان خود و دیگران یکی از تکالیف اصلی رشد است.
- (۲) در مقایسه با نوجوانی سرعت تفکر در دوره کودکی کمتر بوده و به همین خاطر نیاز است تا در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه کودکان باشد. - به فراخور افزایش سن، بازی‌های نوجوانان از حالت انفرادی به حالت قاعده‌مند و گروهی تغییر شکل می‌دهد.
- (۳) کودکان قبل از سن دبستان در فرایند تصمیم‌گیری بر ویژگی‌های حسی و ظاهری تمرکز می‌کنند. - نوجوانان به فراخور افزایش تمایل به گروه همسالان، نسبت به گذران وقت با خانواده بی‌علاقه می‌شوند.
- (۴) کودکان برخلاف نوجوانان قادر به تشخیص خوب یا بد بودن کارها نیستند. - تحول اجتماعی در دوره نوجوانی بیش از هر دوره دیگری است که ناشی از تغییرات فزاینده شناختی است.

۶۸- درست یا نادرست بودن عبارات‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

- همجنس نبودن دوقلوهای همسان برخلاف دوقلوهای ناهمسان محال است.
- سه مرحله رشدی از منظر اسلام تقریباً با دو مرحله اول از مراحل اصلی رشد پس از تولد هم‌بازه هستند.
- با وجود غیرطبیعی نبودن رؤیاپردازی در نوجوانی، استفاده افراطی از آن آسیب‌زا است.
- عوامل محیطی نه تنها به صورت مستقیم بر رشد مؤثرند، بلکه به واسطه تأثیر بر وراثت، عاملیت غیرمستقیم هم دارند.

- (۱) نادرست - نادرست - نادرست
- (۲) نادرست - درست - نادرست
- (۳) درست - درست - درست
- (۴) درست - نادرست - درست

۶۹- با توجه به مطالب مربوط به ادراک و گشتالت، عبارات‌های درست در کدام گزینه مشخص شده است؟

- (الف) تحقیقات جدید نشان می‌دهند که هم ویژگی‌های حسی مانند کنار هم یا پشت سرهم بودن محرک‌ها می‌تواند ادراک را تحت تأثیر قرار دهد و هم ویژگی‌های نظام ذهنی هر شخص به شدت بر نحوه ادراک محرک‌ها تأثیرگذار است.
- (ب) اصل شکل و زمینه بیان می‌کند که ادراک ما از یک شیء علی‌رغم تغییر در زمینه‌ها می‌تواند ثابت بماند.
- (ج) در اصل مجاورت، شکل‌هایی که در یک دسته گروه‌بندی می‌شوند، می‌توانند به هم شبیه یا متفاوت باشند، ولی در اصل مشابهت شکل‌هایی که در دسته‌های مختلف قرار می‌گیرند، حتماً باید متفاوت باشند.
- (د) روان‌شناسان گشتالتی معتقدند ادراکی جامع‌ترین درک را ایجاد می‌کند که ناشی از حضور همه اجزای محرک باشد.

- (۱) «الف» - «د»
- (۲) «الف» - «ج»
- (۳) «الف» - «ب» - «ج»
- (۴) «ب» - «ج» - «د»

۷۰- پیامد هریک از عبارات‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (الف) پرهیز از انجام فعالیت در ساعات‌های طولانی
- (ب) دشوار نبودن تکلیف
- (ج) استفاده از حواس مختلف برای انجام دادن یک تکلیف
- (د) افزایش اهمیت تکلیف

- (۱) الف: افزایش کارایی فرد در گوش‌به‌زنگی - ب: افزایش اثر منفی انجام چند تکلیف به‌طور همزمان - ج: کاهش انگیزتگی ذهنی - د: افزایش احتمال از دست دادن محرک هدف
- (۲) الف: حفظ توجه مستمر - ب: کاهش اثر منفی انجام چند تکلیف به‌طور همزمان - ج: افزایش انگیزتگی ذهنی - د: افزایش احتمال بروز هشدار کاذب
- (۳) الف: کاهش کارایی فرد در جست‌وجو - ب: کاهش حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد تمرکز - ج: حفظ توجه مستمر - د: کاهش احتمال هشدار کاذب
- (۴) الف: ایجاد تمرکز - ب: افزایش حداکثر مدت‌زمان مفید برای ایجاد تمرکز - ج: افزایش کارایی توجه - د: کاهش احتمال از دست دادن محرک

۷۱- اقداماتی که افراد زیر انجام داده‌اند، با کدام‌یک از فنون بهسازی حافظه ارتباط دارد؟

- حامد همیشه چند دقیقه پس از سؤال کردن از اطرافیان، خودش شیء گمشده‌اش را پیدا می‌کند.
- هانیه هنگام مطالعه، با رسم نمودار تفاوت‌های مفاهیم درس را برای خود شفاف می‌کند.
- سعید به تبعیت از توصیه مشاوران تحصیلی، هنگام مطالعه تلفن همراهش را بیرون از اتاق می‌گذارد.
- وقتی دوست مهدی با زبان خودمانی درس را برای او توضیح می‌دهد، بهتر یاد می‌گیرد.

- (۱) پس‌خبا - چند روش حرکتی - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - برگرداندن به زبان خود
- (۲) چند روش حرکتی - تمایزبخشی - چند روش حرکتی - برگرداندن به زبان خود
- (۳) پس‌خبا - تمایزبخشی - برگرداندن به زبان خود - کاهش اثر تداخل مطالب
- (۴) چند روش حرکتی - چند روش حرکتی - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت - کاهش اثر تداخل مطالب

۷۲- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب در کدام گزینه آورده شده است؟

- وجه تمایز حافظه حسی و بلندمدت چیست؟
- بازیابی اطلاعات از حافظه به چه چیزی وابسته است؟
- فراموشی چه اطلاعاتی در حکم نعمت است؟
- اطلاعات حافظه کوتاه مدت از چه طریقی به حافظه بلندمدت می‌روند؟
- (۱) ظرفیت اندوزش - نوع رمزگردانی - اطلاعات بدون استفاده - توجه به اطلاعات
- (۲) نوع رمزگردانی - نشانه‌های بازیابی - خاطرات آزاددهنده - بازگویی و تمرین
- (۳) ظرفیت اندوزش - نوع رمزگردانی - اطلاعات بدون استفاده - بازگویی و تمرین
- (۴) نوع رمزگردانی - نشانه‌های بازیابی - خاطرات آزاددهنده - توجه به اطلاعات

۷۳- کدام مورد در خصوص حل مسئله درست است؟

- (۱) تعریف دقیق هدف در مسئله‌هایی که دانشمندان علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستند، امکان‌پذیر نیست.
- (۲) شرکتی که بدون در اختیار داشتن تکنولوژی ساخت یک خودروی جدید، از خودروهای مشابه خارجی الگو می‌گیرد، از روش اکتشافی استفاده کرده است.
- (۳) کسی که برای پیدا کردن رمز قفل کیف خود که آن را فراموش کرده و همه اعداد را به ترتیب وارد می‌کند تا رمز را بیابد، از روش خرد کردن استفاده کرده است.
- (۴) پزشکی که برای پیدا کردن راه درست درمان یک بیمار، جدیدترین مقاله‌های علمی دنیا را مطالعه می‌کند و نظر متخصصان این حوزه را جویا می‌شود، از روش بارش مغزی استفاده کرده است.

۷۴- موقعیت‌های زیر، به ترتیب نشان‌دهنده کدام مفهوم در ارتباط با حل مسئله است؟

- ناکامی تعمیرکار در تعمیر موتور خودروهای اتوماتیک علی‌رغم توانایی تعمیر ماشین‌های دنده‌ای
- محاسبه مساحت شکل‌های داده شده در امتحان ریاضی با استفاده از فرمول‌های کتاب درسی
- توانایی حل مسئله‌ای که قادر به حل آن نبوده‌ایم، بعد از یک ساعت خوابیدن
- (۱) تغییر نگاه و بازنمایی مسئله - روش تحلیلی حل مسئله - بازیابی مسئله
- (۲) اثر نهفتگی - روش اکتشافی حل مسئله - خروج از بن‌بست
- (۳) اثر یادگیری‌های گذشته - هدف نهایی نظام تعلیم و تربیت - اثر نهفتگی
- (۴) عدم بازیابی تجربه گذشته - هدف اولیه نظام تعلیم و تربیت - رفع موانع حل مسئله

۷۵- مدیر یک شرکت تولیدی می‌خواهد برای افزایش بهره‌وری خط تولید، یک سیستم اتوماسیون جدید خریداری کند. او از ابتدا تمایل به خرید

سیستم X دارد و بیشتر روی جمع‌آوری و بررسی گزارش‌هایی تمرکز می‌کند که موفقیت سیستم X را در سایر شرکت‌ها نشان می‌دهد. در حالی که تیم فنی او سیستم Y را هم معرفی کرده است که با وجود قیمت پایین‌تر، انرژی کمتری مصرف می‌کند و نگهداری آسان‌تری دارد. اگر مدیر در نهایت تصمیم به خرید سیستم X بگیرد، کدام مورد در تصمیم‌گیری او نقش داشته است؟

- (۱) سبک تصمیم‌گیری منطقی
- (۲) سوگیری تأیید
- (۳) کنترل نکردن هیجانات
- (۴) اجتناب از موقعیت پرخطر

۷۶- کدام عبارت درباره تصمیم‌گیری درست است؟

- (۱) بررسی پیامدهای اجرای هر اولویت، در آخرین مرحله از مراحل تصمیم‌گیری انجام می‌شود.
- (۲) با توجه به تعداد اولویت‌ها و میزان اهمیت، تصمیم‌گیری‌ها به شش نوع تقسیم می‌شوند.
- (۳) حل مسئله نوعی تصمیم‌گیری است، زیرا در حل مسئله، افراد باید بهترین راه حل برای رسیدن به هدف را انتخاب کنند.
- (۴) یک خطای رایج در تصمیم‌گیری این است که پرداخت هزینه‌های قبلی باعث نادیده گرفتن «خطر از دست دادن» می‌شود.

۷۷- توضیحات کدام گزینه به ترتیب گویای موقعیت‌های زیر است؟

■ داوطلبی که خود را تیزهوش می‌داند، پس از شکست در کنکور به هم‌کلاسی‌هایش طعنه می‌زند و می‌گوید موفقیت در کنکور تحت تأثیر شانس است.

■ پس از بررسی‌های فراوان، نوجوانی به این نتیجه می‌رسد که به‌خاطر قد کوتاه ژنتیکی خود هرچقدر هم تلاش کند، والیبالیست موفقی نمی‌شود.

■ تا زمانی که بازیکنان بازی‌های آنلاین سطح بازی خود را تحت تأثیر امکانات پایین و سرعت اینترنت بدانند، بیشتر تمرین نمی‌کنند.

(۱) تأثیر عوامل بیرونی در شکل‌گیری باورهای غلط - عدم ادراک کارایی هماهنگ با شواهد محیطی - عدم تأثیرپذیری فرد هدفمند از موانع زودگذر

(۲) حفظ هماهنگی شناختی - احساس ناتوانی ناشی از درماندگی آموخته شده - تأثیر اسناد بیرونی بر انگیزه

(۳) تأثیر عوامل بیرونی در شکل‌گیری باورهای غلط - احساس ناتوانی ناشی از درماندگی آموخته شده - عدم تأثیرپذیری فرد هدفمند از موانع زودگذر

(۴) حفظ هماهنگی شناختی - عدم ادراک کارایی هماهنگ با شواهد محیطی - تأثیر اسناد بیرونی بر انگیزه

۷۸- عبارتهای زیر به ترتیب با توضیحات کدام گزینه ارتباط بیشتری دارند؟

■ صالح و مهدی هر دو با کسب مدال در المپیک ادبیات مورد تشویق و تحسین مدرسه قرار گرفتند، اما پس از اتمام المپیک، صالح برخلاف مهدی مطالعات ادبی را ادامه داد.

■ برخی افراد در مسیر زندگی خود علاوه بر منفعت شخصی، منافع اجتماعی و جمعی را نیز در نظر می‌گیرند.

■ در بسیاری از مواقع، کودکان در غیاب مربی خود قوانین وضع شده در مهد کودک را رعایت نمی‌کنند.

(۱) تفاوت این دو در شدت انگیزه‌ها است. عوامل انگیزشی مشترک بین حیوان و انسان - منبع انگیزه بیرونی در پاداش و لذت خارج از فرد است.

(۲) صالح برخلاف مهدی دارای انگیزه بیرونی است. تفاوت در جهت انگیزه‌ها - در انگیزه درونی لذت در خود فعالیت است.

(۳) انگیزه‌ها توسط عوامل درونی و بیرونی ایجاد می‌شوند. تفاوت در شدت انگیزه‌ها - انگیزه‌ها علاوه بر تأمین نیروی به حرکت درآوردن رفتار، مسیر آن را نیز مشخص می‌کنند.

(۴) صالح دارای انگیزه درونی و مهدی دارای انگیزه بیرونی است. تأثیرپذیری از عوامل نگرشی - در انگیزه بیرونی عامل بیرونی موجب رفتار است.

۷۹- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر به ترتیب کدام است؟

■ برخلاف متغیرهای روان‌شناختی که در دو نقش بررسی می‌شوند، بیماری‌های جسمانی اغلب عامل ایجادکننده و تشدیدکننده مشکلات روانی هستند.

■ فردی که به دلیل سبک نادرست زندگی مدتی از روز را با سردرد و گیجی طی می‌کند، ولی با خوردن غذا و بدون مداخلات پزشکی حالش بهتر می‌شود، در قسمت ناتوانی نسبتاً شدید از پیوستار سلامتی قرار دارد.

■ در هرم غذایی میزان مصرف میوه‌ها باید بیشتر از گوشت و جایگزین‌ها و کمتر از شیر و لبنیات باشد.

■ کسی که از پاسخ‌گویی به پرسش‌نامه انگیزه که ۱۶ سؤال دارد، نمره ۷۰ کسب کند، می‌تواند از انگیزه خود در کارها بهره برده و مدل مثبت و خوبی برای دوستان و همکلاسی‌های خود باشد.

(۱) درست - نادرست - درست - نادرست (۲) نادرست - درست - نادرست - درست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست (۴) نادرست - درست - درست - نادرست

۸۰- هریک از عبارتهای زیر با کدام مفهوم ارتباط دارد؟

■ حلما هر وقت کار بدی می‌کند و با عصبانیت مادرش مواجه می‌شود، گریه‌اش می‌گیرد.

■ شاهین وقتی دید جوجه اردکش مرده است، به قدری ناراحت شد که تصمیم گرفت تا چند روز غذا نخورد.

■ محدثه با سرمایه خودش و سایر معلمان، یک صندوق قرض الحسنه راه‌اندازی کرده تا هر ماه معلمانی که نیاز ضروری دارند، بتوانند وام بگیرند.

■ زیبا برای اینکه در آزمون کارشناسی ارشد قبول شود، سه ماه باقی‌مانده روزانه ۱۲ ساعت با دقت و تمرکز مطالعه می‌کند و با برنامه‌ریزی دقیق سعی بر مطالعه تمام منابع اصلی دارد.

(۱) علامت رفتاری فشار روانی - مقابله ناسازگارانه - تأثیر مستقیم مذهب بر سلامتی - علامت شناختی فشار روانی مثبت

(۲) مقابله ناسازگارانه - مقابله ناسازگارانه - تأثیر غیرمستقیم مذهب بر سلامتی - علامت رفتاری فشار روانی مثبت

(۳) مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت - فشار روانی منفی - مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت - مقابله سازگارانه بلندمدت

(۴) مقابله ناسازگارانه - فشار روانی منفی - مقابله سازگارانه بلندمدت - مقابله سازگارانه کوتاه‌مدت

مدیرگروه	عنوان درس	مسئول درس	طراحان	دستیار مسئول درس
سید امیر محمد سید شاکری	ریاضی	حسین افسری	وحید رباعی	حسین اسدزاده مهدی پوررضایی
علی اکبر آخوندی	علوم و فنون ادبی	محمد رضا پیرو	ابوالفضل قاضی- علی عطری- محمد رضا لمسه چی - عماد فیض آبادی	حسنا محمدی
	جامعه شناسی	الهام رضایی	آزیتا بیدقی- فروغ تیموریان- علیرضا مختاری - محمد زمان کبیر	فاطمه صفری
	روان شناسی	سیده ضحی سکاک	سیمین زاهدی- سیده ضحی سکاک- مهدی جاهدی	حسین اصفهانی
	عربی	پویا رضاداد	کاظم غلامی- اسرافیل قربان پور- حمید جوهری مجد پدرام علیمزادی- پویا رضاداد- عرفان جالیزی	-
	تاریخ	مهسا اصغری	شهرام امامی- بهروز یحیی- نگار مروتی- فاطمه نیتی	ثنا کاشیان
	جغرافیا	الناز گنج کار	بهروز یحیی- شهرام امامی- نگار مروتی	الهه ریاحی نسب
	فلسفه و منطق	سعید رحیمیان	حمید سودیان طهرانی- احمد خدادحسینی- مهدی لاجوردی علی اکبر آخوندی- سعید رحیمیان	منصور کاظم بیگی محمد حسین خدام
	اقتصاد	امیر محمد بیگی	حسین خاکساری- میترا چینی ساز- علی محسنی طاهره کریمی- محمد رضا مبارکی- آرش بدری	محمد رضا مبارکی

معاون تولید محتوا: علی الفتی	مدیر واحد آموزش تخصصی: محمد رضا محمد هاشمی
------------------------------	--

آزمون آزمایشی ۲۰ تیر ۱۴۰۴

(جایگزین تاریخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۴)

گروه آزمایشی علوم انسانی

ویژه داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۴

A

دفترچه شماره ۲

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان عربی (ویژه انسانی)	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
تاریخ (ویژه انسانی)	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۱۰ دقیقه
جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	۱۰ دقیقه
فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد کل پرسش‌ها: ۸۰

دانش آموز گرامی، با اسکن تصویر روبه‌رو و یا مراجعه به کانال @gozine2 در تلگرام و ایتا می‌توانید پاسخ تشریحی آزمون را دریافت کنید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات خود مانند کارنامه هوشمند بعد از آزمون، بانک سؤال گزینه دو، آزمونک‌ها، رفع اشکال هوشمند، دفترچه پاسخ تشریحی و آرشیو آزمون‌های گزینه دو، با استفاده از نام کاربری و رمز عبور وارد سایت gozine2.ir شوید.
در ثبت نام اینترنتی نام کاربری کد ملی شماست و رمز عبور توسط خودتان تعیین شده است.
در ثبت نام انفرادی و مدرسه‌ای، نام کاربری و رمز عبور خود را از مدرسه یا نمایندگی شهر خود دریافت نمایید.

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۹-۸۱):

۸۱- ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾:

(۱) فرشتگان همگی‌شان با هم به سجده افتادند جز شیطان که تکبر ورزید و از کافران گردید.

(۲) جز ابلیس که گردن‌کشی کرد و از کافران بود، فرشتگان همگی‌شان با هم سجده کردند.

(۳) همه فرشتگان با هم سجده کردند به جز ابلیس که خودبزرگ‌بین بود و از کافران شد.

(۴) فرشتگان همگی با هم سجده نمودند مگر شیطان که برتری‌جویی کرد زیرا از کافران بود.

۸۲- «عندما ينأى الناس ليلاً توجَدَ عيون تسهر كلَّ الليل لاستقرار الأمن و الهدوء في المجتمع فهذه عيون لن تبكي يوم القيامة»:

(۱) شبانه وقتی مردم می‌خوابند، چشم‌هایی وجود دارند که تمام شب را برای استقرار امنیت و آرامش در جامعه بیدار می‌مانند و این‌ها چشم‌هایی هستند که روز قیامت هرگز گریه نخواهند کرد!

(۲) وقتی مردم شبانه در خواب هستند، چشم‌هایی وجود دارند که هرشب بیدار می‌مانند تا امنیت و آرامش در جامعه استقرار یابد و این چشم‌ها در روز قیامت هرگز گریه نخواهند کرد!

(۳) شب وقتی مردم می‌خوابند، در جامعه چشم‌هایی هستند که تمام شب را بیدارند تا امنیت و آرامش را مستقر سازند و این‌ها چشم‌هایی هستند که در روز قیامت هرگز گریان نخواهند بود!

(۴) وقتی مردم در شب می‌خوابند، چشم‌هایی هستند که هرشب بیدار می‌مانند تا امنیت و آرامش را در جامعه برقرار کنند و این‌ها چشم‌هایی هستند که در روز قیامت هرگز گریان نخواهند شد!

۸۳- «حَلَّ الرَّيِّحِ بِجَمَالِهِ الْخَلَابَةِ وَ اخْضَرَّتِ الْأَرْضُ بِأَشْجَارِ نَضْرَةٍ وَ الطَّيُورُ تُغَرَّدُ بِالْحَانِ جَمِيلَةٍ كَأَنَّهَا تُخْبِرُ عَنْ حَيَاةِ الطَّبِيعَةِ الْجَدِيدَةِ»:

(۱) بهار با زیبایی و دلربایی‌اش آمد و زمین با درختان تر و تازه، سرسبز شد و پرندگان با صداهایی زیبا آواز می‌خوانند؛ گویی از زندگی دوباره طبیعت خبر می‌دهند!

(۲) بهار با زیبایی دل‌فریب‌اش آمد و زمین با درختانی تر و تازه، سرسبز گشت و پرندگان با صداهایی زیبا آواز می‌خوانند؛ گویی از زندگی جدید طبیعت خبر می‌دهند!

(۳) بهار با زیبایی دل‌ربایش آمد تا زمین را با درختانی تر و تازه، سرسبز نماید و پرندگان با صداهای زیبای خود چنان آواز می‌خوانند؛ که گویی از زندگی جدید طبیعت خبر آورده‌اند!

(۴) بهار با زیبایی بسیار دل‌ربایش آمد و زمین با درختانی تر و تازه، سرسبز شد و پرندگان با صداهای زیبا آواز می‌خوانند؛ گویی ما را از زندگی تازه طبیعت با خبر می‌سازند!

۸۴- «يَا بُنَيَّ؛ عَلِمَ أَنَّ الْإِنْسَانَ فُلِيعَمَلٍ لِلْحَصُولِ عَلَى مَا يَطْلُبُهُ دُؤُوبًا وَ لَا يَشْعُرُ بِخَبِيئَةِ الْأَمَلِ عِنْدَمَا يُوَاجِهَ الضَّعُوبَةَ لِأَنَّ الْحَيَاةَ قَائِمَةٌ عَلَى السَّعْيِ وَ الصَّبْرِ!»؛ پسرکم؛ بدان که

(۱) آدمی برای رسیدن به چیزهایی که می‌خواهد، باید با پشتکار عمل کند و زمانی‌که با سختی روبه‌رو می‌شود، احساس ناامیدی نکند؛ زیرا زندگی بر تلاش و شکیبایی استوار است!

(۲) انسان با پشتکار برای رسیدن به چیزهایی که می‌خواهد، کار می‌کند و هرگاه با دشواری روبه‌رو شود، احساس ناامیدی نمی‌کند؛ زیرا زندگی بر پایه تلاش و صبوری است!

(۳) انسان برای دست یافتن به آنچه می‌خواهد، باید با پشتکار عمل کند و نباید هنگام روبه‌رو شدن با دشواری احساس ناامیدی کند؛ چون بنیان زندگی کوشش و صبوری است!

(۴) آدمی برای رسیدن به چیزهایی که خواسته اوست، باید با پشتکار عمل کند و هنگامی که با سختی روبه‌رو می‌شود، نباید ناامید شود؛ زیرا زندگی بر اساس کوشش و شکیبایی است!

۸۵- «مَنْ أَشْهَرُ خِصَالِ نَبِيِّنَا ﷺ الَّتِي كَانَتْ تُعْجِبُ مَنْ يَعْرِفُهُ إِعْجَابًا هِيَ أَنَّهُ لَا يَأْتِيهِ ذُو حَاجَةٍ إِلَّا وَهُوَ يُعِينُهُ!»:

(۱) از معروف‌ترین ویژگی‌های پیامبر ما ﷺ که کسی که او را کاملاً می‌شناخت، خوشش می‌آمد این است که نیازمندی نزد او نیامد مگر اینکه او یاری‌اش می‌کرد!

(۲) از خصلت‌های مشهور پیامبرمان ﷺ که هرکس او را می‌شناخت، قطعاً خوشش می‌آمد این بود که هیچ نیازمندی پیش او نمی‌آمد مگر اینکه به او یاری می‌رساند!

(۳) از مشهورترین خصوصیات پیامبرمان ﷺ که کسی که او را می‌شناخت، حتماً خوشش می‌آمد این است که نیازمندی پیش او نمی‌آمد جز اینکه او یاری‌اش می‌کرد!

(۴) از معروف‌ترین خصلت‌های پیامبرمان ﷺ که کسی که او را حقیقتاً می‌شناخت، خوشش می‌آمد این بود که نیازمندی پیشش نیامده بود مگر اینکه به او کمک می‌کرد!

۸۶- عین الخطأ:

- (۱) سلوک الحيوانات لها معانٍ مختلفة ما أكتشفت إلّا بعضها! رفتار حیوانات معانی مختلفی دارد که تنها بخشی از آنها کشف شده است!
- (۲) المديره جاءت بمُصلِح لتصلیح حنقیات الماء في ساحة المدرسة! مدیر برای تعمیر شیرهای آب در حیاط مدرسه یک تعمیرکار آورد!
- (۳) التّام جروح هذا الصّبيّ يستغرق شهرين اثنين لأنّها عميقة! بهبودی زخم‌های این پسر بچه دو ماه وقت می‌گیرد زیرا آنها عمیق هستند!
- (۴) تعالِ تُولف کتاباً حول ذکریات المعوّقین الّذین نالوا درجات عالیة! بیا دربارهٔ خاطرات معلولانی که درجات بالایی را به‌دست می‌آورند، کتاب بنویسیم!

۸۷- عین الصّحیح:

- (۱) لبعض الحيوانات ذاكرة أقوى من الإنسان! حافظهٔ بعضی از حیوانات از انسان قوی‌تر است!
- (۲) إنّما تُعرَف قيمة النّفط في البلدان الصناعیّة! ارزش نفت را تنها کشورهای صنعتی می‌دانند!
- (۳) سألقی محاضرةً حول خطر یهدّد مدینتنا! دربارهٔ خطری که شهرمان را تهدید می‌کند، سخنرانی خواهد کرد!
- (۴) بعد أن ینتهی عملنا سنروح إلى المطعم! پس از آنکه کارمان به پایان برسد، به سمت رستوران خواهیم رفت!

۸۸- «چرا نویسندگان ایرانی نتوانسته‌اند که جایزهٔ نوبل را به‌دست بیاورند؟» عین الخطأ:

- (۱) لماذا لم یستطع الکُتّاب الإيرانيون الحصول علی جائزة نوبل؟
- (۲) لم ما قدر الکاتبون الإيرانيون علی أن ینالوا جائزة نوبل؟
- (۳) لماذا لا یستطیع الکُتّاب الإيرانيون أن یحصلون علی جائزة نوبل؟
- (۴) لم لم یقدر الکاتبون الإيرانيون علی نیل جائزة نوبل؟

۸۹- عین الأقرب من مفهوم عبارة «لا تقُل ما لا تعلم بل لا تقُل کُل ما تعلم!»:

- (۱) ما بی‌خبر شدیم که دیدیم حسن او / او خود ز حال بی‌خبر ما خبر نداشت
- (۲) ای بی‌خبر از ما خبر از عشق چه پرسی؟ / آن را که خبر شد ز خبر بی‌خبر آمد
- (۳) بی‌خبر شو ز دو عالم خبر یار طلب / دست بردار ز خود، دامن دلداری طلب
- (۴) چندان تلاش کن که تو را بی‌خبر کنند / چون بی‌خبر شدی ز جهان باخبر شوی

■ إقرأ النّص التّالي ثمّ أجِب عن الأسئلة بما یُناسب النّص (۹۴-۹۰):

«كانت القاعة تموج بالأفراح و كانت المدعوّات يتكلمن فرحات مسرورات و بينما كنْتُ أتحدّث مع صديقاتي إذ وقع نظري على سيّدة محترمة كانت جالسة في زاوية القاعة و هي تنظرُ من خلال نظّارتها القديمة إلى الحاضرات بتأمل، فأعجبتني مظهرها البسيط فقمْتُ إليها مشتاقّة إلى تعرّفها إذ رأيتُ شيئاً لا يُصدّق! سلّمتُ عليها قائلة: «هل تعرفيني يا سيّدي؟» قالت: «لا، فأنا مدعوّة من قبل العروس و قد تخرّجتُ من مدرستي قبل أعوام!» قلتُ لها: «هل تتذكرين ذلك اليوم الّذي فقدت عروستا هذه، ساعتها الثّمينة فطلبتُ منّا جميعاً أن نلتفت (روى برگردانیم) إلى الّوراء بجانب الجدار دون أن نُدير رؤوسنا؟ ثمّ قمْتُ بتفتيشنا واحدةً بعد أخرى حتّى وجدتِ تلك السّاعة، لكنّكِ واصلتِ التّفتيش حتّى الطّالبة الأخيرة! فهل عرفتني الآن أيتها المعلّمة العظيمة؟» قالت: «نعم! أنذکر ذلك الحادث بكلّ وضوح! ولكنني لا أنذکرک عزيزتي!» فقلتُ لها متعجّبة: «كيف لا تتذكريني و قد وجدتِ السّاعة في جيبي؟ فلمّ لِم تُخرّجيني من المدرسة؟» ابتسمت السيّدة ابتسامَةً حلوة و أجابت: «لأنّي عندما بدأتُ بالتفتيش أغمضتُ (فرو بستم) عيني لکیلا أشاهد أحداً!»

۹۰- عین الصّحیح حسب النّص:

- (۱) كانت المدرسة قد حضرت في حفلة زواج إحدى طالباتها المتخرّجات من المدرسة!
- (۲) تذكّرت المدرسة طالبتها بكلّ وضوح في الحفلة لكنّها تظاهرت بأنّها لم تعرّفها أبداً!
- (۳) فقدت العروس ساعتها الغالية في الحفلة فقامت المدرسة بتفتيش زميلات المدعوّات!
- (۴) بدأت المدرسة تُفتش طالباتها حتّى وجدت سارقة السّاعة فأخرجتها من المدرسة!

۹۱- عین الخطأ حسب النّص:

- (۱) لم تعرف المعلّمة من قامت بسرقة السّاعة إلّا بعد أن عرفت السارقة نفسها!
- (۲) كانت المدرسة أسوة حسنة في مكارم الأخلاق و مثلاً لعظمة الرّوح البشريّة!
- (۳) لم یواصل المعلّمة تفتيش طالباتها الواقفات بعد أن وجدت السارقة بینهنّ!
- (۴) كانت سارقة السّاعة إحدى زميلات العروس الّتي دُعيت إلى حفلة الرّواج!

۹۲- عین سؤالاً لا یوجد جوابه في النّص:

- (۱) کم بلغ عدد المدعوّات الحاضرات في تلك الحفلة؟
- (۲) متى عرفت المعلّمة سارقة السّاعة الثّمينة و كيف؟
- (۳) لِم أغمضت المدرسة عينيها عندما قامت بالتفتيش؟
- (۴) كيف راحَت الطّالبة إلى معلّمتها للتعرّف؟

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمَعْنِيَةِ (۹۴ و ۹۳):

۹۳- «يُصَدِّقُ- مَسْرُورَات- نَظَارَةٌ- أَشَاهِدُ»:

- (۱) يُصَدِّقُ: فعل مضارع- للغائب- مزيد ثلاثي من باب «تفعيل»- متعدّد- معلوم/ فعل و فاعل و الجملة وصفية
- (۲) مَسْرُورَات: اسم المفعول من مجرد ثلاثي- جمع سالم للمؤنث- حروفه الأصلية «س ر ر»- نكرة- معرب/ حال و منصوب
- (۳) نَظَارَةٌ: اسم المبالغة يفيد معنى الآلة- للمفرد المؤنث- معرب/ مضاف إليه و مجرور- صفتها: القديمة
- (۴) أَشَاهِدُ: فعل مضارع- للمتكلّم وحده- مزيد ثلاثي- مصدره «المشاهدة»- متعدّد- معلوم/ فعل مع فاعله المستتر

۹۴- «لَمْ تُخْرِجِي- ابْتِسَامَةً- الْمُعَلِّمَةُ- تَخَرَّجْتُ»:

- (۱) لَمْ تُخْرِجِي: فعل مضارع يفيد معنى النفي في الماضي- للمخاطبة- مزيد ثلاثي- متعدّد- معلوم/ فعل و مفعوله «ي» مع نون الوقاية
- (۲) ابْتِسَامَةً: مصدر للفعل «ابتسمت»- مفرد مؤنث- نكرة- معرب/ مفعول مطلق للتأكيد على وقوع الفعل و منصوب
- (۳) الْمُعَلِّمَةُ: اسم الفاعل- للمفرد المؤنث- من مصدر «تعليم»- معرّف بأل- معرب/ «أيتها المعلمة» منادى و «العظيمة» صفتها
- (۴) تَخَرَّجْتُ: فعل ماض- للغائبة- مزيد ثلاثي من باب «تفعّل» بزيادة حرفين- لازم- معلوم/ فعل و فاعل

■ أجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۰۰-۹۵):

۹۵- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ وَ الْكَلِمَاتِ:

- (۱) كُلَّمَا أَرَادَ الرَّجُلُ أَنْ يَرْتَكِبَ ذَنْبًا، إِمْتَنَعَ عَنْهُ لَوْفَائِهِ بِالْعَهْدِ!
- (۲) أَصْبَحَتِ مَعْرُوفَةٌ فِي الْعَالَمِ وَ حَصَلَتْ عَلَى عَدَدٍ مِنَ الشَّهَادَاتِ الْجَامِعِيَّةِ!
- (۳) لَعَلَّ الْمَطَرَ يَنْزِلُ كَثِيرًا فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ الَّتِي نَحْتَاجُ إِلَيْهِ إِحْتِيَاجًا!
- (۴) إِنَّ الشَّاعِرَ الْحَقِيقِيَّ يُشَجِّعُ الشَّبَابَ عَلَى الْإِنْتِفَاعِ مِنْ فُرْصِ الْحَيَاةِ!

۹۶- عَيْنُ مَا فِيهِ اسْمَانِ مِنْ مَصْدَرٍ وَاحِدٍ:

- (۱) الطَّالِبُ الْحَقِيقِيُّ هُوَ الَّذِي يَطْلُبُ الْعِلْمَ لِوَجْهِ اللَّهِ!
- (۲) هَؤُلَاءِ الْمُعْلَمَاتُ يَقْصِدْنَ أَنْ يُرَبِّينَ جِيلًا عَالِمًا!
- (۳) الْمُفَقَّهُ وَ الْمُتَفَقَّهُ كِلَاهُمَا يَمْشِيَانِ فِي طَرِيقِ الْحَقِّ!
- (۴) دَافَعَ الْإِمَامُ السَّجَّادُ (ع) عَنِ الْحَقِّ فِي الْمَسْجِدِ الْأُمَوِيِّ!

۹۷- عَيْنُ الصِّفَةِ تَخْتَلِفُ عِلَامَةُ إِعْرَابِهَا:

- (۱) السَّلَامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ!
- (۲) أَعْجَبَنِي الصَّبِيانُ الْمَسَاكِينُ فَسَاعَدْتُهُمْ كَثِيرًا!
- (۳) عَلَى الْأَوْلَادِ احْتِرَامُ الْوَالِدَيْنِ الْعَجُوزِينَ!
- (۴) سَيِّدُ الْكَلَامِ الْقُرْآنُ وَ هُوَ كَلَامُ نَزَّلَ اللَّهُ عَلَيْنَا!

۹۸- عَيْنُ حَرْفِ «مِنْ» يَخْتَلِفُ مَعْنَاهَا:

- (۱) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ»
- (۲) «فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى وَ اسْتَكْبَرَ وَ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ»
- (۳) «إِنَّ رَحِمْتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ»
- (۴) «رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَ ارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ»

۹۹- عَيْنُ الْمَفْعُولِ الْمَطْلُوقِ يُعَادِلُ حَرْفَ «كَ»:

- (۱) كَأَنَّ الْمَلَائِكَةَ يُسَبِّحُونَ رَبَّهُمْ تَسْبِيحًا دَائِمِيًّا دُونَ تَعَبٍ!
- (۲) إِنَّ الْكَافِرِينَ يُسَمَّوْنَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ النَّسَاءِ جَاهِلِينَ!
- (۳) نُزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيلًا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ الْمُبَارَكَةِ كُلِّ عَامٍ!
- (۴) أَمْطَرَتِ السَّمَاءُ عَلَيْنَا كُنُزُولَ الْمَلَائِكَةِ وَ نَحْنُ غَافِلُونَ!

۱۰۰- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاقِينَ: «..... تَكَاتَبُوا حَتَّى تَبْقَى مُصَادَقَتُهُمْ!»

- (۱) أَصْدِقَائِي- حَيَّةٌ
- (۲) أَيُّهَا الزُّمَلَاءُ- الْقَدِيمَةُ
- (۳) يَا أَحِبَّاءَ- ثَابِتَةٌ
- (۴) الْأَخْوَانُ- الْقِيَمَةُ

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | تاریخ

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۰۱- کدام یک از موارد زیر درباره آیین برهمنی است؟

- (الف) درد و رنج و انجام مناسک دشوار راه و درد چشمه رسیدن به سعادت و خوشبختی است.
- (ب) به خدایان متعدد اعتقاد داشتند و مناسک دشواری را به پیروان خود تحمیل می کردند.
- (ج) آیین برهمنی چندی قرن حیات فکری و فرهنگی هند باستان را تحت تأثیر قرار داد.
- (د) این آیین زمینه را برای شکل گیری و رواج آیین و اندیشه های دیگر در هند فراهم کرد.

(۴) «ج» و «د»

(۳) «الف» و «ب»

(۲) «ب» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

۱۰۲- در کدام گزینه به ترتیب مرتبط ترین موارد با عبارات زیر آمده است؟

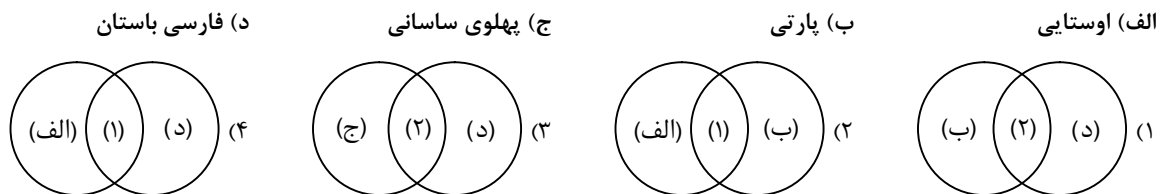
- (الف) جاودانه ساختن کشورگشایی و موفقیت‌های سیاسی ایلخانان
 (ب) مرکز تجمع بسیاری از دانشمندان متواری در برابر هجوم مغولان
 (ج) وجود اطلاعات ارزشمند درباره نظام حکومتی و تشکیلات اداری هخامنشیان
 (د) استفاده از نقوش انسانی، گیاهی، جانوری و نقوش هندسی برای تزیین بناهای مذهبی و غیرمذهبی سلجوقیان
- (۱) کتاب جامع التواریخ- رصدخانه مراغه- نوشته‌های مورخان یونانی- کاشی‌کاری
 (۲) شاهنامه بایسنقری- مدارس نظامیه- کتیبه‌های بیستون- سفالگری
 (۳) شاهنامه دموت- رصدخانه مراغه- نوشته‌های مورخان یونانی- فلزکاری
 (۴) کتاب جامع التواریخ- مدارس نظامیه- کتیبه‌های بیستون- کاشی‌کاری

۱۰۳- در کدام نمودار زمان، تقدم و تأخر وقوع رویدادها به درستی نشان داده شده است؟

- (الف) در دوره اشکانی سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و در پی آن، روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد.
 (ب) پادشاه اشکانی با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قدرت و قلمرو حکومت اشکانی را به طور چشمگیری افزایش داد.
 (ج) شکست نیروهای مهاجم رومی از اشکانیان که رومیان مجبور به پرداخت غرامت شدند.
 (د) فرماندهی سپاه ایران را در جنگ حران، سردار بی‌باک و شجاع ایرانی، سورنا بر عهده داشت که با اجرای فنون گوناگون جنگی به پیروزی بزرگی دست یافت.

۱۰۴- اگر زبان‌های کهن (۱) و زبان‌های میانه (۲) باشد، کدام شکل درست است؟

۱۰۵- به ترتیب یکی از مشهورترین مورخان در عرصه تاریخ‌نگاری روایی چه کسی است، تلاش او در طول نگارش اثرش چه علتی در بر داشت و برای بیان حوادث چه روشی را اتخاذ کرده بود؟

- (۱) محمدبن جریر طبری- واگذاری درستی یا نادرستی مطالب به خواننده- روش سال‌شماری از تاریخ‌نگاری ترکیبی
 (۲) علی‌بن حسین مسعودی- واگذاری درستی یا نادرستی مطالب به خواننده- روش موضوعی از تاریخ‌نگاری ترکیبی
 (۳) علی‌بن حسین مسعودی- نمایان ساختن حقیقت برای آیندگان- روش سال‌شماری از تاریخ‌نگاری ترکیبی
 (۴) محمدبن جریر طبری- نمایان ساختن حقیقت برای آیندگان- روش موضوعی از تاریخ‌نگاری ترکیبی

۱۰۶- هریک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام سلسله یا شخصیت تاریخی است؟

- (الف) به دست گرفتن حکومت بدون تأیید خلیفه
 (ب) فراهم آوردن زمینه جهت ایجاد حکومتی محلی در مرز شرقی سرزمین‌های اسلامی با هند غیرمسلمان
 (ج) مرمت و بازسازی حرم امامان شیعه در عراق
 (د) هجوم آنان به ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب و خسارت به این مناطق پس از سقوط سلجوقیان

- (۱) یعقوب لیث صفاری- محمود غزنوی- علویان طبرستان- ترکمانان
 (۲) پسران آل بویه- محمود غزنوی- آل بویه- غزها
 (۳) حسن بن زید- الپتگین- آل بویه- غزها
 (۴) یعقوب لیث صفاری- سبکتگین- آل بویه- قراختاییان

۱۰۷- کدام گزینه درست است؟

- (الف) وحشی بافقی
 (ب) صائب تبریزی
 (ج) محتشم کاشانی
- (۱) «ج» بعد از «الف» و قبل از «ب» درگذشت.
 (۲) «الف» بعد از «ب» و قبل از «ج» درگذشت.
 (۳) «ب» قبل از «ج» و بعد از «الف» درگذشت.
 (۴) «ج» قبل از «الف» و بعد از «ب» درگذشت.

۱۰۸- پیامد درگیری‌های پاپ و پادشاهان برای دولت - شهرهای ایتالیایی در اواخر قرون وسطا چه بود؟

- (۱) پیدایش قشر جدیدی به نام بورژوا در این دولت - شهرها
- (۲) استقلال و آزادی عمل بیشتر برای دولت - شهرها
- (۳) گسترش شهرها و رشد تجارت در دولت - شهرها
- (۴) ایجاد رقابت و ستیز بین دولت - شهرها

۱۰۹- تمام گزینه‌های زیر حاوی اطلاعات درستی درباره نیروی بریگاد قزاق است؛ به جز:

- (۱) تشکیل نیروی بریگاد قزاق به جای ارتش ایللیاتی توسط عباس میرزا
- (۲) فرماندهی افسران روس بر نیروی بریگاد تا اواخر حکومت قاجاریه
- (۳) عدم کارایی آن در حفظ مرزها و مقابله با تهاجمات خارجی
- (۴) مقابله آن‌ها با شورش‌های داخلی و سرکوب اعتراضات

۱۱۰- در مورد هدف آلمان از انعقاد پیمان اتحاد سیاسی و نظامی با برخی کشورها کدام گزینه دقیق‌تر است؟

- (۱) یگانگی تمام آلمانی‌ها و شکل‌گیری آلمان متحد و نیرومند
- (۲) تبدیل شدن آلمان به یکی از پیشرفته‌ترین کشورهای اروپایی
- (۳) مقابله با تهدیدهای خارجی و پیشبرد سیاست‌های توسعه‌طلبانه
- (۴) خروج از انزوای سیاسی و پایان دادن به برتری‌جویی‌های اروپایی‌ها

۱۱۱- در کدام مورد، توصیف درستی از رویدادهای جنگ جهانی دوم آمده است؟

- (۱) پس از به زانو درآمدن نازی‌ها، دولت آمریکا دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را برای اولین بار در تاریخ، با بمب‌های اتمی ویران کرد.
- (۲) نیروهای متفق به شرق اروپا و بالکان هجوم برده و کشورهای آن منطقه را زیر سلطه درآوردند و سپس سرتاسر شمال آفریقا را صحنه جنگ نمودند.
- (۳) شوروی که در ابتدای جنگ بی‌طرف بود، با حمله برق‌آسای هیتلر به لهستان، به صف دولت‌های متفق پیوست.
- (۴) با حمله هیتلر به لهستان، معادله جهانی به زیان ایران به هم خورد و یکبار دیگر، شوروی و انگلستان علیه میهن ما متحد شدند.

۱۱۲- کدام موارد درباره جریان ملی شدن صنعت نفت درست است؟

(الف) در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، شاه فقط بر ارتش مسلط بود و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.

(ب) نمایندگان مجلس با پیشنهاد دکتر مصدق، بی‌درنگ هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستادند تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.

(ج) نمایندگان مجلس شورای ملی در مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد.

(د) هیئت دولت به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساندند که مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران را بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد.

- (۱) «ج» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «الف» و «ب»

۱۱۳- کدام گزینه از ویژگی‌های «نفوذ» محسوب می‌شود؟

(الف) کاهش شدید هزینه نظامی

(ب) آشکار نشدن دشمن به صورت واضح و آشکار

(ج) تسلط بر فکر و اراده جامعه از طریق امتناع پول، مقام یا جاذبه‌های جنسی

(د) ایجاد جریان‌های فکری مختلف فرهنگی، سیاسی و مذهبی متفاوت با باورها، آرمان‌ها و ارزش‌های جامعه هدف

- (۱) «الف» و «د» (۲) «الف» و «ب» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | جغرافیا

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۱۴- عبارت داده‌شده با کدام گزینه هم‌خوانی دارد؟

«گنبد نمکی توده‌ای از نمک به شکل تقریباً گنبدی است که بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می‌آید.»

(۱) بخش اعظم این چین‌خوردگی وسیع، حاصل کوه‌زایی مواد رسوبی طی میلیون‌ها سال است و فقط یک قله آن حاصل فعالیت‌های آتشفشانی در دوره کواترنر است.

(۲) این کوهستان‌ها با جهت شمالی - جنوبی کشیده شده و شیب عمومی آن به سمت دریا بیشتر است.

(۳) چین‌خوردگی‌های دیواره‌مانندی با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر در جهت شمال غربی - جنوب شرقی کشیده شده است.

(۴) در این کوه‌ها، فرسایش شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است.

۱۱۵- در کوهستان‌ها با توجه به چه عواملی، پیوسته هوازدگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد؟

(الف) تغییرات دمای شب و روز

(ب) شرایط آب‌وهوایی

(ج) یخ بستن آب در شکاف‌ها و درزها

(د) جنس سنگ‌ها

(۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ج» و «د»

۱۱۶- کدام موارد بیانگر تأثیر سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی روی فضای جغرافیایی است؟

(الف) طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک در شهر تهران

(ب) رقابت کشورهای استعمارگر روسیه، انگلستان و آمریکا در خلیج فارس

(ج) درگیری و رقابت کشورهای غربی با روسیه بر سر منطقه کریمه

(د) احداث کانال مانس بین کشور فرانسه و انگلستان

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «د»

۱۱۷- اگر طول مسیر مستقیم دو شهر «الف» و «ب» ۸ کیلومتر و طول مسیر قابل احداث آن ۱۲ کیلومتر باشد و طول مسیر مستقیم دو شهر «ج» و «د» ۶ کیلومتر و طول مسیر قابل احداث آن ۱۰ کیلومتر باشد؛ به ترتیب:

■ اولاً شاخص انحراف در کدام شهرها کمتر است؟

■ دوماً هزینه احداث راه در کدام شهرها بیشتر است؟

(۱) «ج» و «د» - «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ب» - «الف» و «ب»

(۳) «الف» و «ب» - «ج» و «د» (۴) «ج» و «د» - «ج» و «د»

۱۱۸- علت بارش بسیار کم در نواحی نزدیک به آب‌های خلیج فارس و دریای عمان چیست؟

(۱) موقعیت نسبی ایران و گستردگی در عرض‌های جغرافیایی مختلف

(۲) ورود سامانه‌های بارشی به ایران از جانب شمال و شمال غرب کشور

(۳) میزان ارتفاع و جهت رشته‌کوه‌های ساحلی مکران

(۴) قرار گرفتن ایران در کمربند پرفشار جنب حاره‌ای

۱۱۹- شکل‌گیری «ژئوتوربسم» در ایران، پیامد چیست؟

(۱) وجود بیش از ۱۶۰ نوع صنایع دستی در سطح کشور

(۳) وجود تمدنی با دیرینگی چند هزار ساله

(۲) تنوع زیست‌بوم‌های گیاهی و جانوری در ایران

(۴) پیکره‌بندی طبیعی سرزمین ایران

۱۲۰- به ترتیب ژئوپلیتیک بررسی کننده روابط میان کدام عناصر است و به کدام مناطق «ناحیه ژئوپلیتیک» گفته می‌شود؟

(۱) قدرت، حکومت، سیاست - تعامل سازنده میان سیاست‌مداران تعدادی از کشورهای هم‌جوار در پی اهمیت سیاسی آن بخش از زمین

(۲) جغرافیا، اقتصاد، حکومت - کنش و واکنش بازیگران سیاسی در بخشی از سطح زمین به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی آن ناحیه

(۳) قدرت، سیاست، جغرافیا - کنش و واکنش بازیگران سیاسی در بخشی از سطح زمین به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی آن ناحیه

(۴) سیاست، حکومت، اقتصاد - تعامل سازنده میان سیاست‌مداران تعدادی از کشورهای هم‌جوار در پی اهمیت سیاسی آن بخش از زمین

۱۲۱- جبهه آب‌وهوایی که نقش به‌سزایی در تغییرات آب‌وهوای ایران دارد، چگونه به‌وجود می‌آید؟

(۱) شکل‌گیری میان هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله

(۲) جانشینی جبهه هوای گرم به‌جای جبهه سرد در منطقه نیمه‌معتدل

(۳) صعود جبهه هوای سرد به بالای جبهه هوای گرم در منطقه سرد

(۴) ادغام جبهه‌های سرد و گرم قطبی و استوایی در منطقه معتدله

۱۲۲- پدیده به‌وجود آمده در تصویر زیر ناشی از چیست؟

(۱) خوردگی و انحلال سنگ‌های آبرفتی و آهکی

(۲) عمل فرسایش یخچالی در طول هزاران سال

(۳) وزش بادهای شدید و حفر و جابه‌جایی خاک‌های نرم

(۴) ایجاد انسداد میان صفحات زمین تحت تأثیر امواج دریا و باد

۱۲۳- کدام گزینه به علت ترجیح حمل و نقل چندوجهی نسبت به سایر انواع حمل و نقل اشاره دارد؟

- (۱) تلاش برنامه ریزان برای جایگزینی آن با حمل و نقل یک وجهی
- (۲) ترکیب دو یا چند شیوه برای حمل کالا از مبدأ تا مقصد
- (۳) امنیت بار و جلوگیری از صدمات احتمالی به کالا
- (۴) مدیریت زمان و هزینه های حمل و نقل کالا

۱۲۴- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می کند؟

«در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می شود، نتایج حرکت این ورقه ها طی میلیون ها سال موجب»

- (۱) تشکیل واحدهایی شده است که به هریک، صفحه (پلیت) گفته می شود.
- (۲) ایجاد چین خوردگی ها، رشته کوه ها، شکست ها (گسل ها) و پیدایش کوه های آتشفشانی شده است.
- (۳) تجمع دوباره انرژی شده و انرژی انباشته شده باعث تشکیل گسل جدید یا آزاد شدن انرژی در محل گسل های قدیمی و تکرار زمین لرزه می شود.
- (۴) تغییر چهره زمین شده است.

۱۲۵- با بررسی موارد زیر در ارتباط با «حمل و نقل»، کدام عبارت درست است؟

- (الف) صنایع خودروسازی، فرصت های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورده و در سند چشم انداز به آن توجه خاصی شده است.
 - (ب) امروزه زیربنای توسعه اقتصادی بر اساس سیستم حمل و نقل و ارتباطات مناسب آن شکل می گیرد.
 - (ج) آلفرد ماهان در کتاب خود نشان داد که چگونه انگلستان به دلیل برخورداری از قدرت دریایی بر رقیبان خود پیروز شد.
 - (د) گردشگری نیز به عنوان یک فعالیت اقتصادی مهم در کشورها به زیرساخت های حمل و نقل نیاز دارد.
- (۱) «ج» و «د» دارای ویژگی های مشترک بوده و برخلاف «الف» و «ب» می باشد.
 - (۲) «الف» و «ج» همانند «ب» و «د» دارای خصوصیات یکسانی می باشد.
 - (۳) «ب» و «د» دارای خصوصیات یکسان بوده و «الف» برخلاف «ج» می باشد.
 - (۴) «الف» و «د» همانند «ج» می باشد و برخلاف «ب» است.

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | فلسفه و منطق

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

۱۲۶- کدام مورد می تواند مقدمه یک استدلال قرار گیرد؟

- (۱) یا رب مباد کس را مخدوم بی عنایت.
- (۲) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم.
- (۳) کاش می آورد مستی، هر حرامی چون شراب.
- (۴) گفتم آنان را چه می گویی که دل بر وی نهند؟

۱۲۷- کدام طبقه بندی درست است؟

- (۱) سه بُعدی < جسم < حیوان < ماهی
- (۲) شکل < شکل منحنی < دایره < قطر
- (۳) زنده < رشد کننده < گیاه < درخت خرما
- (۴) کشف مجهول < اندیشه < استقرا < تمثیل ناروا

۱۲۸- کدام مورد، مثال روشن تری برای استدلال قیاسی است؟

- (۱) سهروردی لاید مثل میرداماد اصالت ماهیتی است چون وجود را برخلاف ماهیت، ذهنی می داند.
- (۲) چون ریاضیات و منطق هردو عقلی اند، پس ریاضیات نیز تنها به قواعد کلی می پردازد.
- (۳) چون استدلال های دکارت و ملاصدرا شبیه هم هستند، پس هر دو عقل گرا می باشند.
- (۴) هیوم مانند سایر تجربه گرایان عقل محض را در هستی شناسی کم اهمیت می داند.

۱۲۹- با در نظر گرفتن کذب قضیه «بعضی د غیر ج نیست» بر اساس احکام قضایا به درستی کدام گزینه می توان پی برد؟

- (۱) بعضی د ج است.
- (۲) بعضی ج د نیست.
- (۳) هیچ د غیر ج نیست.
- (۴) هیچ غیر ج غیر د نیست.

۱۳۰- با توجه به مبحث قیاس اقترانی و شرایط اعتبار آن، کدام گزاره درست است؟

- (۱) اگر هر کدام از اجزای مقدمات که حدوسط نیستند، در مقدمات علامت مثبت داشته باشند، باید در نتیجه هم همراه با علامت مثبت باشند.
- (۲) در صورتی می توان در یک قیاس به نتیجه معتبر «هر الف ج است» رسید که «ب» به عنوان حدوسط، در هر دو مقدمه، موضوع باشد.
- (۳) در یک قیاس ابتدا باید نتیجه را تشخیص دهیم تا به واسطه آن بتوانیم با استفاده از حدوسط میان مقدمات ارتباط برقرار کنیم.
- (۴) موضوع و محمول نتیجه یک قیاس معتبر، صرف نظر از دامنه مصادیقشان، ترتیب مقدمات را نشان می دهد.

۱۳۱- از نظر منطقی، با قبول گزاره «اگر حس یا عقل کارآمد باشند، هر دو معتبرند»، صدق کدام گزینه را می توان نتیجه گرفت؟

- (۱) حس و عقل معتبرند پس هر دو کارآمدند.
- (۲) حس کارآمد است پس عقل هم کارآمد است.
- (۳) هر دو نامعتبرند پس حس کارآمدی ندارد.
- (۴) حس کارآمد نیست پس حس معتبر نمی باشد.

۱۳۲- پاسخ کدام سؤال، از نظر فلسفی، مقدم بر پاسخ به سایر سؤالات است؟

- (۱) آیا حس می‌تواند خطای خود را تشخیص دهد، یا باید برای این کار از عقل کمک بگیرد؟
- (۲) آیا آنچه بر انسان پدیدار می‌شود، دارای ماهه‌ای است که با آن تطبیق کند هست؟
- (۳) آیا انسان می‌تواند بیرون از قانون علیت، پدیده‌ای را ایجاد کند؟
- (۴) آیا هستی در ذات خود، می‌تواند به نیستی تبدیل شود؟

۱۳۳- کدام مورد را نمی‌توان از تمثیل غار افلاطون نتیجه گرفت؟

- (۱) اهمیت نقش فلسفه در آزادی حقیقی انسان
- (۲) معرفی عادات غلط فکری به‌عنوان مانع رهایی
- (۳) موهوم بودن جهان مادی که نماد آن، سایه‌ها هستند
- (۴) لزوم خو گرفتن تدریجی با واقعیت، به کمک عقل

۱۳۴- کدام عبارت درباره سقراط نادرست است؟

- (۱) او بر اقرار به نادانی تأکید داشت و حتی پیام سروش معبد دلفی را نیز بر همین اساس تفسیر می‌کرد.
- (۲) وی مرگی را که نتیجه‌اش مواجه شدن با داوران دادگر باشد بر زندگی با داوران ناراستین ترجیح می‌داد.
- (۳) تلاش او در دادگاه برای اینکه اثبات کند از خدایی جدید سخن نمی‌گوید به نتیجه نرسید و نهایتاً محکوم شد.
- (۴) سقراط، فلسفی زیست و کوشید تا فلسفه را از دانشی که مخصوص عده‌ای خاص باشد، به حکمتی عمومی تبدیل کند.

۱۳۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) انسان با ابزار عقل علاوه بر یافتن حالات درونی نفس، می‌تواند آن‌ها را تحلیل و علت‌یابی کند.
- (۲) بدون پذیرش یافته‌های عقلی محض، رسیدن به معرفت تجربی، امری محال و غیرقابل پذیرش است.
- (۳) شهود عرفانی تنها معرفت بی‌واسطه و بدون خطای انسان است که به شرط تهذیب نفس محقق می‌شود.
- (۴) شناخت حسی بر اساس تحلیل و بررسی عقلی حاصل می‌شود و بدون آن منجر به بروز خطای شناختی می‌گردد.

۱۳۶- کدام مورد، در مقایسه دیدگاه معرفت‌شناسی دکارت و کانت، نادرست است؟

- (۱) اگرچه دیدگاه دکارت و کانت در معرفت‌شناسی تفاوت دارد، اما می‌توان گفت هر دو نهایتاً هم عقل و هم حس را معتبر می‌دانند.
- (۲) آنچه کانت به‌عنوان ساختارهای ذهن معرفی می‌کند، همان چیزی است که دکارت، از آن به معرفت‌های ذاتی عقل تعبیر کرده است.
- (۳) اگر ملاک عقل‌گرا بودن دکارت را پذیرفتن قواعدی بدانیم که عقل محض برای شناخت آن‌ها کافی است، نمی‌توان کانت را بر این اساس، فیلسوفی عقل‌گرا دانست.
- (۴) دکارت معتقد است که هم اصل علیت و هم تشخیص مصادیق آن، معرفت‌هایی در دسترس انسان هستند، اما کانت، فقط پی بردن به اینکه دو امر، مصادق علیت هستند را شناخت محسوب می‌کند.

۱۳۷- کدام عبارت دقیق‌تر است؟

- (۱) فلاسفه مسلمان برخلاف طبیعت‌گرایان معتقدند که رعایت اصول اخلاقی، ارتباطی با خیر و صلاح جامعه ندارد.
- (۲) طبیعت‌گرایان اگرچه ملاک نهایی برای اخلاق را تأمین منافع جمعی می‌دانند، اما به رشد فردی نیز بی‌توجه نیستند.
- (۳) کانت برخلاف سایر فیلسوفان، علاوه بر ظاهر عمل، نیت فاعل را نیز در اینکه فعلش فضیلت است یا نه، مؤثر می‌داند.
- (۴) افلاطون و ارسطو، رعایت قوانین اخلاقی را در تأمین خیر عمومی مؤثر می‌دانند، اگرچه آن را ملاک تشخیص فضیلت ندانسته‌اند.

۱۳۸- مبنای نظریه تغایر وجود و ماهیت چیست؟

- (۱) قبول واقعیت و حقیقت که مرز فلسفه و سفسطه است و عموم فلاسفه به آن باور دارند.
- (۲) وجود جزء ماهیت نیست، که اگر این‌گونه نباشد، هر ماهیتی واجب‌الوجود بالذات خواهد بود.
- (۳) وجود، عین ماهیت نیست، که بر اساس آن، مفهوم وجود و ماهیت کاملاً با هم متفاوت هستند.
- (۴) عدم ترکیب وجود و ماهیت که برخلاف ترکیب اکسیژن و هیدروژن است و چیز جدیدی نمی‌سازند.

۱۳۹- کدام عبارت در بحث منشأ آشنایی ذهن با علیت و ادراک آن، درست است؟

- (۱) هیوم معتقد است از آنجاکه شناخت مصادیق علیت از طریق تجربه ممکن نیست، نمی‌توان علیت را شناخت.
- (۲) استناد به تکرار و توالی‌های غیر مرتبط به یکدیگر، مخدوش‌کننده دیدگاه تجربه‌گرایان درباره منشأ درک علیت است.
- (۳) منظور فلاسفه مسلمان از شکل‌گیری ذهن برای درک گزاره مبنایی برای ادراک علیت، رسیدن به مرحله عقل بالفعل است.
- (۴) دکارت علیت را یک حالت روانی غیرتجربی می‌داند که یافتن مصادیق آن نیازمند تجربه شخصی یا استفاده از تجربه دیگران است.

۱۴۰- کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) راه پیش‌بینی حوادث مربوط به آینده، برای کسی که معنای دوم اتفاق را نپذیرد؛ باز است.
- (۲) پذیرفتن نظریه مهبانگ، به معنای پذیرفتن معنای اول اتفاق است که هیچ فیلسوفی آن را نپذیرفته است.
- (۳) فیلسوف خدا‌باور، معنای سوم اتفاق را نمی‌پذیرد و تکامل تدریجی موجودات طبیعت را می‌تواند بپذیرد.
- (۴) از نظر فارابی و ابن‌سینا، لازمه خلق عالم طبیعت به‌شکل مستقیم توسط خداوند، پذیرفتن معنای دوم اتفاق است.

۱۴۱- نهایتاً قبول کدام مورد، محال بودن تسلسل علل نامتناهی را نشان می‌دهد؟

- (۱) وجود هریک از معلولات
- (۲) محدود بودن تعداد موجودات
- (۳) علت نبودن برخی موجودات
- (۴) زنجیره‌وار نبودن برخی معلولات نسبت به هم

۱۴۲- کدام عبارت، مورد قبول فلاسفه مسلمان نیست؟

- (۱) ایمانی که فاقد پشتوانه عقلانی باشد، گمراه‌کننده است.
- (۲) نتیجه استدلال‌های عقلی ممکن است با دریافت ما از وحی، متعارض باشد.
- (۳) با تفکر و تعقل فلسفی، می‌توان به بالاترین دانش‌ها و علوم و معارف دست یافت.
- (۴) چون پذیرفتن آیین درست، از مهم‌ترین مسائل است، باید دقیق‌ترین استدلال‌ها را داشته باشد.

۱۴۳- کدام عبارت درست است؟

- (۱) بر اساس دیدگاه شیخ اشراق، در وجود انسانی که به رستگاری و سعادت رسیده است، ظلمتی راه ندارد.
- (۲) تبیین تفاوت موجودات در دیدگاه ابن‌سینا، برخلاف شیخ اشراق بوده و در راستای دیدگاه حکمت متعالیه است.
- (۳) تفاوت اصلی مکتب اشراق و مشاء را باید در منشأ اولیه آن دانست که اولی از ایران باستان و دومی از یونان بوده است.
- (۴) از نظر ابن‌سینا، علم، مادامی که از جهان طبیعت و بررسی روابط میان پدیده‌ها صرف‌نظر نکرده، باعث خشوع در برابر حق نمی‌شود.

۱۴۴- به ترتیب، «مبنا»، «معنا» و «پیامد» نظریه اصالت وجود در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) وجود و ماهیت مغایر هم هستند- واقعیت مابازاء وجود است- وحدت واقعی است نه کثرت.
- (۲) واقعیت هر موجودی یگانه است- ماهیت، صرفاً در ذهن است- وجود واقعیت را پر کرده است.
- (۳) وجود دارای مراتب است- منشأ آثار، وجود است- هر موجودی دو جنبه وجود و ماهیت دارد.
- (۴) واقعیتی وجود دارد- ظرف جهان را وجود پر کرده است- ماهیت ساخته و پرداخته ذهن است.

۱۴۵- تلاش رهبر کبیر انقلاب در جهت تربیت شاگردان، با کدام هدف دنبال شده است؟

- (۱) بررسی تطبیقی اندیشه‌های فلسفی و ارزیابی اندیشه‌های جدید بر اساس حکمت مسلمانان
- (۲) آماده کردن حوزه علمیه در آن دوران برای مواجهه با افکار فلسفی جدید اروپا
- (۳) فراهم آوردن همراهان هم‌فکر و همراه برای حرکات فکری و فرهنگی
- (۴) آشنا کردن مردم کشورهای غربی با تفکر اصیل شیعی

مرحله ۳۰ دوازدهم انسانی | اقتصاد

محدوده: جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۴

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

۱۴۶- به ترتیب کدام مورد می‌تواند کارآفرین را به درجه‌های بالای کار برساند و کدام مورد مربوط به ویژگی «سازمان‌دهنده» نیست؟

- (۱) حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌ها- مدیریت و هماهنگی منابع
- (۲) توانایی مالی زیاد و ریسک‌پذیری کارآفرین- تبدیل ایده‌ها به محصولات جدید
- (۳) حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌ها- انضباط، اشتیاق و توانایی حل مسئله
- (۴) توانایی مالی زیاد و ریسک‌پذیری کارآفرین- مطمئن و دلگرم بودن به موفقیت اقتصادی

محل انجام محاسبات:

۱۴۷- یک بنگاه تولیدی در طول سال گذشته موفق به فروش ۸۰ درصد از محصولات خود گردیده است. اگر میزان کل محصول تولیدی این بنگاه ۱۲۰۰۰ واحد باشد و هزینه تولید هر واحد از محصول ۱۵۰۰۰ تومان باشد، به ترتیب از راست به چپ:

■ چنانچه، این بنگاه موفق به فروش هر واحد محصول خود به قیمت چهل هزار تومان شده باشد، درآمد تولیدکننده، در سال گذشته چند تومان بوده است؟

■ «صاحب این کسب و کار می‌توانست به جای راه‌اندازی بنگاه تولیدی خود، در یک شرکت به صورت تمام وقت و با حقوق ماهانه ۲۰ میلیون تومان استخدام شود.» بر این اساس، عدد مربوط به عملکرد واقعی سال گذشته این تولیدکننده چقدر بوده است؟

(۱) ۳۸۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰۴ میلیون تومان سود کرده است. (۲) ۳۸۴,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۶ میلیون تومان ضرر کرده است.

(۳) ۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰۴ میلیون تومان ضرر کرده است. (۴) ۴۸۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۶ میلیون تومان سود کرده است.

۱۴۸- به ترتیب هریک از موارد زیر مربوط به کدام نوع کسب و کار است؟

■ میترا و محمد برای تولید لوازم پلاستیکی اقدام به تأسیس یک کارگاه کرده‌اند.

■ حمید که یک مکانیک است، به تعمیر خودروهای سنگین در مغازه خود می‌پردازد.

■ عده‌ای در روستای فشنند در استان البرز، برای بهتر شدن وضعیت اقتصادی اعضای صنف خود، به خرید بذر مرغوب روی آورده‌اند.

■ نازنین در منزل به ساخت و فروش لوازم زینتی مشغول است.

■ مؤسسه «امام زمان (ع)» اقدام به تأمین هزینه‌های درمان بیماران اوتیسمی کرده است.

(۱) شخصی - شرکت - تعاونی - خیریه (۲) شرکت - شخصی - تعاونی - شخصی - خیریه

(۳) شرکت - شخصی - شرکت - تعاونی (۴) شخصی - شرکت - شرکت - تعاونی - تعاونی

۱۴۹- کدام گزینه مبین پاسخ درست به پرسش‌های زیر است؟

(الف) به ترتیب نتیجه «کمپایی منابع» برای جامعه چیست و «سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر» مربوط به کدام اشتباه رایج در تصمیم‌گیری است؟

(ب) کدام مورد در رابطه با «PPF» نادرست است؟

(۱) الف) لزوم مبادله - اعتماد به نفس بیش از حد

(ب) برای رسیدن به نقاط روی منحنی، نیازمند افزایش منابع هستیم.

(۲) الف) لزوم مبادله - اعتماد به نفس بیش از حد

(ب) قرار گرفتن وضعیت تولید در درون منحنی مرز امکانات، نشان‌دهنده ناکارآمدی تولید می‌باشد.

(۳) الف) واردات از دیگر کشورها - بی‌صبری زیاد

(ب) فقط در صورت حرکت روی منحنی، تغییر وضعیت تولید بدون هزینه فرصت است.

(۴) الف) واردات از دیگر کشورها - بی‌صبری زیاد

(ب) نقاط خارج از منحنی، همان نقاطی هستند که کشور فقط آرزوی رسیدن به آن‌ها را دارد.

۱۵۰- نمودار مقابل مربوط به قید بودجه یک فروشگاه لوازم بهداشتی برای خرید دو محصول «شامپوی بدن» و «کرم دست» می‌باشد:

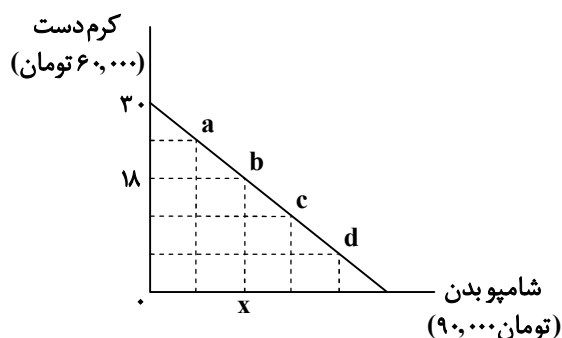
(الف) چنانچه این فروشگاه بخواهد تمام بودجه خود را صرف خرید

شامپو بدن نماید، حداکثر چند واحد می‌تواند بخرد؟

(ب) بودجه این فروشگاه چند تومان است؟

(ج) اگر این فروشگاه ۱۸ واحد کرم دست بخرد، امکان خرید حداکثر

چند شامپوی بدن را خواهد داشت؟

(۱) الف) ۱۸ (ب) ۱,۶۲۰,۰۰۰ (ج) ۱۰

(۲) الف) ۱۸ (ب) ۱,۶۲۰,۰۰۰ (ج) ۸

(۳) الف) ۲۰ (ب) ۱,۸۰۰,۰۰۰ (ج) ۸

(۴) الف) ۲۰ (ب) ۱,۸۰۰,۰۰۰ (ج) ۱۰

محل انجام محاسبات:

۱۵۱- کدام گزینه مبین پاسخ درست به پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام مورد در رابطه با «جریان چرخشی» نادرست است؟

ب) در چه صورت با «کسری بودجه» مواجه خواهیم بود و کدام وظیفه مربوط به وظیفه «بهبود عملکرد بازار» می‌باشد؟

۱) الف) بنگاه‌ها کالا و خدمات را به خانوارها عرضه می‌کنند.

ب) بیشتر بودن درآمد از هزینه‌ها- احداث پل‌ها و جاده‌ها

۲) الف) مبالغی که از بازار عوامل تولید می‌گذرد، به‌عنوان درآمد بنگاه تلقی می‌شود.

ب) کمتر بودن درآمد از هزینه‌ها- عملکرد سازمان استاندارد

۳) الف) خانوارها عوامل تولید را به بنگاه‌ها عرضه می‌کنند.

ب) کمتر بودن هزینه‌ها از درآمد- وضع قوانین و مقررات

۴) الف) مبالغی که از بازار محصولات می‌گذرد، به‌عنوان درآمد خانوار محسوب خواهد شد.

ب) بیشتر بودن هزینه‌ها از درآمد- تأمین پایگاه‌های آتش‌نشانی

۱۵۲- جدول زیر مربوط به مراحل مختلف تولید و فروش محصول «دوغ» می‌باشد.

کارخانه لبنیات	کارخانه دوغ	دامدار	بنگاه تولیدی
ماست	دوغ	شیر خام	محصول
			قیمت اولیه محصول
۲۵۰۰۰ تومان			ارزش افزوده مرحله
		۵۵۰۰ تومان	مالیات بر ارزش افزوده
			قیمت نهایی فروش محصول
			اعتبار مالیاتی مرحله
			مالیات بر ارزش افزوده خالص
	۷۰۰۰ تومان		

چنانچه نرخ VAT برابر با ۱۰ درصد باشد، بر این اساس، به ترتیب از راست به چپ:

■ اعتبار مالیاتی مرحله اول و مرحله آخر، به ترتیب از راست به چپ، چند تومان است؟

■ مالیات بر ارزش افزوده خالص مرحله دوم، چند تومان است؟

■ مجموع مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده چند تومان است؟

۱) صفر و ۸۰۰۰-۲۵۰۰-۱۵۰۰۰

۲) ۵۵۰۰ و ۱۵۰۰۰-۸۰۰۰-۱۵۰۰۰

۳) صفر و ۸۰۰۰-۸۰۰۰-۲۸۵۰۰

۴) ۵۵۰۰ و ۱۵۰۰۰-۲۵۰۰-۲۸۵۰۰

۱۵۳- کدام گزینه مرتبط با آلمان و کشورهای اروپای شرقی می‌باشد؟

۱) در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹ به همراه آمریکا، تعرفه‌های متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

۲) در سال ۱۹۹۲ پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

۳) با تصویب کنگره تعرفه‌های گمرکی را تا ۵۲ درصد افزایش دادند.

۴) در سال ۱۹۹۶، کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن‌وودز) را تشکیل دادند.

محل انجام محاسبات:

۱۵۴- پاسخ درست و کامل سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) کدام گزینه به ترتیب به مفهوم «فقر نسبی» و «فقر مطلق» اشاره دارد؟

ب) پیدا شدن پول‌های الکترونیکی نتیجه چه چیزی می‌باشد؟

۱) الف) تعریف فقر نسبت به وضعیتی که ما در آن هستیم صورت می‌گیرد- محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار پیچیده، سخت و شاید ناممکن است.

ب) افزایش حجم سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال

۲) الف) معیار فقر در نواحی و زمان‌های مختلف متفاوت است- معیاری برای سنجش میزان فقر است.

ب) افزایش حجم سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال

۳) الف) معیاری برای سنجش میزان فقر است- معیار فقر در نواحی و زمان‌های مختلف متفاوت است.

ب) فاسد شدن کالاهای بی‌دوام و محدود بودن فلزات گرانبها

۴) الف) افرادی که زیر ۱/۹ دلار در روز درآمد دارند- محاسبه تعداد افراد فقیر بسیار پیچیده، سخت و شاید ناممکن است.

ب) فاسد شدن کالاهای بی‌دوام و محدود بودن فلزات گرانبها

۱۵۵- در یک کشور فرضی، جمعیت افراد بیکار ۴ میلیون نفر محاسبه گردیده است که طبق بررسی، ۵ درصد این افراد به‌تازگی وارد بازار کار

شده‌اند. در صورتی که تعداد افراد شاغل ۱۶ میلیون نفر و نیز جمعیت افراد زیر ۱۵ سال که ۳۰ درصد از کل جمعیت کشور را به خود اختصاص

داده‌اند، ۱۸ میلیون نفر باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

الف) ۵ درصد بیکاران این کشور که در متن سؤال به آن‌ها اشاره شد، چه نوع بیکاری را تجربه کرده‌اند؟

ب) جمعیت «غیرفعال» این کشور فرضی قبل از تغییر نرخ اشتغال، چند میلیون نفر است؟

ج) نرخ بیکاری در این کشور قبل از تغییر نرخ اشتغال، چند درصد است؟

۱) اصطلاحی - ۴۲ - ۲۰ درصد

۲) ساختاری - ۴۲ - ۶/۶ درصد

۳) ساختاری - ۲۲ - ۶/۶ درصد

۴) اصطلاحی - ۲۲ - ۲۰ درصد

۱۵۶- کدام گزینه بیانگر عبارتهای نادرست است؟

الف) سازوکار ایجاد نقدینگی یا در واقع چگونگی افزایش نقدینگی در کشور، سازوکار نسبتاً پیچیده‌ای است که صرفاً ناشی از عملکرد بانک

مرکزی است.

ب) احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا

قرار گرفت.

ج) «افزایش درآمد خریداران کالاها و محصولات تولیدشده» و «نزدیک شدن سهم دهک اول از کل درآمد کشور به سهم دهک دهم»

به ترتیب نشان‌دهنده «پیشرفت اقتصادی» و «رشد اقتصادی» است.

د) از مزایا و منافع خرید مقایسه‌ای این است که معمولاً با هزینه و زمان کمتری می‌توانیم محصولی با کیفیت و با عملکرد بهتر خریداری کنیم.

ه) مشخص کردن هزینه‌های متغیر و ثابت و مقایسه درآمدها و هزینه‌ها به ترتیب بیانگر مرحله دوم و سوم بودجه‌ریزی ماهیانه می‌باشد.

۱) «ب» - «ج»

۲) «ب» - «ج» - «ه»

۳) «الف» - «ج» - «د»

۴) «د» - «ه»

محل انجام محاسبات:

۱۵۷- پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

(الف) چه زمانی بانک مرکزی سیاست «پولی انبساطی» را اعمال می‌کند؟

(ب) «اعمال سیاست‌های رکودی و انقباضی» و «اجرای طرح‌های عمرانی با هدف ایجاد توسعه» به ترتیب از ویژگی‌های اقتصادی دوران حکومت و در ایران است.

(ج) کدام گزینه در ارتباط با «بانک‌های قرض‌الحسنه» درست نمی‌باشد؟

(۱) الف) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش یافته است.

(ب) صفویه- قاجار

(ج) مقدار سود تابع مقدار سپرده و مدت‌زمان سپرده‌گذاری است.

(۲) الف) در حالت تورم و برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن

(ب) قاجار- پهلوی

(ج) برای مشتریان امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند.

(۳) الف) در حالت تورم و برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن

(ب) صفویه- قاجار

(ج) برای مشتریان امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند.

(۴) الف) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش یافته است.

(ب) قاجار- پهلوی

(ج) مقدار سود تابع مقدار سپرده و مدت‌زمان سپرده‌گذاری است.

۱۵۸- با توجه به جدول زیر، کدام گزینه درست است؟

کشور مراکش		کشور مصر		کشور لیبی		
دهک اول	دهک دهم	دهک اول	دهک دهم	دهک اول	دهک دهم	
۴	۲۴	۲	۲۶	۳	۳۳	۲۰۲۲
۵	۳۱	۳	۲۲/۵	۳/۵	۳۱/۵	۲۰۲۳
۳	۲۷	۴	۳۰	۴	۳۲	۲۰۲۴

(۱) توزیع درآمد در کشور لیبی طی سه سال نامناسب‌تر شده است.

(۲) شاخص دهک‌ها در کشور مصر، در سال ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ تفاوتی نکرده است.

(۳) وضعیت توزیع درآمد در کشور مراکش طی سه سال بهبود یافته است.

(۴) در سال ۲۰۲۲ وضعیت توزیع درآمد در کشور لیبی،

مناسب‌تر از کشورهای مصر و مراکش بوده است.

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با مفهوم «رشد اقتصادی» نادرست است؟

(۱) وقتی اقتصاد رشد می‌کند، باید منابعی را که می‌توانست برای ساختن کالاهای مصرفی در زمان حال استفاده شود، برای افزایش نرخ شاخص‌هایی

نظیر بهداشت، میزان سواد و امید به زندگی برای آینده صرف کند.

(۲) اگر کشوری با صرفه‌جویی، سرمایه‌گذاری بیشتری انجام دهد، با گذشت زمان، ظرفیت تولیدی آن افزایش می‌یابد و مرز امکانات تولید به سمت راست

و بالا منتقل می‌شود.

(۳) افزایش سرمایه‌های فیزیکی کشور، عرضه نیروی کار و آموزش سرمایه انسانی از جمله موارد منشأ رشد اقتصادی کشور محسوب می‌شوند.

(۴) توسعه روش‌های تولید بهتر، فناوری مناسب‌تر و افزایش ظرفیت تولیدی موجب رشد اقتصادی در جامعه می‌شود.

محل انجام محاسبات:

۱۶۰- کدام گزینه در ارتباط با «اوراق مشارکت» صحیح است؟

- (۱) خریداران اوراق مشارکت سرمایه پولی خود را به سازمان‌های رسمی و قانونی می‌دهند و در فعالیت‌های آن‌ها مشارکت کرده و در مالکیت این سازمان‌ها با دیگران شریک می‌شوند.
- (۲) بانک مرکزی با فروش اوراق مشارکت به‌طور غیرمستقیم از میزان نقدینگی در دست مردم می‌کاهد.
- (۳) دولت یا سازمان‌های رسمی و قانونی، جهت تأمین مالی خود، اوراق مشارکتی را متناسب با میزان سرمایه‌گذاری خریداران به آن‌ها ارائه می‌دهند و خریداران اوراق، قبل از انقضای سررسید، سود آن را می‌گیرند.
- (۴) منظور از سیاست بازار باز همان فروش یا خرید اوراق مشارکت می‌باشد که بانک مرکزی برای کنترل تورم و یا تنظیم نقدینگی در گردش به‌کار می‌گیرد.

محل انجام محاسبات:

مدیرگروه	عنوان درس	مسئول درس	طراحان	دستیار مسئول درس
سید امیرمحمد سید شاکری	ریاضی	حسین افسری	وحید رباعی	حسین اسدزاده مهدی پوررضایی
علی اکبر آخوندی	علوم و فنون ادبی	محمد رضا پیرو	ابوالفضل قاضی- علی عطری- محمدرضا لمسه‌چی - عماد فیض‌آبادی	حسنا محمدی
	جامعه‌شناسی	الهام رضایی	آزیتا بیدقی- فروغ تیموریان- علیرضا مختاری - محمدزمان کبیر	فاطمه صفری
	روان‌شناسی	سیده‌ضحی سکاکی	سیمین زاهدی- سیده‌ضحی سکاکی- مهدی جاهدی	حسین اصفهانی
	عربی	پویا رضاداد	کاظم غلامی- اسرافیل قربان‌پور- حمید جوهری‌مجد پدرام علیمردادی- پویا رضاداد- عرفان جالیزی	-
	تاریخ	مهسا اصغری	شهرام امامی- بهروز یحیی- نگار مروتی- فاطمه نیتی	ثنا کاشیان
	جغرافیا	الناز گنج‌کار	بهروز یحیی- شهرام امامی- نگار مروتی	الهه ریاحی‌نسب
	فلسفه و منطق	سعید رحیمیان	حمید سودیان طهرانی- احمد خدادادحسینی- مهدی لاجوردی علی اکبر آخوندی- سعید رحیمیان	منصور کاظم‌بیگی محمدحسین خدام
	اقتصاد	امیر محمدبیگی	حسین خاکساری- میترا چینی‌ساز- علی محسنی طاهره کریمی- محمدرضا مبارکی- آرش بدری	محمدرضا مبارکی

معاون تولید محتوا: علی الفتی	مدیر واحد آموزش تخصصی: محمدرضا محمدهاشمی
------------------------------	--

A

دفترچه پاسخ تشریحی

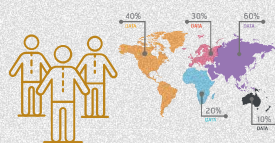
گروه آزمایشی علوم انسانی

آزمون آزمایشی ۲۰ تیر ۱۴۰۴ (جایگزین تاریخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۴)

ویژه داوطلبان آزمون سراسری ۱۴۰۴

پایه
دوازدهم

مرحله
۳۰

۱۴۰۳-۱۴۰۴

SanjeshCloud

www.SanjeshCloud.ir

گزیده دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

تذکرات مهم ↓

❖ داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه‌های هوشمند بعد از آزمون، آزمونک‌ها، بانک سؤال گزینه‌دو، رفع اشکال هوشمند، آرشیو آزمون‌های گزینه‌دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه‌دو به آدرس www.gozine2.ir شوید.

❖ در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده‌اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده‌اید.

❖ کارنامه‌های آزمون آزمایشی مرحله ۳۰ به صورت کامل، با فاصله زمانی کوتاهی پس از آزمون مطابق اطلاعیه اعلام شده، بر روی پایگاه اینترنتی گزینه‌دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می‌گیرد. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.

داوطلب گرامی، شما می‌توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه‌دو وارد شوید.

gozine2.ir

● مدیر واحد آموزش تخصصی: محمدرضا محمدهاشمی

● معاون تولید محتوا: علی الفتی

کارشناسان

طراحان

علی صادقی • نیکو دهقان

حسین شفیع زاده • ایمان اردستانی

مسئول درس: علی افضل زاده
دستیاران: عباس سعیدی - امین کبیری

حسابان و
ریاضی پایه

محمد امین خدابنده • امیرورودی

سید محسن میراسلامی • علی نعمت

مسئول درس: سعید اکبرزاده
دستیار: هادی کاظم نژاد

هندسه

محمد امین خدابنده • امیرورودی

علیرضا شریف خطیبی • امیدرضا پورحسینی

مسئول درس: سعید اکبرزاده
دستیار: فرهاد فرزانی

ریاضیات
گسترده

پوپک مقدم

مهرداد کیوان • علی افضل زاده

مسئول درس: ایمان اردستانی
دستیاران: وحید جعفری - مهدی پوررضایی

ریاضی
تجربی

وحید رباعی

مسئول درس: حسین افسری
دستیاران: حسین اسدزاده - مهدی پوررضایی

ریاضی
انسانی

گروه
ریاضی

گروه ریاضی: علی الفتی، محمدرضا محمدهاشمی، سید شاکری

کارشناسان

طراحان

بتول خواجه پور • حسین ایمانی پور
مرتضی فرهنگد

محمد یازگی • امیر کبیری راد
علی پناهی شایق • علیرضا اکبریور
بهرام میرحبیبی • مسعود حدادی
منصور کهن دل • فرزاد صادقان

مسئول درس: امیر کبیری راد
دستیار: پرسا کامکار

زیست
شناسی

سید علیرضا کشفیان • نرگس سادات حسینی
مریم کلی حسنلو

علی نعیمی • بهمن شاهمرادی
احمد رضوانی • احمد مصلاهی
جمال خم خاجی

مسئول درس: منصور داودوندی
دستیار: ساناز دریکوندی

فیزیک

محمد احمدی • حسین ایمانی پور

ماشاءالله سلیمانی • بهنام ابراهیم پور
مهرداد ملاصالحی • شهرام شاه پرویزی
محمدعلی توسلی فر • محمد احمدی

مسئول درس: شهرام شاه پرویزی

شیمی

فرزانه صاعدی • روزبه اسحاقیان
آنیته هرطونیان

فرزانه رجایی • حسن علیمحمدی
فرزانه صاعدی

مسئول درس: شکبیا کریمی

زمین
شناسی

گروه
علوم

گروه علوم: محمدرضا محمدهاشمی، حسین کشانی

کارشناسان

طراحان

سپهر سالار کیا • سید محمد صادق حسام زاده
محمدحسن مزروعی • عرشیا شریفیان

ابوالفضل قاضی • محمدرضا لمسه چی
علی عطری • عماد فیض آبادی

مسئول درس: محمدرضا پیرو
دستیار: حسنا محمدی

علوم و
فنون ادبی

هستی ناصح • نیایش غریبی
مهتاب شیرازی

آزیتا بیدقی • فروغ تیموریان
علیرضا مختاری • محمدزمان کبیر

مسئول درس: الهام رضایی
دستیار: فاطمه صفری

جامعه
شناسی

ثناکاشیان • فاطمه انوری

سیمین زاهدی • سیده ضحی سکاکی
مهدی جاهدی

مسئول درس: سیده ضحی سکاکی
دستیار: حسین اصفهانی

روان
شناسی

سارا حمزه • فاطمه نظری
مهتاب شیرازی • یکتا فضل الهی
صبا پهلوان

کاظم غلامی • اسرافیل قربانپور
حمید جوهری مجد • پدرام علیمرادی
پویا رضاداد • عرفان جالیزی

مسئول درس: پویا رضاداد

زبان
عربی

علی سلوکی • مهتاب شیرازی

شهرام امامی • بهروز یحیی
نگار مروتی • فاطمه نیتی

مسئول درس: مهسا اصغری
دستیار: ثناکاشیان

تاریخ

علی سلوکی • مهتاب شیرازی

شهرام امامی • بهروز یحیی
نگار مروتی

مسئول درس: الناز گنج کار
دستیار: الهه ریاحی نسب

جغرافیا

مهدی مشایخی • مهتاب بیشه
محمدعلی مهرآبادی • فرار مختاری نژاد

حمید سودیان طهرانی • احمد خداداد حسینی
علی اکبر آخوندی • سعید رحیمیان
مهدی لاچوردی

مسئول درس: سعید رحیمیان
دستیاران: منصور کاظم بیگی - محمدحسین خدام

فلسفه
و منطق

کوثر رعدی

حسین خاکساری • میترا چینی ساز
طاها کرمی • محمدرضا مبارکی
آرش بدری

مسئول درس: امیر محمدبیگی
دستیار: محمدرضا مبارکی

اقتصاد

گروه
انسانی

گروه انسانی: علی اکبر آخوندی، محمدرضا محمدهاشمی

ریاضی

۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۱ (فصل ۱، درس ۲)

- اتحاد مربع دوجمله‌ای:

$$\begin{cases} (a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2 \\ (a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2 \end{cases}$$

در حل معادله به روش مربع کامل، ابتدا باید عدد ثابت را به طرف دیگر معادله ببریم و سپس طرفین معادله را بر ضریب x^2 تقسیم کنیم:

$$3x^2 + x - 2 = 0 \Rightarrow 3x^2 + x = 2 \xrightarrow{+3} x^2 + \frac{1}{3}x = \frac{2}{3}$$

حال باید مقدار ثابتی را به طرفین معادله اضافه کنیم تا سمت چپ معادله به صورت مربع دوجمله‌ای شود. برای این کار مربع نصف ضریب x را به طرفین معادله اضافه می‌کنیم:

$$x^2 + \frac{1}{3}x + \left(\frac{1}{6}\right)^2 = \frac{2}{3} + \left(\frac{1}{6}\right)^2 \Rightarrow \left(x + \frac{1}{6}\right)^2 = \frac{2}{3} + \frac{1}{36} \Rightarrow \left(x + \frac{1}{6}\right)^2 = \frac{25}{36}$$

بنابراین مقادیر $m = \frac{1}{6}$ و $n = \frac{25}{36}$ بوده و مقدار خواسته شده سؤال برابر است با:

$$\sqrt{n} - m = \sqrt{\frac{25}{36}} - \frac{1}{6} = \frac{5}{6} - \frac{1}{6} = \frac{4}{6} = \frac{2}{3}$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۱ (فصل ۲، درس ۴)

۲- پاسخ: گزینه ۲

- معادله تابع درجه دوم در حالت کلی به صورت $y = ax^2 + bx + c$ است که در آن $a \neq 0$ می‌باشد. نمودار آن به یکی از دو صورت $\cup$ یا $\cap$ $\cap$ است که به آن «سهمی» می‌گوییم. در سهمی به معادله $y = ax^2 + bx + c$ ، نقطه‌ای به طول $x = -\frac{b}{2a}$ رأس سهمی است. خطی

که از رأس سهمی به موازات محور عرض‌ها رسم می‌شود، «محور تقارن سهمی» است.

- اگر در معادله سهمی $a > 0$ باشد، شکل سهمی به صورت $\cup$ خواهد بود. در این حالت سهمی در نقطه رأس خود دارای کمترین مقدار است.- اگر در معادله سهمی $a < 0$ باشد، شکل سهمی به صورت $\cap$ خواهد بود. در این حالت سهمی در نقطه رأس خود دارای بیشترین مقدار است.- در سهمی به معادله $y = ax^2 + bx + c$ ، مقدار c نشان‌دهنده محل برخورد سهمی با محور عرض‌هاست.طبق نکته ۱، چون نمودار سهمی رو به پایین است، پس $a < 0$ بوده و گزینه ۳ نادرست است.محل برخورد سهمی با محور عرض‌ها، در قسمت منفی قرار دارد، پس $c < 0$ بوده و گزینه ۴ نادرست است.رأس سهمی در سمت چپ محور x قرار دارد، پس $x = -\frac{b}{2a} < 0$ است. ولی در گزینه ۱، طول رأس سهمی برابر با $x = \frac{3}{4}$ بوده و نادرست است.در گزینه ۲، $a < 0$ ، $c < 0$ و طول رأس سهمی $x = -2$ بوده و پاسخ است.

۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۱، درس ۱)

- ترکیب عطفی دو گزاره: هرگاه بخواهیم دو گزاره مانند p و q را با لفظ «و» ترکیب کنیم، از نماد « $\wedge$ » بین دو گزاره استفاده می‌کنیم و آن را «ترکیب عطفی» دو گزاره نامیده و می‌نویسیم: « $p \wedge q$ » ارزش ترکیب عطفی دو گزاره با توجه به جدول زیر تعیین می‌شود:

p	q	$p \wedge q$
د	د	د
د	ن	ن
ن	د	ن
ن	ن	ن

- ترکیب فصلی دو گزاره: هرگاه بخواهیم دو گزاره مانند p و q را با لفظ «یا» با هم ترکیب کنیم، از نماد « $\vee$ » بین دو گزاره استفاده می‌کنیم و آن را «ترکیب فصلی» دو گزاره نامیده و می‌نویسیم: « $p \vee q$ » ارزش ترکیب فصلی دو گزاره با توجه به جدول زیر تعیین می‌شود:

p	q	$p \vee q$
د	د	د
د	ن	د
ن	د	د
ن	ن	ن

- ترکیب شرطی دو گزاره: هرگاه بخواهیم از گزاره p ، گزاره q را نتیجه بگیریم، از نماد « $\Rightarrow$ » استفاده می‌کنیم و می‌نویسیم: « $p \Rightarrow q$ ». در گزاره شرطی « $p \Rightarrow q$ »، p را مقدم و q را تالی می‌نامیم. ارزش گزاره شرطی « $p \Rightarrow q$ » با توجه به جدول زیر تعیین می‌گردد:

p	q	$p \Rightarrow q$
د	د	د
د	ن	ن
ن	د	د
ن	ن	د

- گزاره شرطی « $p \Rightarrow q$ » فقط زمانی دارای ارزش نادرست است که مقدم؛ یعنی p درست بوده ولی تالی یعنی q دارای ارزش نادرست باشد (از یک گزاره درست نتیجه‌ای نادرست حاصل شود) و در بقیه موارد ارزش « $p \Rightarrow q$ » درست است.
- اگر دو گزاره p و q هم‌ارزش باشند؛ یعنی « $p \equiv q$ » (هر دو درست یا هر دو نادرست) در این صورت ارزش گزاره دوشروطی « $p \Leftrightarrow q$ » درست است و در غیر این صورت نادرست است.

طبق نکته چهارم، چون گزاره « $(r \wedge s) \Rightarrow (p \vee q)$ » نادرست است، پس ارزش گزاره « $(r \wedge s)$ » درست و ارزش گزاره « $(p \vee q)$ » نادرست است:

$$\begin{cases} r \wedge s \equiv T \xrightarrow{\text{طبق نکته ۱}} r \equiv T, s \equiv T \\ p \vee q \equiv F \xrightarrow{\text{طبق نکته ۲}} p \equiv F, q \equiv F \end{cases}$$

با توجه به ارزش هر یک از گزاره‌ها، ارزش گزاره خواسته شده در سؤال را به دست می‌آوریم:

$$(\sim s \Rightarrow p) \Leftrightarrow (r \Rightarrow \sim q) \equiv \underbrace{(F \Rightarrow F)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(T \Rightarrow T)}_T$$

با توجه به نکته پنجم، چون ارزش طرفین گزاره دوشروطی درست است، پس ارزش کل گزاره درست بوده و گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۲، درس ۱)

۴- پاسخ: گزینه ۲

- دنباله‌ای با رابطه بازگشتی $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n, a_1 = a_2 = 1$ را دنباله فیبوناچی می‌نامند: $1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, \dots$

با توجه به نکته و فرض سؤال، داریم:

$$x^2 - 2 + 55 = 13x + 11 \Rightarrow x^2 - 13x + 42 = 0 \Rightarrow (x-6)(x-7) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=6 \\ x=7 \end{cases}$$

چون دنباله بازگشتی فیبوناچی است، پس باید با جایگذاری x در فرض سؤال، جملات دنباله فیبوناچی را به دست آوریم:

$$x=6: 34, 55, 89 \quad \checkmark$$

$$x=7: 47, 55, 102 \quad \times$$

بنابراین فقط $x=6$ قابل قبول بوده و گزینه ۲ پاسخ است.

۵- پاسخ: گزینه ۱ **▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (فصل ۱، درس ۳)**

- در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ ، اگر $\Delta > 0$ باشد، معادله دارای ۲ جواب است که عبارتند از:

$$x = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}, \quad x = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}, \quad \Delta = b^2 - 4ac$$

- برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک‌گیری، معادله‌ای نظیر $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$ به دست می‌آید. به شرط اینکه $Q(x) \neq 0$ ، وقتی معادله جواب دارد که $P(x) = 0$ است، سپس ریشه‌های این معادله را به دست می‌آوریم. از بین

ریشه‌های به دست آمده، آن‌هایی را قبول می‌کنیم که مخرج کسر $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

چون $x=3$ ریشه معادله است، در معادله صدق می‌کند. پس آن را در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$x=3 \Rightarrow \frac{5}{2-a} + \frac{2}{a+1} = \frac{6}{1} \Rightarrow \frac{5(a+1) + 2(2-a)}{(2-a)(a+1)} = \frac{6}{1} \Rightarrow \frac{5a+5+4-2a}{-a^2+a+2} = \frac{6}{1} \Rightarrow \frac{3a+9}{-a^2+a+2} = \frac{6}{1}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} 3a+9 = -6a^2+6a+12 \Rightarrow 6a^2-3a-3=0 \xrightarrow{+3} 2a^2-a-1=0 \Rightarrow \Delta = (-1)^2 - 4(2)(-1) = 9$$

$$\Rightarrow a = \frac{1 \pm \sqrt{9}}{4} = \frac{1 \pm 3}{4} \Rightarrow \begin{cases} a_1 = 1 \\ a_2 = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

چون هیچ یک از مقادیر به دست آمده برای a ، مخرج کسر را صفر نمی‌کنند، پس هر دو مقدار قابل قبول بوده و مجموع آن‌ها برابر با

$$1 - \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

۶- پاسخ: گزینه ۳ **▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (فصل ۲، درس ۲)**

- در نمایش توسط زوج مرتب برای یک تابع، مجموعه شامل همه مؤلفه‌های اول را «دامنه تابع» و مجموعه شامل همه مؤلفه‌های دوم را «برد تابع» می‌نامیم. دامنه تابع f را با D_f و بُرد آن را با R_f نشان می‌دهیم.

با توجه به نمودار سؤال، دامنه و برد تابع برابر است با:

$$D_f = \{-2a+b, 1, 2\}$$

$$R_f = \{-4, b, a-1\}$$

حال طبق فرض سؤال، داریم:

$$\begin{cases} -4+b+a-1 = 4a-2 \\ (-2a+b) \times 1 \times 2 = -10 \end{cases} \Rightarrow (-2) \times \begin{cases} -3a+b=3 \\ -4a+2b=-10 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6a-2b=-6 \\ -4a+2b=-10 \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع دو معادله}} 2a = -16 \Rightarrow a = -8$$

با جایگذاری $a = -8$ در یکی از معادلات، مقدار b را به دست می آوریم:

$$a = -8 \Rightarrow 32 + 2b = -10 \Rightarrow 2b = -42 \Rightarrow b = -21$$

حال با توجه به مقادیر a و b ، حاصل عبارت خواسته شده در سؤال را محاسبه می کنیم:

$$\frac{b}{3} + \frac{4b}{a} = \frac{-21}{3} + \frac{4 \times (-21)}{-8} = -7 + 10.5 = 3.5$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (فصل ۴، درس ۱)

۷- پاسخ: گزینه ۴

- اگر n مشاهده را به صورت $x_1, x_2, \dots, x_n$ داشته باشیم، میانگین آن‌ها را با نماد $\bar{x}$ نشان می دهیم و به صورت زیر تعریف می شود:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$$

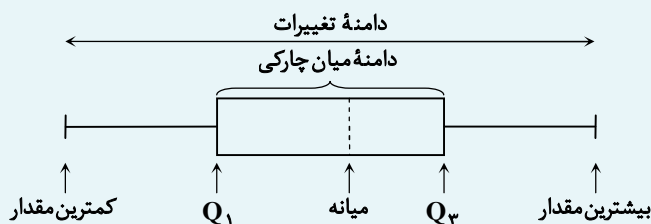
- پس از مرتب کردن داده‌ها، مقداری که تعداد داده‌های بعد از آن با تعداد داده‌های قبل از آن برابر است، میانه است. اگر تعداد زوج باشد، میانه برابر با میانگین دو داده وسطی مرتب شده است.

- میانه داده‌های قبل از میانه را «چارک اول» می نامند و با Q_1 نمایش می دهند و میانه داده‌های بعد از میانه را «چارک سوم» می نامند و با Q_3 نمایش می دهند.

- دامنه میان چارکی را با IQR نمایش می دهند که برابر است با:

$$IQR = Q_3 - Q_1$$

- نمودار جعبه‌ای، نموداری به صورت زیر است که داده‌ها را براساس ۵ معیار کوچک ترین داده، چارک اول، میانه، چارک سوم و بزرگ ترین داده نمایش می دهد:

- اگر n مشاهده را به صورت $x_1, x_2, \dots, x_n$ داشته باشیم، انحراف معیار آن‌ها را با نماد σ (سیگما) نشان می دهند، که به صورت زیر تعریف می شود:

$$\sigma = \sqrt{\frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}}$$

- توان دوم انحراف معیار را «واریانس» می نامند.

ابتدا با توجه به نکته، مقادیر میانه و چارک‌ها را محاسبه می کنیم:

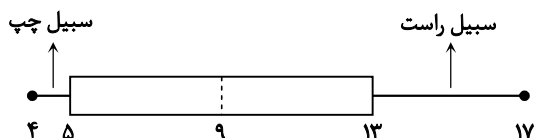
$$4, 5, \textcircled{5}, 7, 8, 10, 11, \textcircled{13}, 15, 17$$

$$\downarrow \quad \quad \quad \downarrow \quad \quad \quad \downarrow$$

$$Q_1 = 5 \quad Q_2 = \frac{8+10}{2} = 9 \quad Q_3 = 13$$

میانه

حال نمودار جعبه‌ای داده‌ها را رسم می کنیم:

مقادیر مربوط به سبیل سمت راست عبارتند از: ۱۷، ۱۵، ۱۳؛ اکنون میانگین و سپس واریانس آن‌ها را به دست می آوریم:

$$\bar{x} = \frac{13 + 15 + 17}{3} = 15$$

$$\sigma^2 = \frac{(13-15)^2 + (15-15)^2 + (17-15)^2}{3} = \frac{4 + 0 + 4}{3} = \frac{8}{3}$$

طبق نکته، دامنه میان چارکی برابر است با:

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 13 - 5 = 8$$

بنابراین مقدار خواسته شده در سؤال برابر با $\frac{1}{3} = \frac{3}{9}$ بوده و گزینه ۴ پاسخ است.

۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (فصل ۲، درس ۴)

- معادله تابع درجه دوم در حالت کلی به صورت $y = ax^2 + bx + c$ است که در آن $a \neq 0$ می باشد. نمودار آن به یکی از دو صورت $\cup$ یا $\cap$ است که به آن «سهمی» می گوئیم. در سهمی به معادله $y = ax^2 + bx + c$ ، نقطه ای به طول $x = -\frac{b}{2a}$ رأس سهمی است. خطی که از رأس سهمی به موازات محور عرض ها رسم می شود، «محور تقارن سهمی» است.

- اگر در معادله سهمی $a > 0$ باشد، شکل سهمی به صورت $\cup$ خواهد بود. در این حالت سهمی در نقطه رأس خود دارای کمترین مقدار است.

- اگر در معادله سهمی $a < 0$ باشد، شکل سهمی به صورت $\cap$ خواهد بود. در این حالت سهمی در نقطه رأس خود دارای بیشترین مقدار است.

- در هر مسئله اقتصادی اگر x مقدار یا تعداد محصول باشد، سه رابطه مهم زیر تعریف می شوند:

تابع هزینه $C(x)$: هزینه تولید x واحد کالا

تابع سود $P(x)$: سود حاصل از فروش x واحد کالا

تابع درآمد $R(x)$: درآمد حاصل از فروش x واحد کالا

ارتباط میان ۳ رابطه فوق به صورت زیر است:

$$سود = درآمد - هزینه \Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

ابتدا طبق نکته و فرض سؤال، تابع سود را به دست می آوریم:

$$P(x) = ax - (x^2 - 5x + 12) = -x^2 + (a+5)x - 12$$

چون بیشترین میزان سوددهی به ازای تولید ۷ واحد کالا رخ می دهد، پس طبق نکته، طول رأس سهمی برابر با ۷ است و داریم:

$$x = 7 \Rightarrow \frac{-(a+5)}{-2} = 7 \Rightarrow -a-5 = -14 \Rightarrow a = 9$$

با جایگذاری $a = 9$ در تابع سود، عرض رأس سهمی که همان بیشترین میزان سود است را به دست می آوریم:

$$a = 9 \Rightarrow P(x) = -x^2 + 14x - 12$$

$$y = P(7) = -(7)^2 + 14(7) - 12 = -49 + 98 - 12 = 37$$

۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۱)

- تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = c \end{cases}$ را که در آن مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، «تابع ثابت» می نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.

طبق نکته، باید مقادیر مربوط به برد تابع با هم برابر باشند، پس داریم:

$$\begin{cases} 3a+4=5a-2 \Rightarrow -2a=-6 \Rightarrow a=3 \\ 3a+4=3b+1 \xrightarrow{a=3} 9+4=3b+1 \Rightarrow 3b=12 \Rightarrow b=4 \\ 3a+4=c^2-3 \xrightarrow{a=3} 13=c^2-3 \Rightarrow c^2=16 \Rightarrow c=\pm 4 \end{cases}$$

بنابراین حاصل عبارت خواسته شده در سؤال برابر است با:

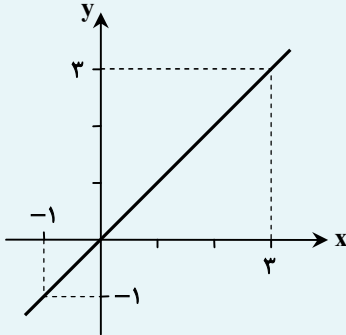
$$\frac{|c|}{b-2a} = \frac{4}{4-6} = \frac{4}{-2} = -2$$

۱۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۳)

- تابع $\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = c \end{cases}$ را که در آن مجموعه $R = \{c\}$ برد تابع است، «تابع ثابت» می‌نامند. در تابع ثابت، برد تابع تنها شامل یک عضو است.
- تابع با ضابطه $f(x) = x$ را «تابع همانی» می‌نامند. با توجه به ضابطه تابع، در تابع همانی دامنه و برد همواره با یکدیگر برابرند. از لحاظ هندسی نمودار این تابع نیمساز ناحیه اول و سوم است.

$$D_f = \mathbb{R}, \quad R_f = \mathbb{R}$$

- عمل تفریق روی دو تابع به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$(f - g)(x) = f(x) - g(x) \quad ; \quad D_{f-g} = D_f \cap D_g$$

$f(x)$ تابع ثابت است، پس اعضای برد تابع با هم برابرند و داریم:

$$\begin{cases} a - 3 = -4 \Rightarrow a = -1 \\ -3b + 2 = -4 \Rightarrow -3b = -6 \Rightarrow b = 2 \end{cases}$$

حال مقادیر a و b را در توابع f و g جایگذاری می‌کنیم:

$$f = \{(1, -4), (3, -4), (7, -4)\}$$

$$g = \{(7, 7), (1, 1), (c^2, 4)\}$$

چون تابع g همانی است، پس مقادیر دامنه و برد در هر زوج مرتب با هم برابرند:

$$c = b^2 \Rightarrow c = 4$$

حال طبق نکته، دامنه تابع $(f - g)$ را به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} D_f = \{1, 3, 7\} \\ D_g = \{1, 4, 7\} \end{cases} \Rightarrow D_{f-g} = D_f \cap D_g = \{1, 7\}$$

با توجه به دامنه به دست آمده، تابع $(f - g)$ برابر است با:

$$f - g = \{(1, -5), (7, -11)\}$$

از طرفی طبق فرض سؤال، $f - g = \{(1, n - 1), (m + 2, -11)\}$ است، پس داریم:

$$\begin{cases} n - 1 = -5 \Rightarrow n = -4 \\ m + 2 = 7 \Rightarrow m = 5 \end{cases} \Rightarrow m^2 + n^2 = 25 + 16 = 41$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۱، درس ۱)

۱۱- پاسخ: گزینه ۱

- اصل جمع: اگر بتوان عملی را به m طریق و عمل دیگری را به n طریق انجام داد و این دو عمل را نتوان با هم انجام داد، در این صورت به $(m + n)$ طریق می‌توان عمل اول «یا» عمل دوم را انجام داد. (اصل جمع به بیش از دو عمل نیز قابل تعمیم است.)
- اصل ضرب: اگر عملی طی دو مرحله اول و دوم انجام پذیرد، طوری که در مرحله اول به m طریق «و» در مرحله دوم هر کدام از این m طریق به n روش انجام پذیر باشند، در کل آن عمل به $(m \times n)$ طریق انجام پذیر است. (اصل ضرب قابل تعمیم به بیش از دو مرحله است.)

با توجه به اینکه حرف «ی» در انتهای کلمه، بدون نقطه و در ابتدا و وسط کلمه، نقطه دار است و از آنجا که کلمه ۵ حرفی فقط یک حرف نقطه دار در ابتدا باید داشته باشد، پس برای حرف «ی» دو جایگاه در ابتدا یا انتهای کلمه در نظر می گیریم:

حالت اول: کلمه با حرف «ی» شروع شود و حرف «ج» در آن نباشد:

$$\frac{1}{ی} \times \frac{2}{\text{---}} \times \frac{3}{\text{---}} \times \frac{4}{\text{---}} \times \frac{1}{\text{---}} = 24$$

حالت دوم: کلمه با حرف «ج» شروع شود و حرف «ی» در آخر کلمه باشد:

$$\frac{1}{ی} \times \frac{2}{\text{---}} \times \frac{3}{\text{---}} \times \frac{4}{\text{---}} \times \frac{1}{ج} = 24$$

حالت سوم: کلمه با حرف «ج» شروع شود و حرف «ی» در آن نباشد:

$$\frac{1}{\text{---}} \times \frac{2}{\text{---}} \times \frac{3}{\text{---}} \times \frac{4}{\text{---}} \times \frac{1}{ج} = 24$$

طبق اصل جمع، تعداد کل حالت ها برابر با $24 + 24 + 24 = 72$ بوده و گزینه ۱ پاسخ است.

۱۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۱، درس ۳)

- در داده هایی که میانگین و انحراف معیار شاخص های مناسبی برای توصیف هستند (هنگامی که داده دور افتاده نداشته باشیم)، می توانیم از نموداری استفاده کنیم که بلندی مستطیل آن نشان دهنده میانگین باشد و میله خطی آن، به اندازه انحراف معیار، روی مستطیل بالا آمده باشد.

- توان دوم انحراف معیار را «واریانس» می نامند.

طبق نکته و نمودار سؤال، داریم:

$$\begin{cases} \bar{x} = 4k \\ \sigma = 5k - 6 - 4k = k - 6 \end{cases}$$

حال با توجه به فرض سؤال، مقدار k را به دست می آوریم:

$$\bar{x} = 12\sigma \Rightarrow 4k = 12(k - 6) \Rightarrow 8k = 72 \Rightarrow k = 9$$

با جایگذاری $k = 9$ ، مقادیر انحراف معیار و واریانس را محاسبه می کنیم:

$$\sigma = k - 6 = 9 - 6 = 3 \Rightarrow \sigma^2 = 9$$

۱۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۲، درس ۱)

- ضابطه بازگشتی دنباله حسابی با جمله اول a_1 و اختلاف مشترک d ، به صورت $a_{n+1} = a_n + d$ است.

- اگر جمله عمومی یک دنباله حسابی را بنویسیم، یک معادله خط خواهد شد. هر دنباله حسابی یک تابع خطی است که شیب خط، همان اختلاف مشترک جملات دنباله، یعنی d است و به عکس، دنباله ساخته شده از یک تابع خطی نیز جملات یک دنباله حسابی را مشخص می کند.

با توجه به نکته دوم، در جمله عمومی دنباله $a_n = 4n + (k - 2)$ ، اختلاف مشترک برابر با ضریب n می باشد، یعنی $d = 4$ است.

از طرفی چون در دنباله حسابی، دنباله بازگشتی به صورت $a_{n+1} = a_n + d$ می باشد، بنابراین داریم:

$$4m = d \Rightarrow 4m = 4 \Rightarrow m = 1$$

حال با توجه به ضابطه دنباله بازگشتی و جمله عمومی دنباله حسابی، مقدار k را به دست می آوریم:

$$a_n = 4n + (k - 2) \xrightarrow{n=1} a_1 = 4 + (k - 2) \xrightarrow{a_1=5} 5 = 4 + k - 2 \Rightarrow 1 = k - 2 \Rightarrow k = 3$$

بنابراین مقدار $km = 2 \times 3 = 6$ بوده و گزینه ۱ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۳، درس ۱)

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

- دنباله هندسی: یک دنباله هندسی، دنباله‌ای به صورت $a_1, a_1r, a_1r^2, a_1r^3, \dots$ است که در آن $a_1 \neq 0$ جمله اول و $r \neq 0$ نسبت مشترک دنباله است. جمله n ام این دنباله هندسی از رابطه $a_n = a_1 r^{n-1}$ به دست می‌آید.

- در هر دنباله هندسی به صورت $a_n = a_1 r^{n-1}$ با فرض $a_1 < 0$:

الف) اگر $0 < r < 1$ ، دنباله a_n افزایشی است.

ب) اگر $r > 1$ ، دنباله a_n کاهشی است.

ج) اگر $r = 1$ ، دنباله a_n ثابت است.

با توجه به فرض سؤال، $a_1 = -3$ و $a_5 = -27$ است. طبق نکته داریم:

$$\frac{a_5}{a_1} = \frac{a_1 r^4}{a_1} = r^4 = \frac{-27}{-3} \Rightarrow r^4 = 9 \Rightarrow r^2 = 3 \Rightarrow r = \pm\sqrt{3}$$

به ازای $a_1 = -3$ ، $r = \sqrt{3}$ دنباله هندسی کاهشی است. ولی چون طبق فرض سؤال، دنباله غیرکاهشی است، پس $r = -\sqrt{3}$ قابل قبول است. حال مقدار z را به دست می‌آوریم:

$$z = a_6 \Rightarrow z = a_1 r^5 \Rightarrow z = (-3) \times (-\sqrt{3})^5 = -3 \times (-\sqrt{3} \times 27) = -3 \times (-9\sqrt{3}) = 27\sqrt{3}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۳، درس ۲)

۱۵- پاسخ: گزینه ۱

- خواص توان: اگر m و n اعداد حقیقی و a و b اعداد حقیقی مخالف صفر باشند، آنگاه:

۱) $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$	۲) $\frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}$	۳) $a^m \cdot b^m = (ab)^m$
۴) $\frac{a^m}{b^m} = \left(\frac{a}{b}\right)^m$	۵) $(a^m)^n = a^{mn}$	۶) $a^{-n} = \frac{1}{a^n}$

با توجه به نکات، معادله فرض سؤال را ساده می‌کنیم:

$$\left(\frac{5}{4}\right)^x \times \left(\frac{64}{125}\right)^{-x} = \left(\frac{1}{25}\right)^{x+1} \Rightarrow \left(\frac{5}{4}\right)^x \times \left(\frac{4^3}{5^3}\right)^{-x} = \left(\frac{125}{100}\right)^{x+1} \Rightarrow \left(\frac{5}{4}\right)^x \times \left(\left(\frac{4}{5}\right)^3\right)^{-x} = \left(\frac{5}{4}\right)^{x+1}$$

$$\Rightarrow \left(\frac{5}{4}\right)^x \times \left(\frac{5}{4}\right)^{3x} = \left(\frac{5}{4}\right)^{x+1} \Rightarrow \left(\frac{5}{4}\right)^{4x} = \left(\frac{5}{4}\right)^{x+1} \Rightarrow 4x = x+1 \Rightarrow x = \frac{1}{3}$$

با جایگذاری $x = \frac{1}{3}$ ، حاصل عبارت خواسته شده در سؤال برابر است با:

$$x = \frac{1}{3} \Rightarrow 3^{3x-1} = 3^{3\left(\frac{1}{3}\right)-1} = 3^0 = 1$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۳، درس ۱)

۱۶- پاسخ: گزینه ۲

- در یک جامعه، همه افراد ۱۶ ساله و بالاتر که توانایی کار کردن داشته باشند را «جمعیت فعال» می‌نامند:

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

$$100 \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$$

- نرخ بیکاری از رابطه زیر قابل محاسبه است:

طبق نکته و فرض سؤال، تعداد جمعیت فعال، شاغل و بیکار را به دست می آوریم:

$$\text{جمعیت بیکار} = 1500 - 1200 = 300 \quad \text{جمعیت شاغل} = 1500 \times \frac{80}{100} = 1200 \quad \text{جمعیت فعال} = 2000 \times \frac{75}{100} = 1500$$

نرخ بیکاری در وضعیت کنونی برابر است با:

$$\%10 - \%20 = \%10 = \text{نرخ بیکاری جدید} \Rightarrow \%20 = 100 \times \frac{300}{1500} = \text{نرخ بیکاری اولیه}$$

اگر تعداد افراد بیکار در وضعیت جدید را برابر با x در نظر بگیریم، طبق نکته داریم:

$$\text{نرخ بیکاری جدید} = \frac{x}{1500} \times 100 = 10 \Rightarrow x = 150$$

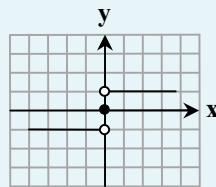
بنابراین تعداد افراد بیکار باید به ۱۵۰ نفر برسد و چون تعداد افراد بیکار در ابتدا ۳۰۰ نفر بوده، پس باید ۱۵۰ نفر از افراد بیکار کم شود و به شاغلین اضافه گردد. پس با ایجاد ۱۵۰ شغل جدید، نرخ بیکاری ۱۰ درصد کاهش می یابد و گزینه ۲ پاسخ است.

۱۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۲ (فصل ۲، درس ۳)

- تابع زیر را تابع علامت یا تابع $y = \text{sign}(x)$ می نامند:

$$f(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases}$$

- تابع با ضابطه $f(x) = |x|$ ، «تابع قدرمطلق» نامیده می شود و مطابق تعریف:

$$f(x) = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

- عمل تفریق روی دو تابع به صورت زیر تعریف می شود:

$$(f-g)(x) = f(x) - g(x) \quad ; \quad D_{f-g} = D_f \cap D_g$$

ابتدا با توجه به ضابطه تابع f و ریشه داخل قدرمطلق $(x=0)$ ، تابع f را به صورت دوضابطه ای می نویسیم:

$$f(x) = \frac{x^2}{|x|} = \begin{cases} \frac{x^2}{x} & x > 0 \\ \frac{x^2}{-x} & x < 0 \end{cases} = \begin{cases} x & x > 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

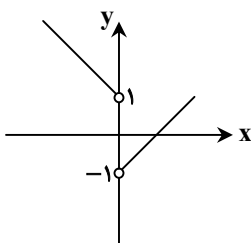
با توجه به دامنه توابع f و g ، دامنه تابع $(f-g)(x)$ را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} D_f = \mathbb{R} - \{0\} \\ D_g = \mathbb{R} \end{cases} \Rightarrow D_{f-g} = \mathbb{R} - \{0\}$$

حال ضابطه تابع $(f-g)(x)$ را محاسبه می کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} x & x > 0 \\ -x & x < 0 \end{cases} \quad g(x) = \begin{cases} 1 & x > 0 \\ 0 & x = 0 \\ -1 & x < 0 \end{cases} \Rightarrow (f-g)(x) = \begin{cases} x-1 & x > 0 \\ -x+1 & x < 0 \end{cases} \quad (x \neq 0)$$

بنابراین نمودار تابع $(f-g)(x)$ به صورت زیر است:

۱۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۱، درس ۱)

- ترکیب r شیء از n شیء: تعداد انتخاب‌های r شیء از بین n شیء را که جابه‌جایی اشیای انتخاب‌شده پس از انتخاب، حالت جدیدی تولید

نکرده و ترتیب انتخاب اهمیت نداشته باشد را با $C_r^n = \binom{n}{r}$ نشان می‌دهیم و بنا بر دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$C_r^n = \binom{n}{r} = \frac{P(n, r)}{r!} = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$

- فرض کنید $S \neq \emptyset$ فضای نمونه متناهی یک پدیده تصادفی باشد. اگر S, n برآمد برای وقوع داشته باشد و A پیشامدی در S باشد، در این صورت احتمال وقوع پیشامد A را با نماد $P(A)$ نمایش می‌دهیم و مقدار آن را طبق دستور زیر محاسبه می‌کنیم:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)}$$

طبق نکته و فرض سؤال، ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را به دست می‌آوریم:

$$n(S) = \binom{8}{4} = \frac{8!}{4! \times 4!} = \frac{8 \times 7 \times 6 \times 5 \times 4!}{4! \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = 70$$

اگر این ۸ دوست را به دو دسته A و B تقسیم می‌کنیم. دسته A شامل ۵ نفر و دسته B شامل سه نفری است که تمایل ندارند با هم به مهمانی بروند. با توجه به فرض سؤال، سه حالت زیر را در نظر می‌گیریم:

(۲ نفر از گروه B و ۲ نفر از گروه A) یا (۱ نفر از گروه B و ۳ نفر از گروه A) یا (هر ۴ نفر از گروه A)

$$\binom{5}{4} + \binom{5}{3} \binom{3}{1} + \binom{5}{2} \binom{3}{2} = 5 + (10 \times 3) + (10 \times 3) = 65$$

بنابراین احتمال رخ دادن این پیشامد برابر است با:

$$P(A) = \frac{65}{70} = \frac{13}{14}$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۳، درس ۳)

۱۹- پاسخ: گزینه ۳

- هر تابع به صورت $y = a^x$ ، که a یک عدد حقیقی مثبت و مخالف یک است، یک «تابع نمایی» نامیده می‌شود.

چون $x = -1$ و $x = -2$ محل برخورد توابع f و g هستند، پس مختصات آن‌ها در ضابطه هر دو تابع صدق می‌کند و با هم برابر است، پس داریم:

$$\begin{cases} x = -1 \Rightarrow g(-1) = 2 \Rightarrow f(-1) = 2 \\ x = -2 \Rightarrow g(-2) = 6 \Rightarrow f(-2) = 6 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(-1) = 2^{-a(-1)+b} - 2 \Rightarrow 2^{a+b} - 2 = 2 \Rightarrow 2^{a+b} = 4 \Rightarrow 2^{a+b} = 2^2 \Rightarrow a+b = 2 \\ f(-2) = 2^{-a(-2)+b} - 2 \Rightarrow 2^{2a+b} - 2 = 6 \Rightarrow 2^{2a+b} = 8 \Rightarrow 2^{2a+b} = 2^3 \Rightarrow 2a+b = 3 \end{cases}$$

حال یک دستگاه دو معادله و دو مجهول تشکیل داده و آن را حل می‌کنیم:

$$(-1) \times \begin{cases} a+b=2 \\ 2a+b=3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -a-b=-2 \\ 2a+b=3 \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع دو عبارت}} a=1 \Rightarrow b=1$$

با جایگذاری مقادیر a و b در تابع f ، داریم:

$$f(x) = 2^{-x+1} - 2 \Rightarrow f(-4) = 2^{4+1} - 2 = 30$$

۲۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۳ (فصل ۳، درس ۳)

- معادله کلی رشد نمایی، به صورت $f(t) = c(1+r)^t$ است که در آن $f(t)$ بیانگر مقدار نهایی، c بیانگر مقدار اولیه، r بیانگر میزان رشد بر حسب اعشار و t بیانگر زمان است.
- معادله کلی زوال نمایی، به فرم $f(t) = c(1-r)^t$ است که در آن $f(t)$ بیانگر مقدار نهایی، c بیانگر مقدار اولیه، r بیانگر میزان نزول بر حسب اعشار و t بیانگر زمان است.

طبق نکته و فرض سؤال، قیمت کالای مورد نظر پس از دو سال و با نرخ رشد ۲۰ درصد برابر است با:

$$f(2) = 10000 \left(1 + \frac{20}{100}\right)^2 = 10000 \times (1/2)^2 = 10000 \times 1/44 = 14400$$

حال قیمت این کالا را در سه سال بعدی و با نرخ کاهشی سالیانه ۱۰ درصد، محاسبه می‌کنیم:

$$f(3) = 14400 \times \left(1 - \frac{10}{100}\right)^3 = 14400 \times (0/9)^3 = 14400 \times 0/73 = 10512$$

ادبیات اختصاصی

۲۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ (درس ۱)

حرف «را» در این بیت نشانه مفعول است، لذا عادی است. همچنین در این بیت واژه کهنی دیده نمی‌شود.

- گزینه ۱: استفاده از فعل «یارد» (مضارع «یارست») به همراه مصدر «زدن»
- گزینه ۲: کاربرد واژه «شاخ» که امروزه به گونه‌ای دیگر (شاخه) به کار گرفته می‌شود.
- گزینه ۳: استفاده از «اشتر» به جای شتر و جمع بستن آن با «ان»، کاربرد «قطار» در معنای ردیف شتر

۲۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۱ (درس ۴)

- درست
- قطعات «درخت آسوریک» و «یادگار زیریران» در میان اندرزنامه‌های منشور است. «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» از آثار ترجمه شده این دوره هستند.
- درست
- این توضیح درباره زبان فارسی دری است.
- درست

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ و ۲ (جامع)

- عالم آرای عباسی: اثر «اسکندربیک ترکمان» که درباره تاریخ و به نثر ساده، در داخل ایران نوشته شد.
- بدایع الوقایع: اثر «واصفی» که به نثر ساده در ماوراءالنهر نوشته شد.
- انوار سهیلی: اثر «ملاحسین واعظ کاشفی» که برگردان «کلیله و دمنه نصرالله منشی» به انشای دوره خودش (ساده نویسی) است.

نباید سراغ اینا بری

- گزینه ۱: «مرصادالعباد» اثر «نجم دایه» است.
 گزینه ۲: «کشف الاسرار» اثر «ابوالفضل میبدی» است.
 گزینه ۴: «حبیب السیر» اثر «خواندمیر» و «رشحات عین الحیات» اثر «علی بن حسین واعظ کاشفی» است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ (درس‌های ۴ و ۱۰)

جوابش اینه

- به علت نبودن استادان بزرگ و از بین رفتن مراکز علمی، تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان تضعیف شد. ← ویژگی فکری نثر عراقی
- به دلیل کم توجهی شاعران کوچه و بازار به آرایه‌های ادبی، بدیع و بیان، جز به صورت طبیعی و تصادفی کمتر استفاده شده است. ← ویژگی ادبی شعر هندی

نباید سراغ اینا بری

- گزینه ۲: ادبی نثر عراقی - ادبی شعر هندی
 گزینه ۳: فکری نثر عراقی - ادبی نثر هندی
 گزینه ۴: زبانی نثر عراقی - فکری شعر هندی

۲۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی (جامع)

جوابش اینه

- سبک این شعر معاصر است. اشاره به دماسنجی که زیر زبان است، پدیده‌ای نوظهور را نشان می‌دهد، در حالی که سبک بازگشت بنا دارد از سبک خراسانی و عراقی تقلید کند، پس نباید در آن کلمه «دماسنج» دیده شود.

نباید سراغ اینا بری

- گزینه ۱: غم‌گرایی در شعر مشاهده می‌شود، همچنین ویژگی‌های زبانی سایر دوره‌ها در آن وجود ندارد، پس سبک «عراقی» است.
 گزینه ۲: بیت اسلوب معادله دارد که ویژگی ادبی خاص سبک «هندی» است.
 گزینه ۴: این بیت وصف طبیعت (آمدن صبح) است، پس مربوط به سبک «خراسانی» است.

۲۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (درس ۱۰)

جوابش اینه

- از پایان دهه پنجاه تا پایان دهه شصت، گرایش به داستان‌های بلند بیشتر از داستان‌های کوتاه است، در صورتی که قبل از انقلاب اقبال به داستان کوتاه، هم در میان مردم و هم نویسندگان وجود داشت.

نباید سراغ اینا بری

- گزینه ۱: ویژگی «شعر» انقلاب است.
 گزینه ۲: آشنایی‌زدایی ویژگی شعر انقلاب، و «معنی‌گریزی» ویژگی دوره معاصر است.
 گزینه ۳: مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن «نوزدهم» و «بیستم» درست است.

۲۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (درس ۷)

جوابش اینه

- مؤلفان آثار صورت سؤال و گزینه ۲: «قیصر امین‌پور - هوشنگ گلشیری - علی مؤذنی - احمد محمود»

گزینه ۱: قیصر امین پور - اسماعیل فصیح - علی مؤذنی - احمد محمود
 گزینه ۳: قیصر امین پور - هوشنگ گلشیری - محمدرضا سرشار - احمد محمود
 گزینه ۴: سید مهدی شجاعی - اسماعیل فصیح - علی مؤذنی - هوشنگ گلشیری

۲۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (درس‌های ۱ و ۷)

در این دوره ابتدا تقی رفعت و افرادی مانند بانو شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی و جعفر خامنه‌ای و در نهایت نیما یوشیج تلاش‌هایی برای تغییر شعر فارسی از نظر قالب و محتوا داشتند.

۲۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۳)

بررسی تشبیه در ابیات:
 الف) دل گرم مثل شمع است. - تیر مثل شمع است. (۲ تا)
 ب) آتش فراق - سیم اشک - چو زر شود (۳ تا)
 ج) چشمم مثل درجی (جعبه جواهر) پرگهر است. - من عنقای قاف عشق هستم. - قاف عشق - عشق تو در ناب است. (۴ تا)
 د) تیر مژه - جوشن جان (۲ تا)

۳۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی (جامع)

آرایه‌های بارز بیت صورت سوال: «تشبیه، تضاد، لف و نشر و جناس» است که این آرایه‌ها تماماً در بیت گزینه ۴ دیده می‌شود.
 بررسی بیت صورت سوال:
 تشبیه: رخ تو مثل سحر است. - زلفت مثل شام است.
 تضاد: سحر و شام
 لف و نشر: رخ (لف ۱)، زلف (لف ۲) / شام (نشر ۱)، سحر (نشر ۲)
 جناس: یاد و باد
 بررسی بیت گزینه ۴:
 تشبیه: کفر و دین مثل سبجه و زَنار عالم‌گیر شدند.
 تضاد: دین و کفر - سبجه و زَنار
 لف و نشر: کفر (لف ۱)، دین (لف ۲) / سبجه (نشر ۱)، زَنار (نشر ۲)
 جناس: دین و دیر

گزینه ۱: فاقد لف و نشر / تشبیه: سایبان ظلمت / تضاد: ظلمت و نور / جناس: نور و دور
 گزینه ۲: فاقد لف و نشر و تضاد / تشبیه: نیاز من مثل نماز بود / جناس: نیاز و نماز
 گزینه ۳: فاقد لف و نشر / تشبیه: شام گیسو / تضاد: شام و صبح / جناس: پُرچین و پُرچین

۳۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی (جامع)

بیت گزینه ۲ فاقد اسلوب معادله است، زیرا مصراع دوم در ادامه مصراع اول آمده است. - «ظلمت» و «فروغ» تضاد دارند.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: حسن تعلیل: علت سرخی شفق و رنگ زرد آفتاب غیرمنطقی بیان شده است. / استعاره: دل داشتن شفق و رخ داشتن آفتاب (مکنیه از نوع تشخیص)

گزینه ۳: حسن تعلیل: علت پنهان بودن چشمه حیوان خجالت از اشک صائب است. / تشخیص: خجل بودن چشمه حیوان

گزینه ۴: پارادوکس: رحم بی رحمی است. / اسلوب معادله: مصراع‌ها در عین استقلال معنایی مثالی برای یکدیگرند.

۳۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی (جامع)

جوابش اینه

بررسی آرایه‌های بیت صورت سؤال:

تشبیه: کعبه قربت

ایهام تناسب: حجاز (۱) نام شهر ۲: اصطلاح موسیقی سنتی که با «عشاق» تناسب می‌سازد. - عشاق (۱): عاشقان ۲: اصطلاح موسیقی که با

حجاز تناسب می‌سازد.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: فاقد ایهام و تمثیل

گزینه ۳: فاقد استعاره - مراعات نظیر «معتکف»، «کعبه»، «حجاز»

گزینه ۴: فاقد مجاز و تضمین

خوبه اینو بدونی

- گاهی ممکن است دو طرف ایهام تناسب، در معنای دیگرشان با یکدیگر تناسب داشته باشند.

۳۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۶)

جوابش اینه

«نرگس» در این بیت «استعاره مصرحه» از چشم است و طبق سابقه کنکور بهتر است استعاره‌های مصرحه را مجاز در نظر نگیریم.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: «قدح»: مجاز از شراب

گزینه ۲: «وجعلنا»: مجاز از کل آیه «وَجَعَلْنَا مِ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ»

گزینه ۳: «حرف»: مجاز از سخن

۳۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی (جامع)

جوابش اینه

بررسی آرایه‌های ابیات:

الف) تلمیح به سیمرغ (پرندۀ افسانه‌ای)

ب) حس آمیزی: چشیدن عتابی که در نگاه باشد

ج) پارادوکس: دین را قبلۀ خود کردن کفر باشد.

د) دارای موازنه - پارادوکس: گویای بی تلفظ، بینای بی بصر، دانای بی تفکر

۳۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۶) و علوم و فنون ادبی ۳ (درس ۱۲)

جوابش اینه

این بیت فاقد اسلوب معادله است. / مجاز: طره (مجاز از تمام مو)

گزینه ۱: دارای اسلوب معادله / مجاز: نان (مجاز از غذا)
گزینه ۲: دارای اسلوب معادله / مجاز: دل (مجاز از تمام وجود)
گزینه ۳: دارای اسلوب معادله / مجاز: آب و نان (مجاز از غذا)

۳۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی (جامع)

واژه‌های قافیه در این شعر «مات، وفات، برات، لات، دوات و حیات» می‌باشند که همگی «ایهام» دارند.
مات: (۱) بازنده در شطرنج (۲) خیره و میبهوت (۳) ز ما تو را غم نبود.
وفات: (۱) مرگ (۲) وفای تو
برات: (۱) نوشته‌ای که به واسطه آن پولی دهند (۲) برای تو
لات: (۱) نام یکی از خدایان بت (۲) نه گفتن تو
دوات: (۱) دوی تو (۲) جوهردان
حیات: (۱) زندگی (۲) حیای تو

گزینه ۲: لعل: استعاره مصرحه از «لب»
گزینه ۳: ایبات فاقد حسن تعلیل هستند. / کنایه: جان‌باختن (مردن) - خون دل خوردن (ناراحت بودن) - دست از جان شستن (مردن)
گزینه ۴: تضاد: دوا، درد / فاقد موازنه

۳۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ (درس ۱۱)

در بیت «ج» دو واژه «زیبایی» و «سودایی» واژگان قافیه می‌باشند. «بی» الحاقی است و «زیبا» و «سودا» نیز بر مبنای قاعده (۱) هم‌قافیه شده‌اند.
در بیت «ه» دو واژه «شنگی» و «فرنگی» واژگان قافیه می‌باشند. «ی» الحاقی است و واژگان «شنگ» و «فرنگ» با حروف مشترک «-نگ» بر اساس یکسانی «مصوت + صامت + صامت» هم‌قافیه شده‌اند.
بررسی سایر موارد:
الف) کلمات قافیه: «راحتش، جراحتش» / حروف الحاقی: «-ش» / حروف اصلی: «-ت» بر اساس یکسانی «مصوت + صامت + الحاقی» و قاعده (۲) می‌باشد.
ب) کلمات قافیه: «می‌بری، پری» / حرف الحاقی: «ی» / حروف اصلی: «-ر» بر اساس یکسانی «مصوت + صامت + الحاقی» و قاعده (۲) می‌باشد.
د) کلمات قافیه: «تنه‌اییم، شکیباییم» / حروف الحاقی: «ییم» / حرف اصلی: «ا» بر اساس یکسانی «مصوت بلند ا» + «الحاقی» است و قاعده (۱) می‌باشد.

۳۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ (درس ۱۱)

واژگان «درویشانی» و «پیشانی» با هم قافیه شده‌اند. نکته قابل توجه در این دو واژه این است که واژه اول از ترکیب «درویش + ان + ی» و واژه دوم یک واژه ساده محسوب می‌شود. «ی» اگر جزء خود کلمه هم باشد، الحاقی محسوب می‌شود. پس می‌توانیم بگوییم «درویشان» با «پیشان» هم‌قافیه شده است. در ظاهر حروف اصلی این دو قافیه، «یشان» است، ولی باید توجه داشته باشید که حروف اصلی از آخرین مصوت به بعد می‌باشد. یعنی حروف اصلی قافیه، «ان» است. در واقع اگر حروف قبل از آخرین مصوت یکسان باشند (یعنی بیشتر از حد لازم، حروف مشترک داشته باشند)، باز هم جزء حروف اصلی قافیه به‌شمار نمی‌آیند.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: واژگان «کسی» و «بسی» واژگان قافیه می‌باشند. «ی» الحاقی است و «س» آخرین حروف واژگان قافیه، یعنی حرف «روی» است.
گزینه ۲: فقط واژگان «درد» و «وَرَد» واژگان قافیه هستند و وجود «واو عطف» در مصراع اول، مانع از ذوقافیتین شدن این بیت شده است.
گزینه ۳: واژگان «تو» و «درو» واژگان قافیه می‌باشند که بر اساس یکسانی «مصوت + صامت (OW)» و طبق قاعده (۲) هم قافیه شده‌اند.

۳۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (درس‌های ۲، ۵ و ۸)

جوابش اینه

وزن بیت اول «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» و وزن بیت دوم «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» یا «مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف» می‌باشد و هیچ وزن و اژه مشترکی در دو بیت وجود ندارد.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: «از» و «آمد» در بیت اول حذف همزه دارند و به صورت «صبو حَز» و «برآمد» خوانده می‌شوند.
گزینه ۲: بیت اول ناهمسان است و بیت دوم دو دسته‌بندی دارد که «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» ناهمسان و «مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف» همسان تک پایه‌ای به‌شمار می‌رود و هیچ کدام همسان دولختی یا دُوری نیستند.
گزینه ۳: در بیت اول هجاهای «شاق» و «باب» هجای کشیده هستند، ولی با توجه به اختیار شاعری هجای «شاق» که در پایان مصراع است، هجای بلند به حساب می‌آید و فقط یک هجای کشیده در این بیت وجود دارد.

۴۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ (درس‌های ۵ و ۸) و علوم و فنون ادبی ۳ (درس ۱۱)

جوابش اینه

- بررسی وزن در ابیات:
- الف) فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن (همسان تک پایه‌ای)
 - ب) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (همسان تک پایه‌ای - بحر هزج)
 - ج) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن یا مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (ناهمسان)
 - د) مفاعلن فعلاتن مفاعلن فع لن (ناهمسان)
 - ه) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن (همسان تک پایه‌ای - بحر رجز)
 - و) فاعلاتن مفاعلن فع لن (ناهمسان)

۴۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ (درس ۵)

جوابش اینه

گزینه ۳ بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن» است.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: این بیت بر وزن «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» است و با توجه به اختیار شاعری قلب، مصراع اول این بیت بر وزن «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفاعلن» شده است. این دو وزن به دلیل اختیار شاعری قلب بسیار شبیه به هم می‌باشند. در صورت پاسخ دادن به صورت سماعی به این دو وزن بیشتر دقت کنید.
گزینه ۲: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع
گزینه ۴: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۴۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (درس‌های ۵ و ۸)

جوابش اینه

تمام ابیات بر وزن «فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فع لن» می‌باشند.

بررسی موارد:

(الف) «گذشته است» به صورت «گذشتست» و با حذف همزه خوانده می شود. - «ف» در «زلف» بلند تلفظ می شود.

(ب) رکن آخر مصراع دوم «فع لن» است که به جای «فع لن» آمده است و ابدال دارد. - «ی» در «روی» بلند تلفظ می شود.

(ج) «ی» در «کشتی از» اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند دارد. - «کشتی از» و «بحری است» حذف همزه دارند - رکن آخر مصراع

دوم ابدال دارد و به «فع لن» تبدیل شده است.

(د) «ش» در «نوش» و «ر» در «بهر» اختیار شاعری بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه دارند. - «چشم از»، «گهر انگیز» و «تر است» حذف همزه دارند.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ (درس های ۵ و ۸)

۴۳- پاسخ: گزینه ۲

نکته قابل توجه در این تست نوع اختیار شاعری است، یعنی حتماً باید دو نوع اختیار وزنی و دو نوع اختیار زبانی در بیت وجود داشته باشد.

				کوتاه به بلند			
				↑			
ما	د	ل	دو	س	تا	ب	جان
وَر	جَ	ها	دُش	مَ	نَس	ت	غم
U	U	-	-	U	-	U	-
فاعلاتن				مفاعلتن			
				↓			
				حذف همزه			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			
				U			

۴۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۳ (درس ۱۱)

بررسی موارد:

- (الف) بر وزن «فعولن فعولن فعولن» است و نام آن به درستی آمده است.
- (ب) بر وزن «مفاعیلن مفاعیلن فعولن» است و نام آن «بحر هزج مسدس محذوف» است.
- (ج) بر وزن «فاعلاتن مفاعیلن فعولن» است و نام آن در کتاب‌های درسی نظام جدید نیامده است و نام نوشته شده در مقابل آن برای وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است.
- (د) بر وزن «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است و نام آن به درستی آمده است.
- (ه) بر وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است و نام آن «بحر رجز مثنی سالم» است.

۴۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی (جامع)

مفهوم بیت دوم صورت سؤال: توصیه به رفتار درست و راست در دین و عقیده خود

مفهوم بیت گزینه ۴: بی توجه نبودن به سخن راست و ثابت قدم بودن

گزینه ۱: «کیش» به معنی آیین و دین است و در صورت تناسب با «تیر» معنی دیگر آن که «تیردان» است، تداعی می‌شود. - جناس: گر، گبر - تشبیه: تو مانند کمان لایق فرمان باشی و چو تیر راست‌رو باش.

گزینه ۲: در هر دو بیت در رکن دوم به جای «مستفعل»، «فاعلاتن» آمده است.

گزینه ۳: در بیت دوم، «قلب»، «ابدال» و «بلند در نظر گرفتن هجای پایانی» وجود دارد.

گر	گب	ر	ج	هو	د	گر	م	سل	ما	با	شی
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-	-
از	خُد	ب	گ	ذر	تا	ه	م	تن	جا	با	شی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-
مستفعل				مستفعل (فاعلاتن)				مفعولن		فع	
				↓				↓		↓	
				قلب						ابدال	

پایان مصراع

در	کی	ش	ت	را	ست	رو	ه	می	با	ش	ج	تیر
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-
ور	ن	ج	ک	ما	لا	ی	ق	فر	ما	با	-	شی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
مستفعل				مستفعل (فاعلاتن)				مستفعل (مفعولن)		فع		
				↓				↓		↓		
				قلب						ابدال		

- وزن اصلی رباعی، «مستفعل مستفعل مستفعل فع» است. هر کدام از ارکان «مستفعل» به «فاعلاتن» تبدیل شود، اختیار «قلب» و هر کدام به «مفعولن» تبدیل شود، «ابدال» است.

۴۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (کارگاه تحلیل فصل ۱)

تصور مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳: طلوع خورشید و جلوه‌گری پرتو آن در آسمان آبی

گزینه ۱: در توصیف کسی است که شمشیر برکشیده و با سپاهش به دشمن شبیخون زده است.
گزینه ۲: در توصیف چهره یار است که از پشت زلف نمایان شده است.
گزینه ۴: با تجلی فکر معشوق در وجود عاشق، شب وجود او به روز بدل می‌شود.

۴۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۱ (کارگاه تحلیل فصل ۳)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت‌های «ب»، «د» و «ه»: جلوه‌گری و هنر داشتن باعث آسیب می‌شود (اگر می‌خواهی آسیب نبینی هنرها و زیبایی‌هایت را پنهان کن).
بررسی سایر موارد:
الف) جان عاشق با صید کردن عشق جلوه‌گری می‌کند.
ج) کسی که ظاهر بدی دارد، باطنش از آن بدتر است.

۴۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۱ (کارگاه تحلیل فصل ۲)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۲: بهشت بدون یار عذاب است.

گزینه ۱: بهشت واقعی، ترک تمنا و خواهش است.
گزینه ۳: بهشت به گرمی سینه و وجود عاشق حسادت می‌کند.
گزینه ۴: بهشت را رها کن، بهشت واقعی معشوق است.

۴۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ (کارگاه تحلیل فصل ۳)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های مرتبط: هرچه را در راه عشق ببازی، زیان نیست، بلکه سود است.
گزینه ۲: هرچه داشتیم را در راه وصال یار باختیم.

گزینه ۱: درمان تو این است که جان و جهان خود را در راه عشق از دست بدهی.
گزینه ۳: اینکه عاشق در راه عشق دل و هستی خود را از دست بدهد، عین مراد است.
گزینه ۴: در قمار عشق حتی اگر دل و دین را از دست بدهیم، پشیمان و اندوهگین نیستیم.

۵۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ (درس ۱۲)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۴: در عین احتیاج بی‌نیاز از دیگری بودن

گزینه ۱: احتیاج آبروی انسان را می‌برد.
گزینه ۲: فکر و خیال خام انسان را اسیر احتیاج می‌کند.
گزینه ۳: نیاز و احتیاج باعث بی‌آبرویی می‌شود.

علوم اجتماعی

۵۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۶ و ۷)

- در جهان متجدد، رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا عرصه را بر کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.
- با افول علوم فراتجربی، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری در جهان متجدد از دست می‌رود و داوری درباره این امور به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود.
- تکاثر و قبیله‌گرایی از ارزش‌ها و هنجارهای باطل است.
- قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی به روی یکدیگر گشوده است و مرز آن‌ها براساس عمل مردم تغییر می‌کند. هر اندازه مردم مطابق ارزش‌ها عمل کنند، به همان اندازه، آرمان‌ها وارد قلمرو واقعی جهان اجتماعی می‌شود.

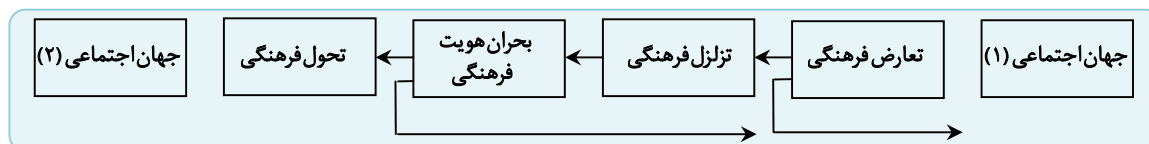
- رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

۵۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۱۱ و ۱۲)

- تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.
- اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار ازخودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست - درست

گزینه ۲: نادرست؛ تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار می‌گیرند - درست

گزینه ۳: نادرست؛ تزلزل فرهنگی مرحله‌ای میان تعارض فرهنگی و بحران هویت است - نادرست؛ ازخودبیگانگی فرهنگی شامل دو نوع ازخودبیگانگی فطری (حقیقی) و ازخودبیگانگی تاریخی است.

گزینه ۴: درست - نادرست؛ مربوط به ازخودبیگانگی تاریخی است.

۵۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۶ و ۱۲)

- آزادی انسان از همه ارزش‌های متعالی که مستقل از او باشد ← لیبرالیسم
- تردید درباره بنیان‌های هویتی فرهنگ غرب ← تردید در فلسفه روشنگری
- پادشاهان و قدرت‌های محلی، فرصت بروز و ظهور پیدا کردند ← دوران رنسانس
- اندیشه‌های پسادردن این ظرفیت را نداشتند ← توجیه علمی حضور جهانی سیاست و اقتصاد جهان غرب

– متفکران پسامدرن، دانشمندانی هستند که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کردند و از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیدند.

۵۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۹ و ۱۲)

بررسی موارد نادرست:

(ب) سوسیالیسم، مرحله‌ای انتقالی برای رسیدن به کمونیسم است.

(ج) یکی از مشکلات اساسی سوسیالیسم، از بین رفتن آزادی افراد بود.

۵۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۴ و ۱۴)

- در عصر بیداری اسلامی، برخی نخبگان کشورهای اسلامی، برای مقابله با غرب، از روش‌ها و مکاتب غربی استفاده می‌کردند.
- فرهنگ اسلامی به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد یا آنان را ناگزیر می‌ساخت که از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.
- هنگامی که دولتمردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.
- در ابتدا تعامل عالمان شیعی با حاکمان قاجار بر اساس مقاومت منفی بود. در مقاومت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

– مکاتب و روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم که برخی نخبگان کشورهای اسلامی تا پیش از انقلاب اسلامی ایران برای مقابله با سلطه استعمار استفاده می‌کردند، علاوه بر اینکه وحدت امت اسلامی را مخدوش می‌کردند، مورد حمایت مردمی که در دامان فرهنگ اسلامی تربیت یافته بودند نیز، قرار نمی‌گرفتند.

۵۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۲ و ۴)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: درست – نادرست: روش علوم انسانی را روش‌های غیرتجربی و روش علوم اجتماعی را روش تجربی می‌داند.

گزینه ۲: درست – درست

گزینه ۳: نادرست: در این رویکرد (تبیینی)، انسان به مثابه شیء در نظر گرفته می‌شود – نادرست: کسانی که موضوع علوم اجتماعی و علوم انسانی را متفاوت می‌دانند، کنش‌های انسان را به کنش‌های اجتماعی او فرو نمی‌کاهند.

گزینه ۴: درست – درست

– موضوع علوم انسانی، عام‌تر از موضوع علوم اجتماعی است و علوم اجتماعی خود، بخشی از علوم انسانی محسوب می‌شوند.

۵۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۳ (درس ۵)

- در قرن بیستم نتایج این باور که مرز علم و غیرعلم را تجربه و تبیین تجربی تعیین می‌کند، مورد تردید قرار گرفت و زمینه رونق و غلبه تفسیر و رویکرد تفسیری فراهم شد.
- دانش تفسیری، دانشی محلی، اینجایی و اکتونی است.
- ماکس وبر فهمیدن را برای درک پدیده‌های اجتماعی ضروری می‌دانست، اما آن را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی (روش تجربی) محسوب می‌کرد، بنابراین جامعه‌شناسی خود را تفهیمی – تبیینی معرفی کرد.
- ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید.

- فهم هر کنش، مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است.

۵۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۳ و ۶)

- نظم اجتماعی، پیش‌بینی رفتار دیگران و همکاری با آن‌ها را امکان‌پذیر می‌نماید؛ باعث می‌شود شما بدانید که چه توقعات و انتظاراتی می‌توانید از دیگران داشته باشید و اتفاقات غیرمنتظره، شما را از همکاری با دیگران باز ندارند.
- در گذشته قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است، بلکه قدرت وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است؛ رواج سیاست‌نامه‌نویسی و سیاست‌نامه‌ها که مجموعه نصیحت‌هایی برای ملوک و پادشاهان بود، شاهد این واقعیت است.
- جوامع و فرهنگ‌ها همانند طبیعت نیستند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به‌دست آورده‌ایم به همه جوامع تعمیم دهیم.

۵۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۳ (درس ۷)

- غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شد که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیرعلمی قلمداد شود. در این نگاه، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نبود. این اعتقاد با عنوان جدایی دانش از ارزش بیان می‌شد؛ یعنی دانش و ارزش دو قلمرو متمایز و متقابل دارند.
- جامعه‌شناسی تفسیری به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده می‌کند.
- رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد.

- مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی، نقد وضعیت موجود جهان اجتماعی و تجویز راه‌حل‌هایی برای رسیدن به یک وضعیت بهتر است.

۶۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۹ و ۱۰)

- عقل ابزاری ← در سخن گفتن با دیگری از زبان خود برای ترغیب او به انجام کاری که می‌پسندیم، استفاده می‌کنیم. «ب»
- قانون علیت در فلسفه و قانون جاذبه در فیزیک ← عقل نظری «ج»
- ارزیابی وضعیت ارزش‌های عدالت و آزادی در روابط انسانی ← عقل انتقادی «د»
- عقل عملی ← علوم انسانی و علوم اجتماعی را پدید می‌آورد. «الف»

- عقل در معنای عام، هرگونه تلاش ذهنی و فکری را شامل می‌شود، اما عقل در معنای خاص قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

۶۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۵ و ۱۵) و جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۸ و ۱۵)

- تقسیم‌بندی جوامع به ارگانیک و مکانیکی ← دورکیم
- کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند ← ادوارد اسنودن
- کتاب «سرمایه‌داری در عصر جهانی‌شدن» ← سمیر امین
- مظهر ناسیونالیسم عربی ← جمال عبدالناصر

۶۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۲ و ۸) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۱۰)

- پژوهشگر ← هویت اجتماعی، اکتسابی و متغیر
- انقلاب ← پدیده اجتماعی
- قرن بیستم ← اشتراک انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی ایران
- انقلابی بودن ← هویت اجتماعی، اکتسابی و متغیر

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۳، ۱۰ و ۱۲) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۱۰)

- استعمار نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.
- وقوع دو جنگ بزرگ جهانی در نیمه اول قرن بیستم، خطا بودن نظریه کنت را نشان می‌دهد.
- در نیمه اول قرن بیستم با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی، علم از داورهای ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد.
- میرزای نائینی در آغاز قرن بیستم و در شرایط آن روز جامعه خود معتقد بود که ما نمی‌توانیم ویژگی دوم جامعه مطلوب را - که مستلزم تغییر نظام پادشاهی است - تحقق ببخشیم، ولی می‌توانیم ویژگی اول چنین جامعه‌ای را محقق کنیم تا مردم از طریق مجلس، سازمان‌ها و ساختارهای اجتماعی را به گونه‌ای عادلانه شکل دهند.

- فقه اجتماعی جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که دارای دو ویژگی است: اول اینکه روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد؛ دوم اینکه حاکمان و کارگزاران جامعه نیز عالم به عدالت و عمل‌کننده به آن باشند.

۶۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۱۳)، جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۱) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۸)

- گاهی تأکید بر تکرر و تنوع هویت‌ها و اصالت بخشیدن به آن، به معنای انکار اشتراک و وحدت انسان‌هاست و فرصت گفت‌وگو و معارفه انسان‌ها و فرهنگ‌ها را از بین می‌برد.

- پابندی کامل به رویکرد نسبی‌گرایی (رقیب رویکرد انتقادی)، امکان شناخت واقعی را از انسان‌ها می‌گیرد.
- برخی از متفکران، بحران‌های زیست‌محیطی را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.
- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

۶۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۱۶)، جامعه‌شناسی ۲ (درس ۷) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۶)

- بررسی موارد نادرست:
- اقتصاد سرمایه‌داری بر اساس رفع نیاز انسان‌ها شکل نمی‌گیرد، بلکه بر محور سود حرکت می‌کند.
- لژهای ماسونی در دهه‌های نخست ورود خود به کشورهای غیرغربی، از جاذبه فرهنگی و سیاسی برخوردار بودند، ولی در دهه‌های بعد، پس از آنکه دیدگاه‌های غربی از طریق نظام آموزشی به اندیشه و ذهن جامعه راه یافت، جاذبه فرهنگی خود را از دست دادند و بیشتر به صورت گروه‌های سیاسی باقی ماندند.

روان‌شناسی

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی (درس ۱)

۶۶- پاسخ: گزینه ۴

عبارت «اول»: زمانی که در وقوع پدیده‌ای مداخله می‌کنیم و با انجام فعالیت‌هایی آن را تحت تأثیر قرار دهیم، هدف «کنترل» محقق شده است. مثلاً با آگاهی از فایده‌مندی اثر نهفتگی، سؤالات امتحانی را که پاسخ آن‌ها در وهله نخست به یادمان نمی‌آید موقتاً رها کرده و در انتهای امتحان به آن‌ها باز می‌گردیم.

عبارت «دوم»: در هدف «توصیف» به دنبال چیستی پدیده‌ای هستیم؛ یعنی مشخص می‌کنیم آن پدیده چیست و چه کم و کیفی دارد. مانند توصیف ویژگی‌های مسائل خوب تعریف شده.

عبارت «سوم»: زمانی که میزان و چگونگی وقوع پدیده‌ای را در آینده برآورد کنیم با هدف «پیش‌بینی» مواجهیم. مثلاً با آگاهی از تأثیر مستقیم تورم بر سرقت‌های خیابانی، افزایش سرقت‌ها را پس از تورم رخ داده، پیش‌بینی می‌کنیم.

عبارت «چهارم»: در هدف «تبیین» به دنبال علل وقوع پدیده هستیم. یعنی می‌خواهیم بدانیم چرا آن پدیده رخ می‌دهد و دلایل زیربنایی آن چیست. مانند مشخص کردن نقش تشویق و تنبیه به عنوان عوامل مؤثر در یادگیری.

– زمانی که دانشمند به دنبال راهکارهایی برای بهبود بخشیدن به یک پدیده مطلوب و یا از بین بردن و کاهش دادن یک پدیده نامطلوب باشد، هدف او «کنترل» است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی (درس ۲)

۶۷- پاسخ: گزینه ۱

عبارت «اول»: نوجوانان به دنبال راه‌های تقویت حافظه خود هستند. به این مهارت آموزی «فرا حافظه» گفته می‌شود که برای اولین بار در نوجوانی به وجود می‌آید. بنابراین کودکان فاقد این توانایی هستند (رشد شناختی کودکی).

عبارت «دوم»: دستیابی به هویت یا همان تمایزی که فرد بین خود و دیگران می‌گذارد، یکی از تغییرات در رشد اجتماعی دوره نوجوانی و یکی از تکالیف اصلی رشد در این دوره است. (رشد اجتماعی نوجوانی)

گزینه ۲: عبارت «اول»: نادرست؛ سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد و در نتیجه این تغییر، نوجوانان می‌توانند در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه خود نگه دارند.

عبارت «دوم»: نادرست؛ به فراخور افزایش سن، بازی‌های کودکان از حالت موازی و انفرادی به حالت گروهی و قاعده‌مند تغییر شکل می‌دهد.

گزینه ۳: عبارت «اول»: درست؛ شناخت کودکان پیش از دبستان بر مبنای پردازش ادراکی است و پردازش ادراکی نیز به معنای در نظر گرفتن ویژگی‌های حسی و ظاهری است.

عبارت «دوم»: نادرست؛ در دوره نوجوانی گرایش به گروه همسالان بیش از سابق می‌شود، اما این گرایش به معنی عدم علاقه برای ارتباط با خانواده نیست.

گزینه ۴: عبارت «اول»: نادرست؛ کودکان در ابتدا هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند و به همین دلیل مسئول کار خود نیستند، ولی با افزایش سن به تدریج قادر به تشخیص کار خوب و بد می‌شوند. بنابراین هر چند درک اخلاقی کودکان از نوجوانان کمتر است، ولی نمی‌توانیم بگوییم که اصلاً قادر به تشخیص خوب و بد نیستند. ضمناً دقت کنید که با توجه به صورت سؤال، قسمت «اول» باید مربوط به رشد شناختی کودکی باشد، نه اخلاقی.

عبارت «دوم»: نادرست؛ تحول اخلاقی و ارزشی (نه اجتماعی) در نوجوانی بیش از هر دوره دیگری است که ناشی از تغییرات رشد شناختی و اجتماعی است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی (درس ۲)

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

عبارت «اول»: درست؛ دوقلوهای همسان از یک تخمک به وجود آمده‌اند و به همین خاطر دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان از جمله جنسیت هستند؛ بنابراین همجنس نبودن آن‌ها محال است. در مقابل، دوقلوهای ناهمسان چون از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند، ممکن است هم جنس یا غیرهم جنس باشند و غیرهم جنس بودن آن‌ها محال نیست.

عبارت «دوم»: درست؛ در اسلام مراحل رشد به سه بازه هفت ساله (مجموعاً ۲۱ سال) تقسیم می‌شود. که تقریباً با دو مرحله اول رشد از منظر روان‌شناسان (کودکی از تولد تا ۱۲ سالگی و نوجوانی از ۱۲ تا ۲۰ سالگی) هم‌بازه هستند.

عبارت «سوم»: درست؛ بسیاری از نوجوانان به جای تلاش برای کم کردن فاصله بین خودآرمانی و خودواقعی رؤیاپردازی می‌کنند. هرچند این رؤیاپردازی غیرطبیعی نیست، ولی استفاده مکرر از آن موجب افت عملکرد تحصیلی و سایر عملکردها می‌شود و آسیب‌زا است.

عبارت «چهارم»: درست؛ عوامل محیطی یکی از دو عامل مؤثر بر رشد هستند که بیرون از فرد قرار دارند. از طرفی ریش و عوامل وراثتی تا حدی تحت تأثیر عوامل محیطی قرار می‌گیرند؛ بنابراین عوامل محیطی به صورت غیرمستقیم نیز بر رشد اثرگذارند.

- مراحل اصلی رشد پس از تولد از منظر روان‌شناسان، سه مرحله است: ۱. کودکی ۲. نوجوانی ۳. بزرگسالی. بنابراین دو مرحله اول از مراحل اصلی کودکی و نوجوانی است. ولی دقت کنید اگر مراحل جزئی و فرعی مد نظر باشد، مراحل رشد پس از تولد ۷ تا است و دو مرحله اول آن، طفولیت و کودکی اول محسوب می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی (درس ۳)

۶۹- پاسخ: گزینه ۲

عبارت «الف»: درست؛ برخی از اصول گشتالت نشان می‌دهد که ویژگی‌های حسی مانند استمرار (پشت‌سر هم بودن)، مجاورت (کنار هم بودن) و... بر ادراک اثر می‌گذارد. از طرف دیگر شواهد تجربی جدید نشان می‌دهد که علاوه بر ویژگی‌های حسی، ادراک به شدت از نوع پردازش افراد اثر می‌پذیرد. بنابراین نظام ذهنی افراد هم در نحوه ادراک اثرگذار است.

عبارت «ج»: درست؛ در اصل مجاورت اشکالی که کنار هم و نزدیک‌تر به هم هستند، در یک دسته گروه‌بندی می‌شوند و لزومی ندارد که به هم شبیه باشند (ممکن است در هر دسته شکل‌های مختلفی وجود داشته باشد، چون ملاک فقط کنار هم بودن اشکال بوده است). ولی در اصل مشابهت اشکال شبیه به هم در یک گروه قرار داده می‌شوند، بنابراین شکل‌هایی که در دسته‌های متفاوت قرار گرفته‌اند، حتماً از یک جهت (مثلاً رنگ) با هم متفاوت هستند.

عبارت «ب»: نادرست؛ اصل شکل و زمینه بیان می‌کند که ادراک ما از یک شکل تحت تأثیر زمینه‌های مختلف تغییر می‌کند و ثابت نیست.

عبارت «د»: نادرست؛ روان‌شناسان گشتالت باور دارند که روش‌های جزءنگر درک جامعی ایجاد نمی‌کند. همچنین آنان اعتقاد داشتند «کل بیشتر از مجموع اجزاست». از نظر آن‌ها کل علاوه بر مجموع اجزاء، شامل روابط بین اجزاء هم می‌شود که از جمع اجزاء به دست نمی‌آید. بنابراین برای رسیدن به جامع‌ترین درک باید هم مجموع اجزاء را در نظر گرفت و هم روابط بین اجزاء را.

- در اصل مشابهت، ملاک دسته‌بندی اشکال وجود یک ویژگی مشترک است. مثلاً اگر تعداد زیادی دایره ببینیم که برخی از آن‌ها قرمز، برخی سبز و برخی آبی باشند، آن‌ها را بر اساس رنگ دسته‌بندی می‌کنیم. یا اگر تعداد زیادی شکل هندسی شامل دایره، مربع و مثلث ببینیم، آن‌ها را بر اساس شکل دسته‌بندی می‌کنیم. دقت کنید که معمولاً در اصل مشابهت، اشکال از نظر مکان قرار گرفتن، تفاوت خاصی ندارند و در فواصل یکسانی از هم قرار دارند.

۷۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی (درس ۳)

عبارت «اول»: برای حفظ توجه و ایجاد تمرکز باید از انجام فعالیت در ساعت‌های طولانی پرهیز کرد (تأیید گزینه‌های ۲ و ۴). از طرف دیگر در گوش‌به‌زنگی اگر فرد برای مدت طولانی منتظر دریافت محرک باشد، خسته شده و کارایی او کاهش می‌یابد. بنابراین کاهش مدت زمان انجام فعالیت، کارایی گوش‌به‌زنگی را افزایش می‌دهد و قسمت اول گزینه ۱ هم درست است.

عبارت «دوم»: برآورد دقیق حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، به ویژگی‌های شخصی و دشواری تکلیف مورد نظر بستگی دارد، یعنی هرچه تکلیف ساده‌تر باشد، حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر افزایش می‌یابد (تأیید گزینه ۴). از طرف دیگر اگر تکلیفی که همزمان انجام می‌دهیم، دشوار نباشند، اثر منفی انجام دادن چند تکلیف همزمان کاهش می‌یابد (تأیید گزینه ۲ و رد گزینه ۱).

عبارت «سوم»: برای ایجاد توجه متمرکز باید از حواس مختلف در انجام دادن یک تکلیف استفاده کنید. اگر حواس مختلف درگیر انجام دادن یک تکلیف باشد، کارایی توجه افزایش می‌یابد (تأیید گزینه‌های ۳ و ۴).

عبارت «چهارم»: در هر موقعیت ردیابی دو خطای هشدار کاذب و از دست دادن محرک هدف ممکن است رخ بدهد؛ اینکه از دست دادن را فدای هشدار کاذب کنیم و یا برعکس بستگی به اهمیت تکلیف دارد، یعنی هرچه تکلیف اهمیت بیشتری داشته باشد، احتمال خطای هشدار کاذب افزایش و احتمال از دست دادن محرک هدف کاهش می‌یابد (تأیید گزینه‌های ۲ و ۴).

– دشواری تکلیف عاملی است که در دو جا تأثیر منفی می‌گذارد:

۱) مدت زمان مفید برای توجه مستمر را کاهش می‌دهد.

۲) اثر منفی انجام همزمان چند تکلیف را افزایش می‌دهد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی (درس ۴)

۷۱- پاسخ: گزینه ۱

عبارت «اول»: در مرحله دوم از روش پس‌خبا، «سؤال کردن» وجود دارد که در آن فرد با کمک طرح سؤال عملکرد حافظه خود را بهبود می‌دهد.

عبارت «دوم»: رسم نمودار یکی از روش‌های فن «استفاده از چند روش حرکتی» است. همچنین برجسته کردن وجوه تمایز مفاهیم هنگام یادگیری به فن «تمایزبخشی» اشاره دارد. بنابراین قسمت دوم همه گزینه‌ها درست است.

عبارت «سوم»: پرهیز از انجام همزمان چند فعالیت موجب توجه دقیق‌تر و رمزگردانی بهتر اطلاعات می‌شود. به همین خاطر است که می‌بایست هنگام مطالعه تلفن همراه را از خود دور نگه داریم تا توجه همزمان به تلفن همراه و مطلب مطالعه معطوف نشود.

عبارت «چهارم»: برای عملکرد بهتر حافظه بهتر است مطالب را به زبان خودمانی بازگو کنیم و یاد بگیریم. «برگرداندن به زبان خود» یکی از عوامل مؤثر در یادگیری مهدی است.

– راهکارهای افراد برای بهبود حافظه می‌تواند دربردارنده چند مورد از فنون بهسازی حافظه باشد. مثلاً رسم نمودار که نمونه‌ای از فن «استفاده از چند روش حرکتی» است، اگر به منظور مشخص کردن تفاوت‌های دو مفهوم باشد، فن «تمایزبخشی» هم محسوب می‌شود و اگر برای دسته‌بندی کردن و خلاصه کردن کل مطالب یک درس باشد، فن «ساماندهی مطالب» محسوب می‌شود. همچنین اگر نمودار برای مشخص کردن اجزا و ویژگی‌های یک مفهوم و ارائه مثال‌های مختلف برای هر قسمت آن مفهوم باشد، فن «بسط معنایی» نیز محسوب می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی (درس ۴)

۷۲- پاسخ: گزینه ۲

پرسش «اول»: حافظه حسی و بلندمدت از نظر ظرفیت اندوزش مشابه هستند (هر دو ظرفیت نامحدود دارند)، اما رمزگردانی در حافظه حسی فقط به صورت حسی و در حافظه بلندمدت عمدتاً به صورت معنایی است. همچنین زمان بازیابی اطلاعات در حافظه حسی حدود نیم ثانیه است، ولی در حافظه بلندمدت از چند دقیقه تا آخر عمر است.

پرسش «دوم»: بازیابی اطلاعات از حافظه به نشانه‌های آن اطلاعات وابسته است. هرچه نشانه‌های بیشتری داشته باشیم، بازیابی بهتری انجام می‌شود.

پرسش «سوم»: فراموشی خاطرات آزاردهنده، نعمت بزرگی است.

پرسش «چهارم»: یکی از ساده‌ترین شیوه‌های انتقال اطلاعات از حافظه کوتاه‌مدت به حافظه بلندمدت بازگویی و تمرین است. دقت کنید که توجه کردن به اطلاعات، عامل انتقال از حافظه حسی به حافظه کوتاه‌مدت و کاری است.

- وجه تمایز حافظه حسی و حافظه بلندمدت در دو چیز است:
۱: نوع رمزگردانی ۲: مدت زمان نگهداری و بازیابی اطلاعات

۷۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی (درس ۵)

گزینه ۲ نمونه‌ای از حل مسئله با روش اکتشافی، مهندسی معکوس یا شروع از آخر است. این روش زمانی کاربرد دارد که فرایند رسیدن به هدف را نمی‌دانیم و از یک هدف نهایی (یک مسئله حل شده مشابه) شروع می‌کنیم و قدم به قدم به عقب باز می‌گردیم تا مراحل و اقداماتی که طی شده است را کشف کنیم. مثلاً وقتی تکنولوژی ساخت یک خودرو را در اختیار نداریم و مراحل تولید آن را نمی‌دانیم، می‌توانیم از یک خودروی ساخته شده خارجی شروع کنیم.

گزینه ۱: مسائلی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع خوب تعریف نشده هستند، ولی نمی‌توانیم بگوییم که همه آن‌ها خوب تعریف نشده هستند. ضمناً در مسائل خوب تعریف نشده، تعریف دقیق هدف کار دشواری است و به‌سختی انجام می‌شود، اما غیرممکن نیست. گزینه ۳: این فرد برای پیدا کردن رمز قفل کیف خود تمام حالت‌های ممکن از ترکیب ارقام را جایگذاری کرده است، این روش دقیق و مبتنی بر محاسبات ذهنی است، دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند و زمانبر است؛ بنابراین از روش‌های تحلیلی حل مسئله محسوب می‌شود. گزینه ۴: روش به‌کارگرفته شده توسط این پزشک روش تحلیلی است، زیرا مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و مورد قبول همگان است. توجه داشته باشید که هریک از این افراد متخصص بوده و اطلاعاتی ارائه می‌دهند که مبتنی بر یافته‌های دقیق علمی است، نه مبتنی بر نظرات شخصی خود.

- اگر فرد برای پیدا کردن رمز قفل کیف خود آن را به چهار مسئله فرعی (پیدا کردن هریک از ارقام عدد چهاررقمی) تقسیم کند و برای هر مسئله فرعی، چند عدد را به‌شکل تصادفی وارد کرده و با گوش دادن به صدای تقه‌ظریف به درست بودن آن عدد پی ببرد، روش او اکتشافی (از نوع خرد کردن) محسوب می‌شود. در مقابل اگر تمام حالت‌های ممکن از ترکیب ارقام را امتحان کند، روش او تحلیلی محسوب می‌شود و به شکل تضمینی، ولی در زمان طولانی به جواب درست می‌رسد.

۷۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی (درس ۵)

عبارت «اول»: تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیر می‌گذارد، ولی همیشه راه حل را آسان نمی‌کند. در این مثال هم تعمیرکار علی‌رغم داشتن تجارب گذشته نتوانسته مسئله را حل کند؛ در واقع علت عدم موفقیت او پیروی صرف از تجربه گذشته و عدم بازبینی آن بوده است. بنابراین قسمت «اول» در گزینه‌های ۳ و ۴ درست هستند. عبارت «دوم»: هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی فقط دستیابی به راه حل آن مسئله خاص نیست (هدف اول)، بلکه هدف آن است که در اثر حل مسئله به اصول و قوانینی دست یابیم که در موقعیت‌های دیگر هم قابل استفاده باشد (هدف دوم و نهایی). زمانی که دانش‌آموز با استفاده از فرمول‌های کتاب درسی که در کلاس آن‌ها را آموخته به سؤالات آزمون کلاسی پاسخ می‌دهد، در راستای همان هدف اول یعنی تسلط به راه حل مسائل خاص عمل کرده است. ضمناً مسائل ریاضی که از طریق فرمول‌های مشخصی حل می‌شوند، روش تحلیلی حل مسئله به حساب می‌آیند. بنابراین قسمت «دوم» در گزینه‌های ۱ و ۴ درست هستند. عبارت «سوم»: وقتی سماجت بر حل مسئله برای مدت زمانی نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند، فراموش می‌شوند. در نتیجه هنگام مراجعه مجدد و با نبود عواملی که مانع حل مسئله می‌شدند، حل مسئله محقق می‌شود. به این موضوع اثر نهفتگی گفته می‌شود. بنابراین قسمت «سوم» در گزینه‌های ۳ و ۴ درست هستند.

- اگرچه در کتاب درسی اهداف نظام تعلیم و تربیت را به موارد یک و دو صراحتاً تقسیم نکرده است، ولی باید توجه داشت که تا آموزش‌های اولیه درسی داده نشود و دانش‌آموز توانایی حل تمرین‌های مسائل خاص را به‌دست نیاورد، دستیابی به هدف دوم امکان‌پذیر نیست. بنابراین حل مسائل درسی خاص، هدف اولیه از تمرین‌های آموزشی است و حل مسائل زندگی روزمره و دستیابی به اصول و قوانین کلی حل مسئله، هدف نهایی و مهم‌تر از انجام تمرین‌های آموزشی است.

۷۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی (درس ۶)

این مدیر بیشتر بر شواهدی تمرکز کرده که دیدگاه او را درباره خوب بودن سیستم X تأیید می‌کند و اطلاعات مثبت درباره سیستم‌های موفق دیگر را نادیده گرفته است. بنابراین می‌توان گفت دچار سوگیری تأیید شده است.

گزینه ۱: در سبک تصمیم‌گیری منطقی فرد همه راهکارهای ممکن را بدون تعصب مورد بررسی قرار می‌دهد و تحت تأثیر موانع تصمیم‌گیری مثل سوگیری تأیید قرار نمی‌گیرد. بنابراین این فرد از سبک منطقی استفاده نکرده است.

گزینه ۳: زمانی که فرد تحت تأثیر واکنش‌های هیجانی و زودگذر که در موقعیت تصمیم‌گیری به وجود می‌آید، قرار گیرد و «کنترل نکردن هیجانات» مانع تصمیم‌گیری بوده است. مثلاً اگر گفته می‌شد که مدیر تحت تأثیر تبلیغات و شهرت سیستم X قرار گرفته و بدون بررسی آن را انتخاب می‌کند، این گزینه درست محسوب می‌شد.

گزینه ۴: منظور از موقعیت‌های پرخطر، موقعیت‌هایی است که با خطر از دست دادن همراه است و نمی‌دانیم چه اتفاقی می‌افتد، که در این مثال وجود نداشته است.

۷۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی (درس ۶)

اگرچه یکی از ملاک‌های تصمیم‌گیری خطر از دست دادن است، ولی گاهی اوقات افراد به دلیل پرداخت هزینه‌های قبلی، خطر را نادیده می‌گیرند؛ مانند کسی که با وجود طوفانی بودن دریا و خطرناک بودن شنا، فقط به این دلیل که برای تهیه لوازم شنا هزینه کرده و زحمت کشیده تصمیم می‌گیرد، شنا کند.

گزینه ۱: بررسی پیامدهای اجرای هر اولویت، مرحله چهارم تصمیم‌گیری است، نه مرحله هفتم.

گزینه ۲: با توجه به تعداد اولویت‌ها و میزان اهمیت، تصمیم‌گیری‌ها به چهار نوع تقسیم می‌شوند: مهم ساده - مهم پیچیده - معمولی ساده - معمولی پیچیده

گزینه ۳: تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است، نه برعکس. زیرا تصمیم‌گیرندگان با این مسئله مواجه هستند که بهترین انتخاب چیست. (هر دو با مسئله مواجه هستند)

- مرحله چهارم تصمیم‌گیری، ارزیابی پیامدهای هر انتخاب (اولویت) است؛ یعنی تمام انتخاب‌های موجود بررسی شده و پیامدهای احتمالی آن‌ها در آینده، ارزیابی می‌شود. ولی مرحله هفتم تصمیم‌گیری، ارزیابی پیامدهای اجرای اولویت مورد نظر است؛ یعنی فقط یک گزینه‌ای که انتخاب و اجرا شده، ارزیابی می‌شود.

۷۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی (درس ۷)

عبارت «اول»: در موقعیت صورت سؤال فرد دچار ناهماهنگی شناختی شده است، زیرا رفتار و عملکرد او با نگرشش مبنی بر تیزهوش بودنش تناقض دارد و او برای برطرف شدن این حالت ناخوشایند (یعنی ناهماهنگی شناختی)، به توجیهاتی روی می‌آورد تا ناهماهنگی فکری خود را حل کرده و احساس آرامش کند.

عبارت «دوم»: این نوجوان به این باور رسیده است که برای ورزش والیبال کارایی لازم را ندارد و این باور او با شواهد محیطی هماهنگ است. توجه کنید که ناتوانی او واقعی است و مانند درماندگی آموخته شده، کاذب و ناشی از یادگیری نیست. (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

عبارت «سوم»: برای انگیزه مضاعف باید پیروزی و شکست را به عوامل درونی مانند تلاش نسبت داد، نه به عوامل بیرونی مانند امکانات پایین. اسناد به عوامل بیرونی و غیرقابل کنترل، فرد را دچار ناامیدی می‌کند و انگیزه تلاش را کم می‌کند.

۷۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی (درس ۷)

عبارت «اول»: با قطع پاداش و عامل برانگیزاننده خارجی، صالح همچنان رفتار خود را ادامه داده، پس دارای انگیزه درونی است، اما مهدی پس از قطع پاداش تلاش خود را متوقف کرده، پس دارای انگیزه بیرونی است. (تأیید گزینه‌های ۳ و ۴)

عبارت «دوم»: انگیزه‌ها از نظر شدت و جهت با هم تفاوت دارند؛ مثلاً ممکن است جهت‌گیری یک فرد، حرکت به سمت منافع شخصی و جهت‌گیری فرد دیگر، حرکت در مسیر منافع جمعی باشد. همچنین عاملی نیرومند به نام نگرش وجود دارد که تحت تأثیر آن منافع جمعی به منافع فردی ترجیح داده می‌شود. (تأیید گزینه‌های ۲ و ۴)

عبارت «سوم»: در انگیزه بیرونی عامل بروز رفتار در بیرون از فرد وجود دارد. کودکانی که برای رعایت قانون‌های مهدکودک تحت تأثیر انگیزه بیرونی هستند، در غیاب مربی خود قوانین را رعایت نمی‌کنند. فراموش نکنیم در صورت غلبه انگیزه بیرونی، حذف شدن عوامل بیرونی موجب توقف یا کم‌رنگ شدن رفتار می‌شود. (تأیید گزینه‌های ۱ و ۴)

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی (درس ۸)

عبارت «اول»: نادرست؛ متغیرهای روان‌شناختی و بیماری‌های جسمانی با هم رابطه متقابل دارند؛ یعنی بیماری‌های جسمانی هم می‌توانند پیامد مشکلات روانی و هم عامل بروز مشکلات روانی باشند. برای مثال کسی که دارای مشکلات قلبی عروقی است، ممکن است این بیماری ناشی از مشکلات روانی مانند تحمل استرس‌های زیاد شغلی باشد و یا خود عامل ایجاد مشکلات روانی دیگر مانند اضطراب یا افسردگی شود.

عبارت «دوم»: نادرست؛ چنین فردی چون بدون مداخلات پزشکی بهبود می‌یابد و هیچ بیماری خاصی ندارد، در قسمت میانه قرار می‌گیرد.

عبارت «سوم»: نادرست؛ گوشت و جایگزین‌ها و شیر و لبنیات در یک طبقه قرار دارند. بنابراین مقدار مصرف میوه‌ها که در طبقه پایین‌تر قرار دارد، باید از همه این مواد بیشتر باشد.

عبارت «چهارم»: درست؛ در پرسش‌نامه مربوط به میزان انگیزه ۱۶ سوال وجود دارد که از ۱ نمره (اصلاً این طور نیستیم) تا ۵ نمره (کاملاً این طور هستیم) به هر سؤال اختصاص داده می‌شود. طبق دستورالعمل این پرسش‌نامه اگر فردی به تمام موارد ۴ یا ۵ نمره اختصاص داده باشد (یعنی عددی بین $4 \times 16 = 64$ و $5 \times 16 = 80$) می‌توان گفت که این فرد می‌تواند از انگیزه خود در کارها بهره بگیرد و مدل مثبت و خوبی برای دوستان و هم‌کلاسی‌های خود باشد.

- پرسش‌نامه انگیزه در پایان درس ۷ قرار داده شده و شامل ۱۶ عبارت است که همه آن‌ها نشان‌دهنده برخورداری از انگیزه بالا است. بنابراین هرچقدر فرد عدد ۵ یا ۴ را انتخاب کند، انگیزه بالاتری دارد و هرچه بیشتر عدد ۱ یا ۲ را انتخاب کرده باشد، یعنی انگیزه ضعیف‌تری دارد.

۸۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی (درس ۸)

عبارت «اول»: حلما در اثر مواجه شدن با عصبانیت مادرش دچار فشار روانی می‌شود و گریه کردن او علامت رفتاری فشار روانی است (تأیید گزینه ۱)

عبارت «دوم»: مقابله‌های ناسازگارانه مقابله‌هایی هستند که به حل مسئله و برطرف کردن فشار روانی کمکی نمی‌کنند و معمولاً مقابله‌های ناکارآمد، ناسازگار و مضر هستند، مانند شاهین که با از دست دادن جوجه اردک‌ش از خوردن غذا دست کشیده است. البته می‌توانیم بگوییم که شاهین فشار روانی منفی را هم تجربه کرده است، زیرا در فشار روانی منفی فرد قادر به دستیابی به هدف نیست و احساس درماندگی و ناامیدی و در نتیجه شکست و ناکامی در او شکل می‌گیرد. بنابراین قسمت «دوم» در همه گزینه‌ها درست هستند.

عبارت «سوم»: احساس حمایت اجتماعی از مقابله‌های سازگارانه بلندمدت است. از طرف دیگر احساس حمایت اجتماعی به واسطه باورهای دینی و مذهبی که موجب قرض دادن به دیگران می‌شود، راه مستقیم تأثیر مذهب بر سلامت است. بنابراین قسمت «سوم» در گزینه‌های ۱ و ۴ درست هستند.

عبارت «چهارم»: در فشار روانی مثبت انگیزه و تلاش فرد برای رسیدن به هدف‌ها افزایش یافته، با موقعیت به چالش برخاسته و هنگام رسیدن به هدف، فشار روانی‌اش از بین می‌رود، مانند زیبا که برای موفقیت در کارشناسی ارشد تمام تلاش خود را کرده است. ضمناً او روزانه ۱۲ ساعت مطالعه می‌کند و دقت و تمرکز دارد (علامت شناختی). از طرف دیگر داشتن برنامه‌ریزی از روش‌های سازگارانه بلندمدت محسوب می‌شود. پس قسمت «چهارم» در گزینه‌های ۱ و ۳ درست هستند.

– «علائم فشار روانی» با «مقابله با فشار روانی» متفاوت است؛ علائم فشار روانی در همان موقعیت فشار آور اتفاق می‌افتند و نشان‌دهنده تأثیری است که فشار روانی بر فرد گذاشته است. در حالی که مقابله با فشار روانی، با یک فاصله زمانی اتفاق می‌افتد و اقداماتی است که فرد با آن‌ها می‌خواهد بر فشار روانی تأثیر بگذارد. مثلاً گریه کردن اگر در همان موقعیت فشار روانی اتفاق بیفتد، یک علامت رفتاری محسوب می‌شود ولی اگر فرد گریه کردن را به‌عنوان یک راهکار برای آرام کردن خودش و تخلیه هیجاناتش به‌کار گیرد، نوعی مقابله با فشار روانی محسوب می‌شود.

زبان عربی (ویژه انسانی)

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۳)

۸۱- پاسخ: گزینه ۲

سَجَد: سجده کردند (رد گزینه ۱) / استَكْبَر: تکبر ورزید، گردن‌کشی کرد (رد گزینه ۳) / کَانَ: بود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / لَفْظ «زیرا» در گزینه ۴ اضافی است زیرا معادلی در آیه شریفه ندارد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۳)

۸۲- پاسخ: گزینه ۱

يَنَامُ النَّاسُ: مردم می‌خوابند (رد گزینه ۲) / تَسْهَرُ: بیدار می‌مانند؛ فعل مضارع است (رد گزینه ۳) / كَلَّ اللَّيْلُ: تمام شب؛ «كَلَّ» وقتی با اسم مفرد‌الدار «بیاید، معنای «تمام» می‌دهد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / لاسْتَقَرَّ: برای استقرار (رد سایر گزینه‌ها) / هَذِهِ عَيُونٌ ...: این‌ها، چشم‌هایی هستند ...؛ یک جمله کامل است (رد گزینه ۲) / لَنْ تَبْكِي: گریه نخواهند کرد (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۱) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۱)

۸۳- پاسخ: گزینه ۲

جَمَالُهُ الْخَلَابَةِ: زیبایی دلربایش (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / اخْضَرَّتْ: سرسبز شد (رد گزینه ۳) / أَشْجَارٌ نَضْرَةُ: درختانی تر و تازه؛ نکره است (رد گزینه ۱) / أَلْحَانٌ جَمِيلَةٌ: صداهایی زیبا؛ نکره است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / تُخْبِرُ: باخبر می‌سازد (رد گزینه ۳) / ضَمْنًا «ما را» در گزینه ۴ اضافی است.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۶) و عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

۸۴- پاسخ: گزینه ۱

لَيَعْمَلُ: باید کار کند (رد گزینه ۲) / مَا يَطْلُبُهُ: آنچه می‌خواهد (رد گزینه ۴) / لَا يَشْعُرُ بِخِيَةِ الْأَمَلِ: احساس ناامیدی نکند، نباید احساس ناامیدی کند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / عِنْدَمَا يُوَاجِهْ: وقتی که روبرو می‌شود (رد گزینه ۳) / الْحَيَاةُ قَائِمَةٌ عَلَى السَّعْيِ وَالصَّبْرِ: زندگی بر پایه تلاش و صبر است، زندگی بر تلاش و صبر استوار است (رد گزینه ۳)

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۲ (جامع) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۴)

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

مِنْ أَشْهُرِ خِصَالٍ: از أشهرترین خصلت‌ها (رد گزینه ۲) / كَانَتْ تُعْجَبُ ... إِعْجَابًا: حتماً خوشش می‌آمد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / لَا يَأْتِيهِ: نزد او نمی‌آمد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / ذُو حَاجَةٍ: نیازمندی (رد گزینه ۲)

۸۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس‌های ۲ و ۵) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۳)

ترجمه صحیح عبارت: «بیا دربارهٔ خاطرات معلولانی که درجات بالایی را به دست آورده‌اند، کتابی بنویسیم!»

۸۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بعضی حیوانات حافظه‌ای قوی‌تر از انسان دارند!

گزینه ۲: ارزش نفت تنها در کشورهای صنعتی شناخته می‌شود!

گزینه ۳: دربارهٔ خطری که شهرمان را تهدید می‌کند، سخنرانی خواهیم کرد!

۸۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۶)

بررسی گزینه ۳:

«لا يستطيع: می‌تواند» فعل مضارع است نه ماضی / «أن يحصلون» با آمدن حرف «أن» ناصبه قبل از آن، باید «ن» از آخر فعل حذف شود.

۸۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۱)

ترجمه عبارت: «آنچه را که می‌دانی نگو، بلکه همه چیزهایی را که می‌دانی [هم] نگو!»

مفهوم عبارت: انسان نباید دربارهٔ چیزهایی که اطلاعی از آن ندارد، حرف بزند و از آن مهم‌تر این است که نباید دربارهٔ تمام چیزهایی که از آن‌ها باخبر است هم لب به سخن باز کند.

در میان ابیات داده‌شده، تنها بیت گزینه ۲ ارتباط معنایی با عبارت داده‌شده دارد. خصوصاً مصراع دوم با قسمت «لا تقل کل ما تعلم» ارتباط معنایی نزدیک‌تری دارد.

■ ترجمه متن:

«تالار از شادی موج می‌زد و مهمان‌ها شاد و خوشحال باهم صحبت می‌کردند، و من درحالی‌که با دوستانم گفت‌وگو می‌کردم، ناگهان نگاهم به خانم محترمی افتاد که در گوشهٔ سالن نشسته بود درحالی‌که از میان عینک قدیمی‌اش به حاضران با دقت می‌نگریست! از ظاهر ساده‌اش خوشم آمد، از این‌رو با اشتیاق برای آشنایی با وی به سمتش رفتم که ناگاه چیزی را دیدم که باورکردنی نبود! به او سلام کردم و گفتم: «خانم! آیا مرا می‌شناسید؟» پاسخ داد: «نه، من از طرف عروس خانم دعوت شده‌ام که سال‌ها پیش از مدرسه من دانش‌آموخته شده است!» به او گفتم: «آیا آن روز را به یاد دارید که همین عروس خانم ما، ساعت گران‌بهایش را گم کرد و شما از همه ما خواستید که به سمت دیوار به پشت برگردیم بی‌آنکه سرهایمان را بچرخانیم؟ سپس اقدام به بازرسی یک‌به‌یک ما کردید تا اینکه آن ساعت را پیدا کردید، اما تا آخرین دانش‌آموز به بازرسی ادامه دادید! ای معلم بزرگ! آیا اکنون مرا شناختید؟»

او گفت: «بله! آن حادثه را به روشنی به یاد دارم! اما تو را به خاطر می‌آورم عزیزم!» من با تعجب به او گفتم: «چگونه مرا به یاد می‌آوردید درحالی‌که ساعت را در جیب من یافتید؟ چرا مرا از مدرسه اخراج نکردید؟» خانم به شیرینی لبخند زد و پاسخ داد: «چون وقتی شروع به بازرسی کردم، چشمانم را بستم تا کسی را نبینم!»

۹۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه ۱: خانم معلم در جشن عروسی یکی از فارغ‌التحصیلانش از مدرسه، حاضر شده بود!

گزینه ۲: خانم معلم دانش‌آموزش را به روشنی در جشن به یاد آورد، ولی وانمود کرد که او را اصلاً نشناخته است!

گزینه ۳: عروس در جشن ساعت گران‌بهایش را گم کرد، از این‌رو معلم اقدام به بازرسی هم‌کلاسی‌های دعوت‌شده‌اش کرد!

گزینه ۴: خانم معلم شروع به بازرسی دانش‌آموزانش کرد تا اینکه دزد ساعت را پیدا کرد و او را از مدرسه بیرون راند!

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه گزینه‌ها:

- گزینه ۱: خانم معلم نفهمید که چه کسی اقدام به دزدیدن ساعت کرده است، مگر پس از اینکه دزد خود را معرفی کرد!
- گزینه ۲: خانم معلم الگوی نیکویی در ارزش‌های اخلاق و مثالی برای عظمت روح انسانی بود!
- گزینه ۳: خانم معلم به بازرسی دانش‌آموزان ایستاده‌اش ادامه نداد، پس از اینکه دزد را میان آن‌ها یافت!
- گزینه ۴: دزد ساعت، یکی از هم‌کلاسی‌های عروس خانم بود که به جشن عروسی دعوت شده بود!

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

۹۲- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه گزینه‌ها:

- گزینه ۱: تعداد مهمانان حاضر در آن جشن به چند نفر رسید؟
- گزینه ۲: خانم معلم، دزد ساعت گران‌بها را کی و چگونه شناخت؟
- گزینه ۳: چرا خانم معلم وقتی که اقدام به بازرسی کرد، چشمانش را بست؟
- گزینه ۴: دانش‌آموز چگونه برای آشنایی، به‌سوی معلمش رفت؟

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

معلوم ← مجهول / فعل و فاعل ← فعل و نائب فاعل

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

مفعول مطلق للتأکید علی وقوع الفعل ← مفعول مطلق للنوع یبین وقوع الفعل

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۲ (درس‌های ۵ و ۷) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۱)

۹۵- پاسخ: گزینه ۱

إِمتَنَعَ ← إِمْتَنَعَ [فعل ماضی از باب «إِفْتَعَلَ» بر وزن «إِفْتَعَلَ» می‌باشد.]

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۲ (درس‌های ۱ و ۲)

۹۶- پاسخ: گزینه ۴

«السَّجَاد» و «المَسْجِد» هردو از یک مصدر مجرّد هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «الطَّالِب» و «يَطْلُبُ» از یک مصدر هستند ولی «يَطْلُبُ» فعل است نه اسم!
- گزینه ۲: «المُعَلِّمَات» و «عام» هردو از یک ریشه هستند ولی از یک مصدر نیستند چراکه مصدر اولی «تعلیم» و مصدر دومی «عِلْم» است.
- گزینه ۳: «المُفَقِّه» و «الْمُتَفَقِّه» به‌ترتیب از مصدر «تَفَقَّه» و «تَفَقُّه» هستند.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۶)

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

در گزینه‌های ۱ و ۳ «الضَّالِّحِينَ- العَجُوزِينَ» هردو صفت و مجرور به «ي» هستند اما در گزینه ۲ «المساکین» مرفوع به ضمه است؛ چون «المساکین» جمع مکسر است نه جمع سالم. در گزینه ۴ نیز صفت مفردی وجود ندارد.

باید دقت داشت که در این سؤال علامت اعراب را خواسته است نه اعراب را. به‌عنوان مثال، مرفوع بودن اعراب است و ضمه علامت آن!

۹۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۸)

در گزینه ۳ «مَنْ» به معنای «به» است ولی در گزینه‌های دیگر همان معنای «از» را دارد.

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۴)

مفعول مطلق زمانی معنای حرف «گ» را می‌دهد که دارای مضاف‌إلیه باشد. در گزینه ۲ «تَسْمِیَّة» مفعول مطلق نوعی و «النِّسَاء» مضاف‌إلیه آن می‌باشد.

ترجمه گزینه ۲: «کافران، فرشتگان را از روی نادانی مانند زنان نام‌گذاری می‌کنند!»
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: مفعول مطلق «تَسْبِیحاً» دارای صفت است و لذا به صورت قید ترجمه می‌شود.

گزینه ۳: مفعول مطلق «تَنْزِیلاً» تأکیدی است، زیرا بعد از آن صفت یا مضاف‌إلیه نیامده است.

گزینه ۴: مفعول مطلق وجود ندارد!

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس‌های ۲ و ۵)

با توجه به ضمیر «هُم» در می‌یابیم که جمله حالت مخاطب نیست و در نتیجه منادا ندارد و لذا گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست هستند. در گزینه ۴ نیز «الْأَخْوَان» مثنی است و با فعل‌های عبارت مطابقت ندارد.

ضمناً در جای خالی دوم می‌توان صفت یا حال به کار برد ولی اگر حال باشد، باید منصوب و بدون «ال» بیاید و اگر صفت است، باید «ال» دار و مرفوع باشد و در نتیجه گزینه ۴ باید مرفوع باشد (الْقِیْمَةُ).

ترجمه: «دوستانم نامه‌نگاری کردند تا دوستی‌شان زنده باقی بماند!»

- «تکاتَّبوا» هم می‌تواند فعل ماضی باشد هم فعل امر.

تاریخ (ویژه انسانی)

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۵)

به مرور زمان، آیین پیچیده‌ای در هند پدید آمد که به آیین برهمنی مشهور شد. این آیین به خدایان متعددی که در وداها ستایش شده بودند، باور داشت و آداب و مناسک دشواری را بر پیروان خود تحمیل می‌کرد. قربانی کردن، از جمله رسوم سخت و پیچیده آن بود. مناسک طاقت‌فرسای آیین برهمنی به تدریج موجب روی گردانی برخی پیروان آن شد و زمینه را برای شکل‌گیری و رواج آیین و اندیشه‌های دیگر در هند فراهم آورد.

- آیین بودایی مهم‌ترین آیینی بود که در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار کیش برهمنی ظهور کرد و برای چند قرن حیات فکری و فرهنگی هند باستان را تحت تأثیر قرار داد.

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۱۱) و تاریخ ۲ (درس‌های ۱۰ و ۱۲)

بررسی عبارت‌ها:

- (الف) از آثار تاریخ‌نگاری روزگار ایلخانان، می‌توان تاریخ جهانگشا، نوشته عظاملک جوینی، جامع التواریخ، اثر خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی و تاریخ گزیده، تألیف حمدالله مستوفی را نام برد.
- (ب) خواجه نصیرالدین توسی بسیاری از دانشمندان متواری در برابر هجوم مغولان را به ایران برگرداند و با تجمع ایشان در مرکز علمی رصدخانه مراغه زمینه فعالیت‌های علمی آن‌ها را هموار کرد.
- (ج) سنگ‌نوشته‌ها و لوح‌های گلی هخامنشی و نیز نوشته‌های مورخان یونانی عهد باستان، حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره نظام حکومتی و تشکیلات اداری آن دوران است.
- (د) هنر کاشی‌کاری نیز در کنار توسعه معماری، در این دوره به اوج خود رسید و استفاده از نقوش انسانی، گیاهی، جانوری و نیز نقوش هندسی برای تزیین بناهای مذهبی و غیرمذهبی کاربرد فراوانی یافت.

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۱۰)

- (الف) در روزگار مهرداد دوم، سفیرانی از سوی چین به ایران آمدند و در پی آن، روابط تجاری میان دو کشور با تکمیل جاده ابریشم توسعه پیدا کرد. در دوران همین پادشاه بود که اشکانیان تا رود فرات پیش رفتند و با امپراتوری روم همسایه شدند.
- (ب) مهرداد یکم با تسلط بر مناطق وسیعی در سرتاسر ایران، قدرت و قلمرو حکومت اشکانی را به طور چشمگیری افزایش داد.
- (ج) اردوان چهارم، نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد.
- (د) فرماندهی سپاه ایران را در جنگ حران (در زمان پادشاهی ارد دوم)، سردار بی‌باک و شجاع ایرانی، سورنا بر عهده داشت که با اجرای فنون گوناگون جنگی به پیروزی بزرگی دست یافت.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۱۵)

سه دوره زبان‌های ایرانی:

- ۱) زبان‌های کهن: مادی - فارسی باستان - اوستایی
- ۲) زبان‌های میانه: پارتی (پهلوی اشکانی) - فارسی میانه (پهلوی ساسانی)
- ۳) زبان‌های نو

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۲)

از مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، مورخ و مفسر مشهور، محمدبن جریر طبری است. او برای تألیف کتاب خود اخبار فراوانی را جمع‌آوری کرد و در این راه رنج فراوانی برد. او سعی داشت تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به خواننده واگذار کند. در روش سال‌شماری، حوادث به ترتیب زمان وقوع نوشته می‌شوند. مثلاً طبری در ذیل حوادث سال ۶۱ ق، وقایع محرم و عاشورا را گزارش می‌کند.

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس‌های ۹ و ۱۰)

- (الف) بسیاری از سلسله‌ها بدون اجازه و تأیید خلیفه قدرت را به دست گرفتند، مانند یعقوب لیث صفاری، بنیان‌گذار حکومت صفاریان، حسن بن زید، مؤسس حکومت علویان طبرستان و... که در سده‌های نخستین شکل گرفتند.
- (ب) الپتگین در میانه قرن چهارم هجری قمری در شهر غزنه در کوهستان‌های نواحی شرقی افغانستان کنونی که مرز شرقی سرزمین‌های اسلامی با هند غیرمسلمان محسوب می‌شد، زمینه ایجاد حکومتی محلی را فراهم کرد.
- (ج) در عصر آل بویه، مراسم عزاداری امام حسین علیه السلام در عاشورا و جشن عید غدیر خم باشکوه و عظمت برگزار می‌شد. همچنین در آن دوره، حرم امامان شیعه در عراق مرمت و بازسازی شد و سنت زیارت رو به گسترش نهاد.
- (د) حکومت سلجوقیان، به دنبال مرگ وزیر و پادشاه قدرتمند خود، یعنی خواجه نظام‌الملک و ملک‌شاه، در اثر اختلافات فراوان بر سر قدرت و جانشینی، دچار ضعف شد. همچنین هجوم اقوام مهاجمی همچون قراخانیان و غزها، منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن آسیب‌ها و خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۱۴)

از شاعران شاخص عصر صفوی می‌توان وحشی بافقی (د ۹۹۱ ق)، محتشم کاشانی (د ۹۹۶ ق) و صائب تبریزی (د ۱۰۸۶ ق) را نام برد.

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۱۶)

درگیری‌های پاپ‌ها و پادشاهان در اواخر قرون وسطا، استقلال و آزادی عمل بیشتری برای دولت - شهرهای ایتالیایی به وجود آورد.

- این استقلال، موقعیتی را برای متفکران و دانشمندان این شهرها ایجاد کرد که بتوانند تفکر و فرهنگ جدیدی را نشر دهند که کاملاً با اندیشه و فرهنگ حاکم بر قرون وسطا متفاوت بود.

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۳)

ناصرالدین شاه امتیاز تأسیس یک واحد نظامی حرفه‌ای با عنوان بریگاد قزاق را به روسیه واگذار کرد. نیروی قزاق تشکیلات نظامی منسجم و منظمی بود که تا اواخر حکومت قاجاریه تحت فرماندهی افسران روسی فعالیت می‌کرد. نفرات این نیرو در اوج گسترش کمتر از ۱۰ هزار نفر بود و بیشتر به عنوان نیروی نگهبان شخص شاه و خاندان سلطنت و دفع کننده شورش‌ها و اعتراض‌های داخلی عمل می‌کرد و در حفظ مرزها و مقابله با هجوم خارجی کارایی چندانی نداشت.

- ارتش ایلخانی قاجار در جنگ با ارتش‌های اروپایی و به خصوص ارتش روسیه، ناکارآمدی خود را نشان داد. از این رو، عباس میرزا فرمانده جنگ‌های ایران و روس، درصدد برآمد با استفاده از دانش و تجارب کارشناسان نظامی فرانسه و انگلستان، ارتش ایران را تجدید سازمان و مجهز به سلاح‌های مدرن کند، اما تلاش‌های او به دلیل پیمان شکنی دولت فرانسه، بدعهدی دولت انگلیس و موانع و مشکلات داخلی بی‌نتیجه ماند.

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۶)

آلمان از یک سو با هدف مقابله با تهدیدهای خارجی به ویژه خطر حمله فرانسه و از سوی دیگر برای پیشبرد سیاست‌های توسعه طلبانه خود در اروپا و فراسوی دریاها، با برخی از کشورها پیمان اتحاد سیاسی و نظامی منعقد کرد.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۸)

پس از به زانو درآمدن نازی‌ها، جنگ با ژاپن ادامه یافت. در حالی که نشانه‌های شکست و تسلیم شدن ژاپنی‌ها آشکار شده بود، دولت آمریکا دو شهر هیروشیما و ناگاساکی ژاپن را برای اولین بار در تاریخ، با بمب‌های اتمی ویران کرد.

گزینه ۲: نیروهای محور هم‌زمان به شرق اروپا و بالکان هجوم برده و کشورهای آن منطقه را زیر سلطه درآوردند و سپس سرتاسر شمال آفریقا را صحنه جنگ نمودند.

گزینه ۳: شوروی تا ژوئن ۱۹۴۱ در جنگ بی‌طرف بود. در این زمان هیتلر به رغم پیمان عدم تجاوز با استالین، برق‌آسا به این کشور حمله کرد.

گزینه ۴: با حمله هیتلر به شوروی، معادله جهانی به زیان ایران به هم خورد و یک بار دیگر، شوروی و انگلستان علیه میهن ما متحد شدند.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۹)

(الف) در فاصله سال‌های ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲، شاه فقط بر ارتش مسلط بود و نظارت و قدرت اداری و اجرایی کشور در اختیار هیئت دولت و مجلس شورای ملی بود.

(ج) نمایندگان مجلس شورای ملی در مخالفت با اعطای امتیاز نفت شمال به شوروی، دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب، مذاکره کند و اقدامات لازم را انجام دهد.

بررسی سایر موارد:

(ب) دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، بی‌درنگ هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.

(د) نمایندگان مجلس شورای ملی به پیشنهاد دکتر محمد مصدق طرحی را به تصویب رساندند که دولت را از مذاکره و انعقاد قرارداد با کشورهای خارجی در خصوص نفت ایران بدون تأیید و تصویب مجلس منع می‌کرد.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۱۱)

نفوذ، روشی خاموش و تدریجی بوده و در بسیاری موارد، هدف مورد نفوذ، بدون آنکه خود بفهمد، طعمه دشمنان قرار می‌گیرد. هزینه نظامی در این روش، به شدت کاهش پیدا کرده (الف) و مهم‌تر از همه، دشمن هیچ‌گاه به شکل واضح و روشن، آشکار نمی‌شود (ب) و به همین دلیل، شناسایی و طرد نمی‌شود.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ج) تسلط بر فکر و اراده فرد است که مربوط به نفوذ فردی یا موردی است.

(د) این عبارت در مورد نفوذ تدریجی یا جریانی درست است.

جغرافیا (ویژه انسانی)

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۴)

یکی از زیباترین و فعال‌ترین پدیده‌های رشته کوه زاگرس، گنبد‌های نمکی است که توده‌ای از نمک به شکل تقریباً گنبدی که بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می‌آید. چین‌خوردگی‌های زاگرس چین‌خوردگی‌های دیواره‌مانندی هستند که با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر در جهت شمال غربی - جنوب شرقی کشیده شده است.

گزینه ۱: البرز
گزینه ۲: تالش
گزینه ۴: بشاگرد

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴)

در کوهستان‌ها با توجه به شرایط آب‌وهوایی (ب) و جنس سنگ‌ها (د)، پیوسته هوازدگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می‌دهد.

- تغییرات دمای شب و روز (الف) و یخ بستن آب در شکافها و درزها (ج) از عوامل مهم هواز دگی در کوهستانها هستند. دو عامل مهم فرسایش در کوهستانها، آبهای جاری و یخچالها هستند.

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۹)

طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک در شهر تهران (الف) و احداث کانال مانس بین کشور فرانسه و انگلستان (د) بیانگر تأثیر سیاست و تصمیمگیریهای سیاسی روی فضای جغرافیایی است. بررسی عبارت‌های نادرست: موارد «ب» و «ج» بیانگر تأثیر جغرافیا بر سیاست و تصمیمگیریهای سیاسی است.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۳ (درس ۴)

$100 \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم}} = \text{شاخص انحراف } (\%)$

$150 = 100 \times \frac{12}{8} = \text{شاخص انحراف «الف» و «ب»}$

$166 = 100 \times \frac{10}{6} = \text{شاخص انحراف «ج» و «د»}$

با توجه به اینکه شاخص انحراف در شهرهای «الف» و «ب» کمتر است، بنابراین هزینه احداث نیز کمتر خواهد بود.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۵)

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و مرطوب است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود. مهم‌ترین کمربندهای خشک و بیابانی کره زمین در اثر عامل پرفشار جنب حاره‌ای به وجود آمده است که ایران هم در داخل این کمربند خشک قرار دارد. عامل پرفشار جنب حاره‌ای در تابستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش بارش در دوره گرم سال در کشور می‌شود.

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیای ایران (درس ۱۰)

پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشتهای وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز، گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۲ (درس ۱۱)

ژئوپلیتیک بررسی‌کننده روابط میان قدرت، سیاست و جغرافیا است. منطقه ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آنها با یکدیگر وارد تعامل (کنش و واکنش) می‌شوند. به عبارت دیگر، منطقه ژئوپلیتیکی منطقه‌ای است که در آن سه عامل جغرافیا، سیاست و قدرت بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و توجه حکومت‌ها، به‌ویژه قدرت‌های جهانی، را به خود جلب می‌کنند. از مناطق ژئوپلیتیکی جهان امروز می‌توان به مناطق ژئوپلیتیکی خلیج فارس، اتحادیه اروپا، دریای خزر و قفقاز اشاره کرد.

- تعامل میان سران کشورها ممکن است مذاکره، همکاری و هم‌بستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد و لزوماً سازنده نخواهد بود.

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۳)

یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. جبهه قطبی در تغییرات آب‌وهوایی ایران نقش مهمی دارد.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴)

دره‌های U شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی در طی هزاران سال پدید آمده‌اند.

- تصویر موجود در صورت سؤال، نمونه‌ای از دره‌های U شکل در ایلینویز است.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۴)

حمل‌ونقل چندوجهی یا چندمنظوره، ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل‌ونقل است. امروزه برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند که در برنامه‌های مختلف به جای یک شیوه حمل‌کالا از مبدأ تا مقصد، از دو یا چند شیوه استفاده شود تا بتوان زمان و هزینه حمل‌ونقل را به خوبی مدیریت کرد.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴) و جغرافیا ۳ (درس ۵)

در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می‌شود، نتایج حرکت این ورقه‌ها طی میلیون‌ها سال، ایجاد چین‌خوردگی‌ها، رشته‌کوه‌ها، شکست‌ها (گسل‌ها) و پیدایش کوه‌های آتشفشانی است.

گزینه ۱: لیتوسفر زمین یکپارچه نیست و مانند توپ فوتبال در محل‌های معین گسستگی دارد و تشکیل واحدهایی را می‌دهد که به هریک، صفحه (پلیت) گفته می‌شود.

گزینه ۳: پس از جابه‌جایی گسل و آزاد شدن انرژی آن به صورت زمین‌لرزه، از آنجا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم حرکت موجب تجمع دوباره انرژی شده و انرژی انباشته‌شده باعث تشکیل گسل جدید یا آزاد شدن انرژی در محل گسل‌های قدیمی و تکرار زمین‌لرزه می‌شود.

گزینه ۴: هواززدگی و فرسایش همراه با یکدیگر موجب تغییر چهره زمین شده است.

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیای ایران (درس ۱۰)، جغرافیا ۲ (درس ۱۱) و جغرافیا ۳ (درس ۳)

«ب» و «د» هردو در زمینه اقتصادی و زیرساخت‌ها، دارای ویژگی‌های یکسانی می‌باشند و «الف» به صنعت خودروسازی به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی پرداخته است در حالی که «ج» به نظریه آلفرد ماهان در ارتباط با اهمیت قدرت دریایی پرداخته است. دیگر گزینه‌ها ارتباط درستی بین عبارات نمی‌دهد و به خصوصیات و ویژگی‌ها درست اشاره نکرده است.

فلسفه و منطق

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: ساده * منطق (درس ۱)

- فقط تصدیق‌ها می‌توانند مقدمه استدلال قرار گیرند. جملات خبری، تصدیق محسوب می‌شوند ولی جملات انشایی (از قبیل جملات پرسشی و امری و بیان احساس و آرزو) تصدیق نیستند.

عبارت گزینه ۴، پرسشی نیست؛ بلکه جمله‌ای خبری است چون فعل اصلی آن، «گفتم» است که خبری است. البته آنچه گفته شده، یک جمله پرسشی است، اما این مطلب، به خبری بودن جمله اصلی صدمه‌ای نمی‌زند. بنابراین، صورت اسنادی این قضیه بدین ترتیب است: «من گوینده» آنان را چه می‌گویی که دل بر وی نهند؟» بودم.

سایر گزینه‌ها همگی جملات انشایی هستند و تصور محسوب می‌شوند.

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۳)

– در یک طبقه‌بندی درست، مفاهیم هم‌طبقه متباین‌اند و هر مفهوم نسبت به طبقه بعدی خودش، عام مطلق است. روابط تساوی و عموم و خصوص من‌وجه در یک طبقه‌بندی درست وجود ندارد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: سه‌بعدی و جسم، رابطه تساوی دارند. از نظر فلسفی، جسم، شیء (یا جوهر) دارای ۳ بُعد است.

گزینه ۲: دایره، دارای قطر است و قطر نیست. لذا قطر که زیرمجموعه دایره قرار گرفته با دایره متباین است.

گزینه ۳: زنده با رشدکننده، رابطه تساوی دارند.

گزینه ۴: هر مفهوم نسبت به طبقه بعدی‌اش، عام مطلق است. کشف مجهول، اعم از اندیشه است، چون اندیشه، کشف مجهول با استفاده از معلومات قبلی است، نه هر کشف مجهولی. استقرا نیز نوعی استدلال است و تمثیل ناروا نیز اگرچه مغالطه است، اما به‌هر حال، یک استدلال استقرایی است.

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۵)

در استدلال قیاسی، مقدمات از نتیجه حمایت قطعی می‌کنند و در استدلال استقرایی، حمایت نسبی. حال باید بر اساس ساختار و مقدمات استدلال‌ها، سعی کنیم نوع استدلال را تشخیص دهیم.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: این استدلال، قیاسی است؛ زیرا در مقدمات گفته است که سهروردی وجود را ذهنی و ماهیت را عینی می‌داند. می‌دانیم که کسی که چنین اعتقادی داشته باشد، اصالت ماهیتی است. بنابراین طبق مقدمات، قطعاً سهروردی، اصالت ماهیتی است. دقت کنید بر اساس توضیح بیان‌شده، شباهتی که بین سهروردی و میرداماد بیان شده، عملاً نقشی در نتیجه‌گیری ندارد و لذا نباید پنداشت که این استدلال، تمثیلی است.

گزینه ۲: ساختار استدلال، تمثیلی است؛ یعنی به دلیل شباهت (عقلی بودن)، حکم منطق (پرداختن به قواعد کلی) را به ریاضی سرایت داده است. اما ممکن است کسی با در نظر گرفتن این مقدمه که «عقل فقط به کلیات می‌پردازد»، بخواهد استدلال را قیاسی بداند؛ اما قیاسی بودن این استدلال، به روشنی قیاسی بودن گزینه ۱ نیست.

گزینه ۳: ساختار استدلال، استنتاج بهترین تبیین است؛ چون بهترین تبیین برای شباهت استدلال‌ها را این دانسته است که مبنای معرفت‌شناسی یکسانی دارند. توجه کنید که این استدلال تمثیلی نیست چون حکم دکارت به‌واسطه شباهت به ملاصدرا نسبت داده نشده است؛ بلکه تبیینی برای این شباهت ارائه داده است.

گزینه ۴: در ساختار ظاهری عبارت، اساساً به نظر می‌رسد استدلالی صورت نگرفته است. البته ممکن است کسی بخواهد با ضمیمه مقدماتی، آن را به این صورت، یک استدلال قیاسی بداند: «هر فیلسوفی که عقل محض را در هستی‌شناسی کم‌اهمیت بداند، تجربه‌گرا است، هیوم چنین است پس تجربه‌گرا است»؛ اما استدلال بودن و قیاسی بودن آن، به‌اندازه گزینه ۱ روشن نیست.

– باید توجه داشت که همه مقدمات یک استدلال، لزوماً در آن ذکر نمی‌شود و ممکن است به فهم مخاطب واگذار شود.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۷)

«بعضی د غیر ج نیست» معادل با «بعضی د ج است» می باشد، پس این قضیه نیز کاذب است و نقیض آن یعنی «هیچ د ج نیست» صادق است و عکس مستوی آن نیز که «هیچ ج د نیست» نیز صادق است و لذا «بعضی ج د نیست» که متداخل آن است نیز صادق می باشد.

گزینه ۱: معادل قضیه اصل و لذا کاذب است.
گزینه ۳: متداخل قضیه اصل و لذا کاذب است.
گزینه ۴: معادل «هر غیر ج د است» می باشد که اگر صادق باشد، عکس مستوی آن یعنی «بعضی د غیر ج است» نیز صادق خواهد بود که معادل «بعضی د ج نیست» می باشد. ولی صدق چنین گزاره‌ای از دانستن صدق قضیه اصل معلوم نمی شود و می تواند صادق یا کاذب باشد.

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۸)

پس از حذف حدوسط از مقدمات، آنچه از مقدمه اول باقی مانده، در جایگاه موضوع نتیجه و آنچه از مقدمه دوم باقی می ماند، در جایگاه محمول نتیجه قرار می گیرد. به تعبیر دقیق تر، مقدمه اول، مقدمه‌ای است که موضوع نتیجه از آن گرفته شده باشد و مقدمه دوم، مقدمه‌ای است که محمول نتیجه از آن گرفته شده باشد. پس با دیدن نتیجه یک قیاس می توان به ترتیب مقدمات آن پی برد.

گزینه ۱: بر اساس شرط سوم اعتبار قیاس، هرکدام از اجزای نتیجه که علامت مثبت داشته باشند، باید در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند (نه برعکس) و بنابراین، هرکدام از اجزاء مقدمات که علامت منفی داشته باشند، در نتیجه هم باید علامت منفی داشته باشند (نه برعکس).
گزینه ۲: اگر نتیجه یک قیاس «هر الف ج است» باشد یعنی نتیجه موجب کلیه است و نتیجه موجب کلیه فقط از قیاس شکل اول حاصل می شود که حدوسط آن در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع است.
گزینه ۳: دقت کنید که تشخیص حدوسط مقدم بر حصول نتیجه است. به عبارتی اولین شرط نتیجه گیری از یک قیاس، تکرار دقیق حدوسط در مقدمات است.

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۹)

صورت سؤال یک قضیه شرطی متصل است که می تواند مقدمه اول یک قیاس استثنایی اتصالی قرار بگیرد؛ بر این اساس:

بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: وضع تالی است پس مغالطه است و نامعتبر.
گزینه ۲: کلاً در مقدم باقی مانده است و حرفی از تالی زده نشده است.
گزینه ۳: رفع تالی است پس معتبر می باشد و از آن نتیجه می شود که نه حس و نه عقل، هیچ کدام کارآمد نیستند.
گزینه ۴: رفع بخشی از مقدم است و حتی اگر کل مقدم رفع شده بود نیز نامعتبر بود.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه ۱ (درس ۲)

معرفت شناسی و هستی شناسی، هردو در بخش اصلی فلسفه قرار می گیرند و بر شاخه های فلسفه تقدم دارند؛ اما بین این دو نیز معرفت شناسی بر هستی شناسی تقدم دارد، چون قبل از آنکه به هستی شناسی بپردازیم، باید معلوم باشد که آیا توان شناخت هستی را داریم یا نه.

- از آنجاکه معرفت به وجود، فرع بر امکان معرفت است معرفت‌شناسی، بر سایر بخش‌های فلسفه تقدم دارد، اما در میان خود گزاره‌های معرفت‌شناسانه نیز برخی می‌توانند بر برخی دیگر، مقدم باشند.
- سؤالی که در گزینه ۲ مطرح شده، از اصل امکان شناخت توسط انسان پرسش می‌کند. لذا می‌توان گفت اساسی‌ترین سؤال معرفت‌شناسانه است و علاوه بر اینکه بر سؤالات هستی‌شناسانه و سؤالات مربوط به شاخه‌های فلسفه تقدم دارد، بر سایر سؤالات معرفت‌شناسانه نیز مقدم است.

- گزینه ۱: این سؤال نیز معرفت‌شناسانه است، اما سؤال گزینه ۲، از این سؤال نیز اساسی‌تر و مقدم بر آن است، چون اگر اصل امکان شناخت، معلوم نباشد، تفاوت خطا از غیرخطا و قضاوت درباره منبع تشخیص خطا نیز غیر ممکن خواهد بود.
- گزینه ۳: انسان‌شناسانه است و به شاخه فلسفه مربوط است.
- گزینه ۴: هستی‌شناسانه است.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه ۱ (درس ۳)

در تمثیل غار افلاطون، سایه‌ها موهوم و خیالی نیستند، اما اصل واقعیت نیز نمی‌باشند، بلکه نشانه واقعیات اصلی که همان مثل هستند می‌باشند.

- گزینه ۱: افلاطون در تمثیل غار می‌خواهد نشان دهد که چگونه فلسفه، انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.
- گزینه ۲: زنجیره‌هایی که به دست و پای زندانیان در غار بسته است و آنان را اسیر کرده، نماد عادات غلط فکری هستند.
- گزینه ۴: رسیدن به واقعیت در این تمثیل، در پرتو تعقل حاصل می‌شود. مواجهه با واقعیت باید تدریجی باشد، و الا غیرقابل تحمل بوده و باعث خو گرفتن بیشتر به سایه‌ها می‌شود.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه ۱ (درس ۵)

سقراط نکوشید تا نشان دهد که از خدایی غیر از خدای آتینان سخن نمی‌گوید؛ بلکه او اعتقاد شرک‌آمیز آنان را باور نداشت، ولی کوشید اثبات کند که بی‌اعتقاد به خدای حقیقی نیست.

- گزینه ۱: سقراط در دادگاه پس از آنکه گفت برخی مرا به غلط دانا می‌نامند گفت: «راز سروش معبد دلفی که در الهامی به دوستم کرفون گفته بود «داناترین مردم سقراط است»، همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم و اگر از من به‌عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به این خاطر بود که بگوید: «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.»
- گزینه ۲: وی گفت: باری، اگر مرگ انتقال به جهانی دیگر است و اگر این سخن راست است که همه درگذشتگان در آنجا گردآمده‌اند، پس چه نعمتی بالاتر از اینکه آدمی از مدعیان که عنوان قاضی بر خود نهاده‌اند، رهایی یابد و با داوران دادگر آن جهان روبه‌رو شود و با نیکان و بلندمرتبه‌گان هم‌نشین گردد! اگر مرگ این است، حاضرم بارها به کام مرگ روانه شوم.
- گزینه ۴: سقراط هیچ کتابی ننوشت، اما سراسر حیاتش را با فلسفه سپری کرد، زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است. سیسرون، فیلسوف و خطیب بزرگ رومی درباره سقراط می‌گوید: او فلسفه را از آسمان به زمین آورد و آن را به خانه‌ها و شهرها برد. او فلسفه را وادار کرد تا به زندگی، اخلاقیات و خیر و شر بپردازد.

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه ۱ (درس ۷)

مبانی و قواعد شناخت تجربی از جمله اصل علیت، اصل سنخیت و یکسان عمل کردن طبیعت، از یافته‌های عقل محض هستند که بدون پذیرش این قواعد، رسیدن به شناخت تجربی منتفی است.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: یافتن حالات درونی نفس، کار عقل نیست، بلکه شناسایی، ریشه‌یابی و تحلیل آن، کار عقل است.
گزینه ۳: شهود وحیانی بدون خطا است اما شهود عرفانی می‌تواند خطا داشته باشد.
گزینه ۴: شناخت حسی مستقیماً از حواس پنج‌گانه به‌دست می‌آید و تحلیل عقلی دخالتی در آن ندارند.

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه ۱ (درس ۸)

جوابش اینه

کانت، قالب‌ها و ساختارهای ذهن (مانند علیت و مکان و زمان) را شناخت محسوب نمی‌کند، درحالی‌که معرفت‌های ذاتی عقل در نگاه دکارت، معرفت‌اند.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: کانت و دکارت هر دو عقل و حس را معتبر می‌دانند، اما دکارت، شناخت عقلی محض را می‌پذیرد، ولی کانت، شناخت را فقط حاصل همکاری عقل و حس می‌داند و به شناخت عقلی محض و حس محض معتقد نیست.
گزینه ۳: کانت، شناخت عقلی محض را قبول ندارد و آن مفاهیمی مانند علیت که در ذهن انسان موجود است را ساختار ذهن می‌داند، نه معرفت و شناخت. لذا اگر آن ملاک را برای عقل‌گرا بودن در نظر بگیریم، دکارت عقل‌گرا است، ولی کانت نیست.
گزینه ۴: از نظر کانت، علیت، از ساختارهای ذهن است و لذا معرفت محسوب نمی‌شود، اما اینکه چیزی مصداق علت برای چیز دیگر است، با همکاری حس و عقل حاصل می‌شود و لذا معرفت محسوب می‌گردد.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه ۱ (درس ۱۱)

جوابش اینه

از نظر افلاطون و ارسطو، ملاک فضیلت بودن یک عمل، قرار داشتن آن در راستای سعادت انسان است که به عدالت میان قوا یا اعتدال قوای سه‌گانه برمی‌گردد و عقل، آن را تشخیص می‌دهد. بنابراین، تأمین خیر عمومی که به‌نوعی در نظریه طبیعت‌گرایان، ملاک فضیلت بودن قرار گرفته است، در نظر افلاطون و ارسطو، ملاک فضیلت نیست. اما از طرف دیگر، اینکه ملاک نیست، تعارضی ندارد با اینکه از فواید رعایت اصول اخلاقی، تأمین خیر عمومی و اصلاح جامعه است.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: فلاسفه مسلمان، ملاک فضیلت اخلاقی را تأمین خیر جامعه معرفی نمی‌کنند، اما تأمین صلاح جامعه با رعایت اصول اخلاقی را نیز منکر نیستند.
گزینه ۲: طبیعت‌گرایان، ملاک «نهایی» برای اخلاق را تأمین منافع «فردی» می‌دانند، نه منافع جمعی؛ البته معتقدند که برای انسانی که در جامعه زندگی می‌کند، نفع فردی، در گرو تأمین نفع جامعه است.
گزینه ۳: کانت، «نداشتن انگیزه‌ای جز اطاعت از وجدان اخلاقی» را به صراحت در ملاک خود برای فضیلت و خیر اخلاقی ذکر کرده است؛ اما این بدان معنا نیست که دیگر فلاسفه اهمیتی به آن نمی‌دهند. مثلاً می‌توان گفت در مبنای فیلسوفان مسلمان نیز کمک به نیازمندان اگر با نیت خودنمایی انجام شود، اگرچه ظاهر عمل خوب است اما به دلیل نیت ناپاک، فضیلت واقعی نیست.

خوبه اینو بدونی

- مواظب باشید بین اینکه چیزی «ملاک فضیلت» است یا نه، و اینکه چیزی «نتیجه و از فواید رعایت اخلاق» است یا نه، اشتباه نکنید.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه ۲ (درس ۱)

جوابش اینه

مبنای یک چیز یعنی اساس آن. یعنی ابتدا باید آن را بپذیریم و سپس آن چیز را، در نتیجه مبنای تغایر وجود و ماهیت، حقیقتی است که پذیرفتنش قبل از پذیرفتن تغایر وجود و ماهیت است و این نظریه وابسته به آن می‌باشد. با توجه به این توضیحات، گزینه ۱ درست است چون تا آن را نپذیریم، پذیرش تغایر ممکن نیست.

سایر گزینه‌ها هر کدام به نوعی خود بحث تغایر وجود و ماهیت و عدم ترکیب آن‌ها را بیان می‌کنند، نه اینکه مبنای آن را بیان کنند. البته در گزینه ۲، استدلالی نیز در این زمینه بیان شده است.

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه ۲ (درس ۳)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: از آنجاکه هیوم تجربه‌گرا است و ملاک شناخت واقعیت را تجربه می‌داند، معتقد است باید برای علیت هم راه تجربی یافت اما از آنجاکه علیت تجربی نیست پس برای ما قابل شناخت هم نیست و طبعاً نوبت به شناخت مصادیق علت و معلول هم نمی‌رسد. دقت کنید که درک اصل علیت مقدم بر درک مصادیق علیت است اما در این گزینه برعکس بیان شده است.
گزینه ۲: بنا بر نظر تجربه‌گرایان، مشاهده تکرار و توالی پدیده‌ها، منشأ درک علیت است؛ اما باید گفت نمی‌توان هرگونه توالی دو پدیده را ناشی از وجود رابطه علیت میان آن‌ها دانست؛ مانند توالی رعد و برق.
گزینه ۳: گزاره مبنایی برای ادراک علیت به نظر فلاسفه مسلمان، اصل امتناع اجتماع نقیضین است که یک امر بدیهی است و بعد از شکل‌گیری ذهن و در مرحله عقل بالملکه (مرحله درک بدیهیات) درک می‌شود.
گزینه ۴: دکارت، علیت را یک معرفت واقعی می‌داند، نه یک حالت روانی.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه ۲ (درس ۴)

پذیرفتن مه‌بانگ، لزوماً به معنای پذیرفتن معنای اول اتفاق نیست، بلکه باید دید به چه معنا در نظر گرفته شده و سپس قضاوت کرد.

گزینه ۱: منکر معنای دوم اتفاق، سنخیت را قبول دارد پس می‌تواند حوادث آینده را در صورت پی بردن به علل پدیده‌ها پیش‌بینی کند.
گزینه ۳: اساساً فیلسوف خداپاور هیچ‌یک از معانی اول، دوم و سوم اتفاق را نمی‌پذیرد. ضمناً توجه کنید که درست است که تکامل تدریجی موجودات بر اساس تصادف، سازگار با معنای سوم اتفاق است؛ اما صرف تکامل تدریجی موجودات، لزوماً تصادفی نیست و می‌تواند برنامه‌ریزی شده و هدفمند باشد.
گزینه ۴: اصل سنخیت از نظر این فیلسوفان، لازم می‌آورد که اولین مخلوق خداوند، وجودی کاملاً روحانی و مجرد از ماده باشد و لذا خلق مستقیم طبیعت توسط خداوند را به معنای نفی سنخیت می‌دانند که معادل معنای دوم اتفاق است.

بر اساس دیدگاه ابن‌سینا و فارابی، «عقل اول»، تنها مخلوق بی‌واسطه خداوند است و سایر مخلوقات، همگی با واسطه او به وجود می‌آیند. به تعبیر دیگر، عقل اول، واسطه فیض خداوند به تمامی مخلوقات دیگر است؛ حتی سایر عقول.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه ۲ (درس ۶)

اگر سلسله علت‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد و هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، بدین معناست که آغاز و ابتدایی در کار نباشد؛ و در این صورت اصلاً چیزی پدید نمی‌آید تا نوبت به معلولی برسد که اکنون پیش روی ماست. بنابراین وجود هر معلولی، نشان‌دهنده بطلان فرض تسلسل علل نامتناهی است.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه ۲ (درس ۸)

آنان وحی را عالی‌ترین مرتبه شهود محسوب می‌کنند و می‌گویند که این مرتبه شهود به پیامبران الهی اختصاص دارد. آنان معتقدند که انبیای الهی از این طریق به برترین دانش‌ها و معارف دست می‌یابند و آن دانش‌ها را در اختیار انسان‌های دیگر قرار می‌دهند.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: از نظر این فلاسفه ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقلی داشته باشد. ایمانی که از این پشتوانه تهی است، ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشانند.

گزینه ۲: ما انسان‌ها چون توانمندی‌های عقلی محدود و متفاوتی داریم، ممکن است در استدلال عقلی و یا در فهم وحی دچار اشتباه شویم و به نتیجه‌های نادرست برسیم و احساس کنیم میان دستاوردهای عقلی ما و داده‌های وحی تعارض‌هایی وجود دارد. در این قییل موارد باید تلاش علمی خود را افزایش دهیم و از دانش دیگران بهره ببریم تا بتوانیم خطاهای خود را اصلاح نموده و از گمان تعارض میان یافته‌های عقلی و دستاوردهای وحیانی رهایی یابیم.

گزینه ۴: پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلالی عقلی است؛ هرچند این استدلال عقلی برای سطوح مختلف جامعه متفاوت است و حجت و دلیل هر کس به اندازه توان و قدرت فکری او می‌باشد.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه ۲ (درس ۱۰)

جوابش اینه

وی می‌گوید: «ذات نخستین و نور مطلق، یعنی خدا، پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب، متجلی می‌شود و همه چیزها را به وجود می‌آورد ... و رستگاری، عبارت از وصول کامل به این روشنی است». در این روشنی، ظلمتی راه ندارد.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۲: تبیین تفاوت موجودات در دیدگاه شیخ اشراق و حکمت متعالیه، به تفاوت مراتب برمی‌گردد، و در مکتب مشاء، به ماهیات.

گزینه ۳: این دو در پیشینه تاریخی خود، متفاوت هستند، اما این مسئله تفاوت اصلی آنان محسوب نمی‌شود. روش اشراقی با مشائی متفاوت است و تبیین نظام وجود نیز همین‌طور است که این‌ها مهم‌تر از پیشینه تاریخی هستند.

گزینه ۴: صرف‌نظر از طبیعت لازم نیست؛ بلکه لازم است در کنار مطالعه طبیعت، در مورد ارتباط طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا نیز مطالعه کند.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه ۲ (درس ۱۱)

جوابش اینه

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: یکی از مبانی شکل‌گیری اصالت وجود است - تعریف و معنای اصالت وجود می‌باشد - پیامد و نتیجه اصالت وجود است چون با توجه به اصالت وجود، وقتی مفهوم وجود مشترک میان موجودات است پس اصل با وحدت می‌باشد نه کثرت.

گزینه ۲: یکی از مبانی اصالت وجود است. - معنای اصالت وجود است. - معنای اصالت وجود است.

گزینه ۳: پیامد و نتیجه اصالت وجود (و وحدت حقیقت وجود) است - معنای اصالت وجود است. - مبانی اصالت وجود است.

گزینه ۴: مبانی اصالت وجود است. - معنای اصالت وجود است. - گزاره‌ای باطل است چون ماهیت، حتی بر اساس اصالت وجود، ساخته ذهن نیست.

خوبه اینو بدونی

بر اساس اصالت وجود، ماهیت، اعتباری است یعنی مصداق حقیقی و واقعی ندارد؛ اما این بدان معنا نیست که ماهیات، ساخته و پرداخته ذهن باشند، بلکه ماهیات، با واقعیت، مرتبط‌اند و از ویژگی‌های اشیاء مختلف، انتزاع شده و در ذهن شکل گرفته‌اند.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه ۲ (درس ۱۲)

جوابش اینه

ایشان می‌دانست که هر حرکت فکری و فرهنگی و یا انقلاب اجتماعی، نیازمند یاران هم‌فکر و همراه است.

نباید سراغ اینا بری

هر سه گزینه دیگر مربوط به اقدامات علامه طباطبائی است.

اقتصاد

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۱)

- عامل رسیدن کارآفرین به درجه‌های بالای کار ← حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌ها
- سازمان‌دهنده ← مدیریت و هماهنگی منابع به شکل کارا

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱)

قیمت هر واحد محصول $\times$ مقدار محصول به فروش رسیده = درآمد سالانه بنگاه تولیدی

$$\Rightarrow \left(\frac{80}{100} \times 12000 \right) \times 40,000 = 384,000,000 \text{ تومان}$$

مجموع هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم سالانه - درآمد سالانه = سود واقعی سالانه

هزینه تولید هر واحد محصول $\times$ مقدار محصول تولیدشده در سال = هزینه‌های مستقیم سالانه

$$\Rightarrow \frac{\text{هزینه تولید هر محصول}}{15000} \times \text{تعداد محصول تولیدشده} = 180,000,000 \text{ تومان}$$

$$\text{تومان} = 240,000,000 - 12 \times 20,000,000 = \text{هزینه غیرمستقیم سالانه}$$

$$= -36,000,000 = 384,000,000 - (180,000,000 + 240,000,000) = \text{عملکرد واقعی سالانه}$$

بنابراین، این تولیدکننده در سال گذشته متحمل ۳۶ میلیون تومان ضرر شده است.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۲)

اقدام مشارکتی برای تأسیس یک کارگاه: شرکت

فعالیت برای بهتر شدن وضعیت اعضا: تعاونی

اقدام برای تأمین هزینه‌های بیماران: مؤسسات غیرانتفاعی (خیریه)

تعمیر خودرو در مغازه شخصی و ساخت وسایل تزئینی: شخصی

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۳ و ۴)

الف) کمیابی منابع، منجر به مبادله در جامعه می‌شود. سرمایه‌گذاری در زمینه‌های پرخطر بدون آمادگی لازم، مربوط به اشتباه اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن می‌باشد.

ب) برای رسیدن به نقاط روی منحنی، نیازمند استفاده حداکثری از همه منابع هستیم، نه افزایش منابع.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۳)

ابتدا باید بودجه این فروشگاه را محاسبه نماییم که از طریق ضرب بیشترین تعداد قابل خریداری از شامپو یا کرم در قیمت آن محصول به دست می‌آید:

$$\text{قیمت مقدار} \\ (\text{پاسخ قسمت «ب»}) \text{ تومان} = 1,800,000 = 30 \times 60,000 : \text{کرم دست}$$

حال می‌توانیم حداکثر شامپو بدن قابل خریداری را محاسبه کنیم:

$$\frac{1,800,000}{90,000} = 20 \text{ واحد «الف»}$$

ج) اگر فروشگاه ۱۸ واحد کرم دست بخرد، در نقطه b قرار دارد:

$$1,080,000 \Rightarrow 1,800,000 = (18 \times 60,000) + (x \times 90,000)$$

$$\Rightarrow 1,800,000 - 1,080,000 = 90,000x \Rightarrow 720,000 \Rightarrow x = \frac{720,000}{90,000} \Rightarrow x = 8 \text{ واحد «ج»}$$

قیمت هر شامپوی بدن

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس های ۵ و ۶)

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۲

الف) مبالغی که از بازار عوامل تولید می گذرند، درآمد خانوارها و مبالغی که از بازار محصولات گذر می کنند، درآمد بنگاه ها تلقی می شوند.
ب) کسری بودجه ← هزینه < درآمد

- تأمین پایگاه های آتش نشانی و احداث پل ها و جاده ها مربوط به وظیفه «تأمین کالای عمومی» است.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۶)

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۱

قیمت محصول مرحله قبل - قیمت محصول مرحله = میزان ارزش افزوده هر مرحله

■ نکات محاسباتی درخصوص مالیات بر ارزش افزوده

۱) مالیات بر ارزش افزوده خالص مرحله اول = مالیات بر ارزش افزوده مرحله اول

۲) اعتبار مالیاتی هر مرحله = مالیات بر ارزش افزوده مرحله قبل

۳) ارزش افزوده مرحله اول = قیمت محصول مرحله اول

۴) اعتبار مالیاتی مرحله اول = صفر

۵) مجموع ارزش افزوده تمام مراحل تولید = قیمت محصول مرحله آخر (قیمت محصول نهایی)

۶) مجموع مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده = مالیات بر ارزش افزوده ناخالص مرحله آخر

■ نحوه محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص هر مرحله

۱) مالیات بر ارزش افزوده هر مرحله - مالیات بر ارزش افزوده مرحله قبل

اعتبار مالیاتی هر مرحله

۲) ارزش افزوده هر مرحله × نرخ مالیات

با توجه به نکات بالا، می توانیم جدول سؤال را تکمیل نماییم:

بنگاه تولیدی	دامدار	کارخانه لبنیات	کارخانه دوغ
محصول	شیر خام	ماست	دوغ
قیمت اولیه محصول	۵۵۰۰۰	۸۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
ارزش افزوده مرحله	۵۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	۷۰۰۰۰
مالیات بر ارزش افزوده	۵۵۰۰	۸۰۰۰	۱۵۰۰۰
قیمت نهایی فروش محصول	۶۰۵۰۰	۸۸۰۰۰	۱۶۵۰۰۰
اعتبار مالیاتی مرحله	۰	۵۵۰۰	۸۰۰۰
مالیات بر ارزش افزوده خالص	۵۵۰۰	۲۵۰۰	۷۰۰۰

■ اعتبار مالیاتی مرحله اول ← صفر

■ اعتبار مالیاتی مرحله آخر ← مالیات مرحله قبل (مرحله دوم) ← ۸۰۰۰ تومان

■ مالیات بر ارزش افزوده خالص مرحله دوم:

$$2500 = 5500 - 8000 \text{ تومان}$$

■ مجموع مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده ← مالیات بر ارزش افزوده ناخالص مرحله آخر

$$150,000 \times \frac{10}{100} = 15000 \text{ تومان}$$

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۷)

کشورهای آلمان و اروپای شرقی به همراه ایالات متحده آمریکا، در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹ تعرفه‌های متعددی بر کالاهای وارداتی وضع کردند.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۸ و ۹)

(الف)

■ معیار فقر در نواحی و زمان‌های مختلف متفاوت است ← فقر نسبی

■ معیاری برای سنجش میزان فقر است ← فقر مطلق

(ب) افزایش حجم سرعت مبادلات و همراه شدن آن با انقلاب دیجیتال موجب شده است تا شاهد پول‌های الکترونیکی (قابل ثبت و ضبط در کارت‌های بانکی) باشیم.

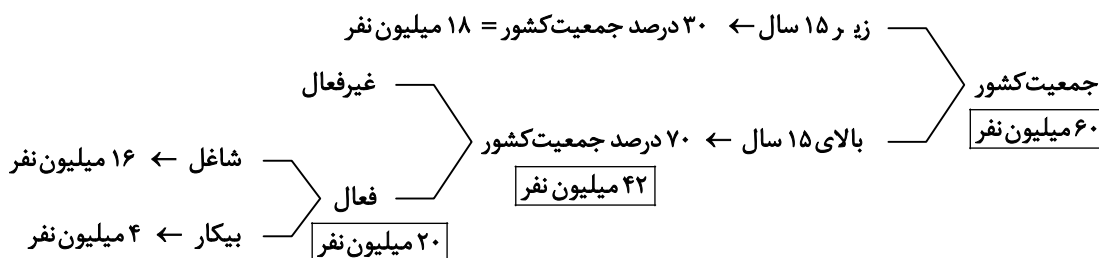
گزینه ۱: فقر نسبی - فقر نسبی

گزینه ۳: فقر مطلق - فقر نسبی

گزینه ۴: فقر مطلق - فقر نسبی

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۸)

$$\Rightarrow \frac{30}{100} = \frac{18}{x} \Rightarrow x = \frac{18 \times 100}{30} = 60 \text{ میلیون نفر جمعیت کشور}$$

$$\Rightarrow 60 - 18 = 42 \text{ میلیون نفر جمعیت بالای ۱۵ سال}$$

$$\Rightarrow 16 + 4 = 20 \text{ میلیون نفر جمعیت فعال}$$

(الف) بیکاری افرادی که به تازگی وارد بازار کار شده‌اند و در جست‌وجوی شغل هستند، بیکاری اصطلاحی محسوب می‌شود.
(ب) جمعیت غیرفعال:

$$42 - 20 = 22 \text{ میلیون نفر}$$

(ج) نرخ بیکاری:

$$\text{درصد } 20 = \frac{4 \text{ میلیون نفر}}{20 \text{ میلیون نفر}} \times 100$$

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۳)

بررسی عبارات نادرست:

(الف) افزایش نقدینگی معمولاً ناشی از عملکرد بانک‌ها است. (نه صرفاً بانک مرکزی)
(ج)

■ افزایش درآمد خریداران کالاها و محصولات تولیدشده ← رشد اقتصادی

■ نزدیک شدن سهم دهک اول از کل درآمد کشور به سهم دهک دهم ← توسعه اقتصادی

(د) از معایب خرید مقایسه‌ای زمان‌بر و هزینه‌بر بودن آن می‌باشد.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۹، ۱۰ و ۱۴)

الف) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش یافته، معمولاً سیاست انبساطی اعمال می‌شود.
(ب)

■ اعمال سیاست‌های رکودی و انقباضی ← دوره قاجار

■ اجرای طرح‌های عمرانی با هدف ایجاد توسعه ← دوره پهلوی

ج) مقدار وام و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است.

- بانک‌های قرض الحسنه به سپرده‌های پس‌انداز سودی نمی‌دهند.

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱۱)

$$\frac{\text{سهم دهک دهم (۱۰ درصد بالا)}}{\text{سهم دهک اول (۱۰ درصد پایین)}} = \text{فرمول محاسبه شاخص دهک}$$

تفسیر شاخص دهک:

■ هرچه عدد شاخص کوچک‌تر باشد نشان‌دهنده توزیع مناسب‌تر و عادلانه‌تر درآمد است. در نتیجه ← فقر کمتر و نابرابری کمتر

■ هرچه عدد شاخص بزرگ‌تر باشد نشان‌دهنده توزیع نامناسب‌تر و ناعادلانه‌تر درآمد است. در نتیجه ← فقر بیشتر و نابرابری بیشتر

شاخص دهک	لیبی	۲۰۲۲ ← ۱۱ = $\frac{33}{3}$	توزیع درآمد در کشور لیبی مناسب‌تر شده است (ردگزینه ۱)
		۲۰۲۳ ← ۹ = $\frac{31/5}{3/5}$	
		۲۰۲۴ ← ۸ = $\frac{32}{4}$	
	مصر	۲۰۲۲ ← ۱۳ = $\frac{26}{2}$	شاخص دهک‌ها در کشور مصر، در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ تغییری نکرده است (تأیید گزینه ۲)
		۲۰۲۳ ← ۷/۵ = $\frac{22/5}{3}$	
		۲۰۲۴ ← ۷/۵ = $\frac{30}{4}$	
	مراکش	۲۰۲۲ ← ۶ = $\frac{24}{4}$	توزیع درآمد در کشور مراکش نامناسب‌تر شده است (ردگزینه ۳)
		۲۰۲۳ ← ۶/۲ = $\frac{31}{5}$	
		۲۰۲۴ ← ۹ = $\frac{27}{3}$	

شاخص دهک کشور مراکش در سال ۲۰۲۲ کمتر از کشورهای مصر و لیبی است. بنابراین، وضعیت توزیع درآمد در مراکش مناسب‌تر از دو کشور دیگر می‌باشد (ردگزینه ۴).

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۱۱)

وقتی اقتصاد رشد می‌کند، باید منابعی را که می‌توانست برای ساختن کالاهای مصرفی در زمان حال استفاده شود، برای ساختن انواع سرمایه‌ها و توسعه روش‌های تولید بهتر برای آینده صرف کند.

توجه: مؤلفه‌هایی نظیر افزایش بهداشت عمومی، میزان سواد، سرانه درآمد ناخالص ملی، امید به زندگی در بدو تولد، دسترسی به آب آشامیدنی سالم و ... تشکیل‌دهنده شاخص توسعه انسانی (HDI) است؛ نه رشد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۹ و ۱۴)

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۴

- گزینه ۱: سهیم شدن در مالکیت سازمان‌ها از طریق خرید اوراق سهام است.
 گزینه ۲: بانک مرکزی با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از میزان نقدینگی در دست مردم می‌کاهد.
 گزینه ۳: خریداران اوراق پس از سررسید سود آن را می‌گیرند.

زبان عربی (ویژه معارف اسلامی)

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

- «خائبا» حال مفرد است اما در گزینه ۱ کل عبارت «فردّه خائبا» را حال گرفته و با «درحالی‌که» ترجمه کرده است. افعال «أقبل» و «ادع» هم امر هستند ولی ماضی ترجمه شده‌اند.
 نوع «ما» در این عبارت، نافیّه است. پس گزینه ۲ که شرطی ترجمه کرده است، اساساً نادرست است.
 در گزینه ۴ هم «ما» به‌صورت موصولی و نافیّه ترجمه شده که نادرست است فعل «ادعه» هم غلط ترجمه شده است.

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۲ و ۳ (جامع)

- «مسلمی العالم» منادا است لذا گزینه‌های ۲ و ۳ حذف می‌شوند.
 «لن یستطیع» مستقبل منفی ترجمه می‌شود. یعنی «هرگز نخواهد توانست» لذا گزینه ۱ نادرست است از سویی «الأعداء» هم جمع است ولی مفرد ترجمه شده است.

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۲ (جامع)

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۲: صیغه افعال، غایب است ولی مخاطب ترجمه شده‌اند.
 گزینه ۳: نوع «ل» ناصبه و به معنای «برای اینکه» است اما جازمه و امری ترجمه شده است.
 گزینه ۴: «خدا» ترجمه مناسبی برای کلمه «رب» نیست/ ضمیر «نا» در «لیبلونا» ترجمه نشده است.

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۲)

- «ابتسامه» ترکیبی از مصدر «ابتسام» + «ة» است لذا مصدر مرّه و مفعول مطلق عددی داریم و دلالت بر یک بار وقوع فعل می‌کند.
 کلمه «یک‌باره» به معنای «دفعاً و ناگهانی» است (رد گزینه ۱). در گزینه ۳ نیز مفعول مطلق تأکیدی گرفته و قید «حتماً» آورده درحالی‌که نادرست است. «نراه» نیز فعل متکلم مع‌الغیر است که در گزینه ۴ للغائبین ترجمه شده است.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۶)

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «آرامش انسان» نادرست است زیرا «سکینه» را فاعل گرفته درحالی‌که به لحاظ جنس متناسب با فعل «یفقد» نیست از سویی «الإنسان» مضاف الیه نیست.
 گزینه ۲: «چه کار بدی است» معادل دقیقی برای ساختار تعجب نیست/ «آنچه که» نیز در ترجمه «التي» آمده که درست نیست زیرا در نقش صفت است و باید «که» ترجمه شود.
 گزینه ۴: «بد کاری است» هم معادل درستی برای «ما أسوأ» نیست زیرا ساختار ذم را ترجمه کرده نه تعجب.

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۱ و ۳ (جامع)

اشتباهات سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: «يُحذّر» فعل مجهول است لذا ترجمه‌اش چنین است: «مردم بر حذر داشته می‌شوند...»
 گزینه ۲: «حاسبوا» فعل ماضی است نه امر پس ترجمه‌اش این‌گونه است: «کارهایتان را حسابرسی کردند...»
 گزینه ۳: «رب» مبتدا است و از همین رو مرفوع شده، اگر می‌خواست منادا باشد بنابر اینکه منادای مضاف است باید منصوب می‌شد. لذا ترجمه جمله به این صورت است: «پروردگاران به ما دانش‌هایی سودمند آموخت که...»

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۱۱) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۴)

- «عی» به معنای «امید است» می‌باشد لذا ترجمه درست گزینه ۲ این است: «امید است آن‌ها از هدایت‌شدگان باشند!»

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۸)

ممیز «کم» خبری یا به عنوان مضاف الیه مجرور می شود یا با حرف جرّ «من» مجرور می شود. در این عبارت، «کم» خبری داریم پس گزینه ۱ که «مسأله» را به صورت منصوب آورده است (صفتش یعنی «صعبه»، منصوب شده است)، «کم» استفهامی آورده و برای تعریب عبارت فوق، نادرست است.

■ ترجمه متن:

«اعتماد به نفس از مهم ترین علل موفقیت در امور فردی و اجتماعی ماست و آن تکیه بر توانایی ها و نعمت هایی است که خدای تعالی به ما بخشیده است تا هدف ها و آرزوهایمان را در زندگی جامه عمل بپوشانیم! هر کس به خود اعتماد کند، می تواند کارش را به خوبی انجام دهد و بر آنچه که اراده اش را ناتوان می کند، چیره شود ولی این به معنای فریفتگی و فخر فروشی یا خودپسندی نیست که صاحبش را به سوی سنگدلی و از دست دادن شرم و پاکدامنی می کشاند و در تباهی و نابودی می افتد و گاه با ستم و نقض [حقوق]، به دیگران تجاوز می کند! اعتماد به نفس فایده های بسیاری برای سلامتی روانی و جسمی و اجتماعی ما دارد که از جمله آن این است که به جهان پیرامون خود مانند خوش بینان خواهیم نگریست و برای پیشرفت مانند امیدواران تلاش خواهیم کرد درحالی که به پروردگارمان توکل کرده ایم و به آنچه از [پیشامدهای] پسندیده و ناپسند به ما می رسد، خشنودیم و به آنچه از دانش و بینش به ما فایده می رساند روی خواهیم آورد و از آنچه دستاورد و پیشرفت در جهان پدید می آید آگاهی خواهیم یافت و از اشتباهات مان خواهیم آموخت و برای درست کردن شان تلاش خواهیم کرد و خود را تشویق خواهیم کرد و هدف هایمان را معین خواهیم ساخت و با جدیت و پایداری برای عملی کردن شان خواهیم کوشید تا به خوشبختی و شادمانی دست یابیم و از خردهایی پایداری و دل هایی خشنود برخوردار شویم و فرصت هایمان را در آنچه به ما و دیگران سود می رساند بارور کنیم و در خود و اطرافیانمان، پایه های برافراشته و ارزش های نیکو را بکاریم! از این رو باید اعتماد به نفس را حفظ کنیم و در آن زیاده روی نکنیم تا توفیق [الهی] بهره ما و خشنودی آفریدگار نصیبمان باشد!»

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

ترجمه گزینه ها:

گزینه ۱: هر که به خود شیفته شود (خودپسندی کند)، سنگدل می شود و در تباهی ها می افتد و شرم و پاکدامنی را از دست می دهد!
گزینه ۲: تنها کسی کارش را نیکو انجام می دهد که اعتماد به خود را از دست بدهد و سختی ها بتوانند اراده اش را ناتوان سازند!
گزینه ۳: زیاده روی در اعتماد به نفس گاهی به فخر فروشی و تجاوز به حقوق دیگران می انجامد!
گزینه ۴: هرگاه اشتباه می کنیم، باید خود را تشویق کنیم و به تصحیح آن برآیم تا فرصت هایمان را در آنچه به ما و دیگران سود می رساند، بارور کنیم!

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

ترجمه گزینه ها:

گزینه ۱: خوش بینی در نگاهمان به جهان پیرامون مان و دست یابی به خوشبختی و شادمانی!
گزینه ۲: خشنودی به خواست آفریدگار خواه به سودمان باشد یا به زیانمان و تکیه بر او در کارهایمان!
گزینه ۳: آگاهی از دستاوردهای علمی و پیشرفت های شناختی و روی آوردن به همه آن ها!
گزینه ۴: تلاش برای محقق ساختن آرزوها و خواسته ها و کاشت ارزش های نیکو در جانها!

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

ترجمه عبارت سؤال: «آنچه را که متن درباره آن سخن می گوید، معین کن:»
ترجمه گزینه ها:

گزینه ۱: آثار فردی و اجتماعی اعتماد به نفس و فواید آن!
گزینه ۲: تعریف اعتماد به نفس و آنچه که آن را از خودشیفتگی متمایز می کند!
گزینه ۳: آثار منفی به خودبالندگان و خودشیفتگان از روی نادانی!
گزینه ۴: علل سعادت و توفیق برای کسی که آفریننده و آفریده از وی خشنود می شود!
در این متن درباره جلب خشنودی مخلوق سخنی به میان نیامده است.

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

اشتباهات سایر گزینه ها:

گزینه ۱: «الإجتماعیة» معطوف به «الشخصیة» شده که صفت برای «شؤون» است پس اصلاً معنای مصدری ندارد و دارای معنای صفتی است لذا اصلاً مصدر صناعی نیست بلکه یک اسم منسوب مؤنث است.
گزینه ۲: للمزید الثلاثی من باب «تفعیل» ← للمجرّد الثلاثی
گزینه ۴: من مصدر «ارضاء» نادرست است زیرا «ارضاء» از باب «افعال» است و ساختار اسم فاعلش اصلاً بر وزن فاعل نیست.

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۲ و ۳ (جامع)

خطای گزینه ۴: ممدود ← صحیح الآخر

در صورتی یک اسم، ممدود است که به «الف» زائده + همزه ختم شود نه اینکه فقط به همزه ختم شود لذا این اسم صحیح الآخر است.

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۱ و ۳ (جامع)

«تُعْجَبُ» ← «تَعْجَبُ» زیرا فاعلش «الشَّامِي» مذکر است. پس فعلی با صیغه للغائب می‌خواهیم.

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۹)

«الکریم» صفت برای «صاحب» است.

«نفس» تأکید معنوی است.

«الحسین» عطف نسق است.

اما در این عبارت «بدل» نداریم.

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۳ (درس‌های ۶ و ۸)

شرح گزینه‌ها:

گزینه ۱: نوع استثنا، متصل منفی است. مستثنی‌منه ضمیر بارز «واو» در «ینجحوا» است که فاعل است پس مستثنی می‌تواند بدل از فاعل و مرفوع باشد.

گزینه ۲: نوع استثنا، مفرغ است و «الاشرار» نایب فاعل و مرفوع است.

گزینه ۳: منادای مضاف به «یاء» متکلم داریم که ضمیر «ی» حذف شده و کسره به جای آن مانده لذا صحیح است.

گزینه ۴: منادای مضاف داریم. باید منصوب باشد اسم مثنی با «ی» منصوب می‌شود. پس «والدی» درست است و «والدای» در واقع با «الف» مرفوع شده است.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۱ و ۳ (جامع)

با توجه به اینکه کلمه «کتاب» پایه «الف» ندارد. قطعاً دارای تنوین نصب نیست پس مجرور است. در این صورت نوع کم، خبری است نه استفهامی. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «عظمة» معرفه به اضافه است و مبتدا برای «فی السماء» پس تقدم خبر جوازی است.

گزینه ۳: «أی» استفهامی است که مبتدا واقع شده پس تقدم وجوبی دارد.

گزینه ۴: «الأسرة» خبر شبه جمله و «هکتار» مبتدای نکره است. لذا تقدم خبر، وجوبی است.

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۲ (درس ۳)

فعل امر از «تأکل» لازم است که با حذف هر دو همزه ساخته شود. یعنی «کُلْ» اما «تأمرن» به هر دو صورت جایز است و امرش هم می‌تواند «مُرُوا» باشد هم «اوْمُرُوا».

فعل‌های «مَدَّ» و «نَسَرَّ» نیز برای امر شدن، جایز الوجهین هستند. یعنی هم «مَدَّ» و «لَسَرَّ» صحیح است که ادغام کرده است هم «أَمَدَّ» و «لَسَرَّ» صحیح است که فک ادغام کرده است.

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * عربی، زبان قرآن ۱ (درس ۷) و عربی، زبان قرآن ۳ (درس ۱)

صورت صحیح گزینه‌ها:

گزینه ۱: تُبَاعُ مَلَابِسٌ شَتْوِيَّةٌ (زیرا هرگاه فعل مضارع «أجوف» مجهول شود قلب به «الف» داریم).

گزینه ۳: هَلْ تُلِيْتُ آيَاتٍ ... (زیرا آیات جمع غیرعاقل است و باید فعلش مفرد مؤنث بیاید).

گزینه ۴: يُوهَبُ الْمُؤْمِنُونَ ... (زیرا در مضارع مثال، هرگاه مجهول شود حرف عله بر می‌گردد).

نکته: برای مجهول کردن فعل‌هایی که مفعولشان ضمیر است، فعل را به صیغه آن ضمیر برید و سپس مجهول کنید. عَلَّمْتُكُمْ ← عَلَّمْتُمْ ← عَلَّمْتُم

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * عربی، زبان قرآن ۳ (جامع)

«سنة» مضاف الیه است نه تمییز

تاریخ اسلام

- ۱۸۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۱۲)
- ۱۸۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۱۳)
- ۱۸۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۱۰)
- ۱۸۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۶)
- ۱۸۵- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۱)
- ۱۸۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۳)
- ۱۸۷- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۶)
- ۱۸۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۹)
- ۱۸۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس ۵)
- ۱۹۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۳)
- ۱۹۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۱۳)
- ۱۹۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۱۱)
- ۱۹۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس های ۷ و ۱۱)

جغرافیا (ویژه معارف اسلامی)

- ۱۹۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۴)
- یکی از زیباترین و فعال ترین پدیده های رشته کوه زاگرس، گنبد های نمکی است که توده های از نمک به شکل تقریباً گنبدی که بر اثر عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می آید. چین خوردگی های زاگرس چین خوردگی های دیواره مانندی هستند که با دره های موازی و به طول صدها کیلومتر در جهت شمال غربی - جنوب شرقی کشیده شده است.

نباید سراغ اینا بری

- گزینه ۱: البرز
گزینه ۲: تالش
گزینه ۴: بشاگرد

- ۱۹۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴)
- در کوهستان ها با توجه به شرایط آب و هوایی (ب) و جنس سنگ ها (د)، پیوسته هوازدگی فیزیکی (مکانیکی) و شیمیایی رخ می دهد.

خوبه ایلو بدونی

تغییرات دمای شب و روز (الف) و یخ بستن آب در شکاف ها و درزها (ج) از عوامل مهم هوازدگی در کوهستان ها هستند. دو عامل مهم فرسایش در کوهستان ها، آب های جاری و یخچال ها هستند.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۹)

طراحی و اجرای محدوده طرح ترافیک در شهر تهران (الف) و احداث کانال مانش بین کشور فرانسه و انگلستان (د) بیانگر تأثیر سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی روی فضای جغرافیایی است.

موارد «ب» و «ج» بیانگر تأثیر جغرافیا بر سیاست و تصمیم‌گیری‌های سیاسی است.

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۳ (درس ۴)

$100 \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم}} = \text{شاخص انحراف } (\%)$

$$150 = 100 \times \frac{12}{8} = \text{شاخص انحراف «الف» و «ب»}$$

$$166 = 100 \times \frac{10}{6} = \text{شاخص انحراف «ج» و «د»}$$

با توجه به اینکه شاخص انحراف در شهرهای «الف» و «ب» کمتر است، بنابراین هزینه احداث نیز کمتر خواهد بود.

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۵)

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم‌فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و مرطوب است. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود. مهم‌ترین کمربندهای خشک و بیابانی کره زمین در اثر عامل پرفشار جنب حاره‌ای به وجود آمده است که ایران هم در داخل این کمربند خشک قرار دارد. عامل پرفشار جنب حاره‌ای در تابستان به داخل کشور پیشروی می‌کند و مانع ریزش بارش در دوره گرم سال در کشور می‌شود.

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیای ایران (درس ۱۰)

پیکره‌بندی طبیعی ایران، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز، گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۲ (درس ۱۱)

ژئوپلیتیک بررسی‌کننده روابط میان قدرت، سیاست و جغرافیا است. منطقه ژئوپلیتیکی عبارت است از بخشی از سطح زمین یا تعدادی کشور هم‌جوار که به دلیل داشتن ارزش‌های جغرافیایی، بازیگران سیاسی برای کنترل یا تصرف آن‌ها با یکدیگر وارد تعامل (کنش و واکنش) می‌شوند. به عبارت دیگر، منطقه ژئوپلیتیکی منطقه‌ای است که در آن سه عامل جغرافیا، سیاست و قدرت بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند و توجه حکومت‌ها، به‌ویژه قدرت‌های جهانی، را به خود جلب می‌کنند. از مناطق ژئوپلیتیکی جهان امروز می‌توان به مناطق ژئوپلیتیکی خلیج فارس، اتحادیه اروپا، دریای خزر و قفقاز اشاره کرد.

تعامل میان سران کشورها ممکن است مذاکره، همکاری و هم‌بستگی یا رقابت و کشمکش و حتی جنگ باشد و لزوماً سازنده نخواهد بود.

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۳)

یکی از مهم‌ترین جبهه‌های هوا، جبهه قطبی است که بین هوای سرد قطب و هوای گرم استوایی در منطقه معتدله تشکیل می‌شود. جبهه قطبی در تغییرات آب‌وهوایی ایران نقش مهمی دارد.

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴)

دره‌های U شکل معمولاً بر اثر فرسایش یخچالی طی هزاران سال پدید آمده‌اند.

تصویر موجود در صورت سؤال، نمونه‌ای از دره‌های U شکل در ایلینویز است.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۴)

حمل‌ونقل چندوجهی یا چندمنظوره، ترکیبی از دو یا چند شیوه مختلف حمل‌ونقل است. امروزه برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند که در برنامه‌های مختلف به جای یک شیوه حمل کالا از مبدأ تا مقصد، از دو یا چند شیوه استفاده شود تا بتوان زمان و هزینه حمل‌ونقل را به‌خوبی مدیریت کرد.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۲ (درس ۴) و جغرافیا ۳ (درس ۵)

در گوشته فوقانی، حرکت همرفتی مواد موجب حرکت صفحات نسبت به هم می‌شود، نتایج حرکت این ورقه‌ها طی میلیون‌ها سال، ایجاد چین‌خوردگی‌ها، رشته‌کوه‌ها، شکست‌ها (گسل‌ها) و پیدایش کوه‌های آتشفشانی است.

نباید سراغ اینا بری

گزینه ۱: لیتوسفر زمین یکپارچه نیست و مانند توپ فوتبال در محل‌های معین گسستگی دارد و تشکیل واحدهایی را می‌دهد که به هریک، صفحه (پلیت) گفته می‌شود.

گزینه ۳: پس از جابه‌جایی گسل و آزاد شدن انرژی آن به صورت زمین‌لرزه، از آنجا که صفحات پوسته زمین ثابت نیستند، تداوم حرکت موجب تجمع دوباره انرژی شده و انرژی انباشته شده باعث تشکیل گسل جدید یا آزاد شدن انرژی در محل گسل‌های قدیمی و تکرار زمین‌لرزه می‌شود.

گزینه ۴: هوازدگی و فرسایش همراه با یکدیگر موجب تغییر چهره زمین شده است.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیای ایران (درس ۱۰)، جغرافیا ۲ (درس ۱۱) و جغرافیا ۳ (درس ۳)

«ب» و «د» هر دو در زمینه اقتصادی و زیرساخت‌ها، دارای ویژگی‌های یکسانی می‌باشند و «الف» به صنعت خودروسازی به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی پرداخته است در حالی که «ج» به نظریه آلفرد ماهان در ارتباط با اهمیت قدرت دریایی پرداخته است.

نباید سراغ اینا بری

دیگر گزینه‌ها ارتباط درستی بین عبارات نمی‌دهد و به خصوصیات و ویژگی‌ها درست اشاره نکرده است.